

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د ملي دفاع وزارت

فصلنا اردو

د ملي دفاع وزارت څپرنيز ارگان

څلورمه گڼه ۱۴۴۵ هـ ق کال
ربيع الثاني، جمادى الاول، جمادى الثاني مياشت
۱۴۰۲ هـ ل کال د ميزان، عقرب، قوس مياشت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د امتیاز خاوند: ملي دفاع وزارت

د تاسیس نېټه: ۱۳۹۹ ل م کال

څلورمه گڼه ۱۴۴۵ هـ ق کال

د ۱۴۰۲ هـ ل کال د میزان، عقرب او قوس میاشتې

مدیریت تنظیم و انسجام اشتهارات و تبلیغات

مسؤل مدیر: مولوي عبدالله "مخلص"

تلیفون: ۰۷۸۷۲۷۵۶۹۵

pBX لمبر: ۲۶۷۱۴۵۰

سکرتر مسؤل: عبدالاحد "مدیر"

کتونکی پلاوی:

مولوي عبدالله (مخلص)

محمد آغا (حیدري)

ډگروال محمدنذیر (کلمهاری)

مولوی عبدالناصر (فاتح)

مولوی نور احمد

ډیزاین او کمپوز: عزت الله "محمدی"

تخنیکي همکار: خوشحال همت "بابکر خیل"

ویب سایټ: Mod.gov.af

یو ټیوب: MoDAfghanistan1

ټویټر: modafghanistan2

تېراژ: ۱۰۰۰ ټوکه

چاپ چاري: اسلامي ملي اردو مطبعه

سرليکنه..... ۱

د افغانستان اسلامي امارت د ملي دفاع وزير مولوي محمد يعقوب (مجاهد) سره

د طلوع نیوز ځانگړې مرکه..... ۱۹-۲

اسلامي ملي اردو د روزنې په حال کې..... ۲۱-۲۰

حاکم اسلامي نظام او ولس څه مسوولیتونه لري؟..... ۲۴-۲۲

د افغانستان فعلي وضعیت گواښ نه بلکې فرصت دی..... ۲۵

د ليکوالۍ ضرورت او اهميت!..... ۲۶

دکتورين نظامی..... ۲۸-۲۷

د زورواکو په نړۍ د زورواکي اوپدل کيږي..... ۳۰-۲۹

تعهد نیروهای اردوی اسلامی ملی دفاع از وطن و ارزشهای ملی کشور..... ۳۱

جایگاه اهمیت و ارزش سال هجری در اسلام..... ۳۴-۳۲

د اسرائیلو له لوري په فلسطین وروستي ظالمانه بریدونه..... ۳۹-۳۵

روزنيزه هنداره

د حضرت خالد بن وليد (رض) جنگي تکتیکونه..... ۴۱-۴۰

ویژگی های یک مجاهد ایدیولوژیک..... ۴۵-۴۲

د وطن او اسلام پلورنکي..... ۴۶

عکرمه او ابوجهل..... ۴۷

صدیقین څوک دي؟..... ۴۸

عقل، علم او ادب د انسان تر ټولو ستره پانگه ده..... ۵۰-۴۹

دمسلمانانو ترمنځ دپبلتون لاملونه د یووالي ساتلو تگلار..... ۵۲-۵۱

په نړۍ داسلامي انقلاب اغېزې..... ۵۵-۵۳

د ادب گلبن..... ۵۷-۵۶

روانې چارې..... ۶۲-۵۸

سرليکنه

د افغانستان اسلامي امارت د نړۍ، سيمې او گاونډيو هيوادونو سره د اسلامي اصولو په چوکاټ کې د مثبت تعامل غوښتونکي دي او نه غواړي چې هيڅ يو هيواد سره ناسالمې سيالۍ ولري.

د افغانستان اسلامي امارت د رسميت پېژندنې ټول هغه مراحل چې د نړۍ هيوادونه يې غوښتنې لري، د اسلامي اصولو په رعايتولو او د افغانستان د بهرنۍ پاليسۍ (سياست) په پام کې نيولو سره په دا تېر دوه کلونو کې پوره کړي دي، کومې د کور دننه مساييل چې د افغانستان حکومت او ولس پورې تړاو لري، په هغه باندې هيڅ بهرنی هيواد نه شي کولای چې د تېر په شان د افغانستان پر حکومت او ولس باندې خپلې غوښتنې تحميل کړي.

د نظامي دکتورينو په نظر، د يو ملک ته تر ټولو ستره بدنامي، د جگړې په ډگر کې ناکامي ده.

د امريکې جمهور رييس په خپله وينا کې چې د ۲۰۲۲ کال د جنوري په مياشت کې کانگرس ته واوروله: (افغانستان د امپراطوريو گورستان دی مور په دغه هيواد کې ماتي خوږه او خپل عسکر مو ترې را و ايستل).

دا ټکی په پام کې نيولو سره که چيرته بياهم کوم بهرنی هيواد داسې خيال پر سر ولري چې په افغانستان کې لاس وهنه وکړي، لومړی دې د خپلو بادارانو څخه وپوښتي چې افغان مېړنی ولس او د پردې يرغلگر پر ضد د دوی کارنامې او حماسې ورته يادې کړي.

د افغانستان اسلامي امارت د دفاعي او امنيتي ځواکونو په درلودلو سره دا توان لري چې د خپلې خاورې او خپل مجاهد او مېړني ولس څخه دفاع او ساتنه وکړي.

ملي دفاع وزارت خپل مسؤليت په پوره ايماندارۍ او اخلاص سره سرته رسوي او د اسلامي ملي اردو په درلودلو سره د افغانستان د سرحداتو د ساتنې او په هيواد کې د لارښات ډاډمن امنيت د ټينگولو په خاطر هيڅ چاته دا اجازه نه ورکوي چې د افغانستان په

اداره

کورني مساييلو کې مداخلې وکړي.

مور باور لرو چې د همغږي په پراخولو، گډو هڅو او متقابلو همکاريو په ترڅ کې د اطلاع رسونې، عامه پوهاوی او پيغام رسونې د لارښو برنامو په وړاندې کولو سره، وکولای شو چې د کره معلوماتو خاوند شو. څنگه چې په ټولنه کې بې له پوهاوي څخه هيڅ ډول گډون تل پاتې نه وي.

د افغانستان اسلامي امارت د ملي دفاع وزير مولوي محمد يعقوب (مجاهد) سره څانگه رې مرکه

د افغانستان د دفاع وزير مولوي محمد يعقوب مجاهد حفظه الله ۱۴۰۲ هـ ل کال د جوزا مياشتې په ۲۴ مه نېټه د افغانستان د مشهورې داخلي رسنۍ طلوع نيوز سره څانگه رې مرکه وکړه، دا مرکه د طلوع نيوز په برنامو کې د مناظرې په نامه يادېږي، د مرکې په تالار کې د افغانستان يو شمېر سياسي شنونکو، پوهانو او اولسي استازو گډون کړی و.

ياده مرکه چې د طلوع نيوز د مشهور خبريال فريدالله محمدي په کوربتوب ترسره شوه د هغه ترڅنگ يو شمېر نورو سياسي شنونکو هم مستقيم له دفاع وزير صاحب څخه پوښتنې لرلې، که څه هم دا د افغانستان د اسلامي امارت د ملي دفاع وزير لومړنۍ مرکه وه خو دا چې د اسلامي امارت له بيا ځلې حاکميت وروسته د لومړني لورپورې چارواکي مرکه وه او مستقيم يې خپل ملت ته د هغوی د پوښتنو ځوابونه وويل له همدې امله يې نړيوال رسنيز پوښتن ترلاسه کړ او د هغو خلکو اندېښنې يې له منځه يووړې چې گواکې د اسلامي امارت مشران خپل اولس ته د هغوی د پوښتنو ځواب نه وايي، همداراز د اسلامي امارت نورو مشرانو ته يې هم په دې برخه کې د خپل مسؤليت اداء کولو ترغيب ورکړ او کنگل يې مات کړ.

د دفاع وزارت د اشتهاراتو او تبليغاتو د تنظيم او انسجام مديريت همدا مرکه په ليکلې بڼه د مهالنۍ مجلې له لارې تاسې سره شريکوي ترڅو خوندي هم شي او لوستونکي گټه ترې واخلي.

مرکه

محمدي- مجاهد صاحب سترې مشی وزير صاحب: شه راغلاست درته وايو ټولو راغلو ميلمنو ته او ټولو اوريدونکو ته اسلام عليكم ورحمت الله و برکاته!

پوښتنه: وزير صاحب پيل به لدې څخه وکړو چې تاسو د اسلامي امارت د بنسټگر ملا محمد عمر مجاهد وارث ياست د کومې موخې لپاره چې دغې اسلامي امارت بنسټ ډبره کشيشوله ستاسو والد صاحب آيا په هغې تکل او په هغې طرف باندي اسلامي امارت روان دی؟
ځواب: نعمده ونصلی علی رسوله الکریم اما بعد! بسم الله الرحمن الرحيم د کومې ورځي څخه چې د افغانستان اسلامي امارت چې په ابتدا کې د طالبانو يا د طلبانو اسلامي تحريک وو او د بنسټ ډبره يې کشيشودل شول او ابتدا يې وشوه او دا مبارزه شروع شوه هغه ټول د همدې موخو د پاره وو چې کومو موخو ته مور رسيدلي يو.

پوښتنه: د بيلگې په توگه؟

ځواب: ابتدا د تحريک د شر او فساد د بې امنيو د خود سريو د هېواد د تجزيي همداسې هغه مشکلات چې تقريبا اکثره هېوادوال يا يې په سترگو ليدلي او يا يې اوريدلي ددې مشکلاتو سره افغانستان مخامخ وو ددغو مشکلاتو د له منځه وړلو لپاره تحريک پيل شو مبارزه روانه شوه قربانۍ ورکول شوې په نتيجه کې يې يو امنيت راغی اسلامي نظام حاکم شو هغه گډوډۍ هغه مشکلات چې ټول ولس ور سره مخامخ وو هغه د منځه څخه لار نو دا اوس هم چې مور او تاسې وينو همغه مقصد او هماغه اهداف هغه تر سره شوي دي او هغه ته مور رسيدلي يو چې هم الحمد لله په ټول هېواد کې سرتاسري امنيت دی او هم هر چا ته خپل حق رسيدلی دی عدالت تامين دی په يو واحد قوماندانه باندي يو مضبوط قوي نظام دی نو همدغه تقريبا د اسلامي تحريک د شروع کيدو اهداف وو او هغو اهدافو ته مور رسيدلي يو.

پوښتنه: را به شو د مولوي محمد عمر مجاهد صاحب شخصیت ته که د هغه په اړه باندې په څو کلیماتو کې تاسو د هغه د وارث په صفت باندې راته تشریح کړئ او لیدونکي یې وگوري هغه به څه وي؟

ځواب: مرحوم امیر المؤمنین رحمہ اللہ چې زموږ والد صاحب وو هغوی یقینا چې د افغانانو د پاره بلکې د ټولو مسلمانانو د پاره په دغه عصر کې چې ده وجود درلود یوازینی شخصیت وو چې د ټولو مسلمانانو بلکې د ټولو افغانانو هیلې ورسره را ژوندۍ شوې او د افغانستان هغه یقیني تجزیه چې د حالاتو په نتیجه کې زمینہ ورته مساعده وه هغه د منځه څخه ولاړه او افغانستان همداسې یو موتی پاتې شو د قوم ژبې او سمت په نامه چې کومې ډلې او ټیپې جوړې شوې وې هغه ټولې له منځه څخه ولاړې او د دې د پاره یې بې انتها کوششونه وکړل زحمتونه یې وگالل د هغه د شخصیت په اړه کیدای شي ترما ډېر معلومات دده هغه ملگري چې د جهاد په وخت کې ورسره ملگري وو بیا د تیر امارت د نظام په وخت کې ورسره ملگري وو هغوی به تر ما هم ډېر معلومات ولري خو په هر صورت هغوی پر ولس باندې یو مهربانه په ټولو مجاهدينو علماوو طلباوو باندې یو مهربان، حلیم، جهادي، او ملي شخصیت وو او د اسلام او وطن د پاره یې بې شمیره خدمتونه وکړل.

پوښتنه: څو کاله تاسو خپل والد صاحب ونه لیده؟

ځواب: تقریبا دیارلس کاله مور ونه لیده.

پوښتنه: ولې؟

ځواب: په دې وجه چې هغوی په داسې یو حالت کې وو هغه ځای او هغه ساحه او منطقه ټولو ته معلومه ده په یونیم کیلو متر کې د امریکایانو لوی بیس او لویه اډه وه چې د جنوب په سطحه تقریبا همدا لویه اډه د امریکایانو وه په داسې یو ساحه کې دده اوسیدل او دده پتېدل دغو شرایطو دا نه ایجابوله چې دده سره په کور کې ووسیږي او ماشومان ووسیږي ځکه بیا امکان نه وو د دې چې دی په دغسې حالت کې دلته د امریکایانو د دومره پراخ استخباراتي پوښن سره محفوظ کړای شي.

پوښتنه: تېر شل کاله تاسو نظامي مسؤل تر ډېره وخته پورې پاتې شوې یاستې تیر شل کاله چیرې وې؟

ځواب: تیر شل کاله همدلته په هیواد کې وو تاسو شاهدان یاست چې په هماغه وخت کې کله چې زه مسؤل وم تقریبا د هیواد ۶۰٪، ۶۵٪ خاوره د افغانستان زموږ تر ولکې لاندې وه، په همدې ولایتو کې زابل، کندهار، هلمند، ارزگان، میدان وردگ، لوگر حتی تر جلال آباد پورې ما سفرونه کړي دي.

پوښتنه: څنگه توانیدلي وی یو عکس مو نه پیدا کیده دا پوښتنه نه درته پیدا کیږي کله کله چې مولوي یعقوب مجاهد څنگه توانیدلی وو چې حتی یو انځور یې هم نه راواته؟

ځواب: نو مور کوشش دا کاه چې که چیرې انځورونه خپاره شي په هغه وخت کې مور بیا دا خدمت په داسې شکل باندې نشوای کولی ځکه چې په هر کلي هر ځای کې مور داسې یو عادي گرځیدلو مثلا یو موټر به راسره وو یا دوه کوچني موټر به را سره وو هم د فضاء د لارې د تعقیب څخه مو ځان ساته هم د ځمکې د لارې نو کوشش مو ډېر په دې کې وو چې انځورونه ددې د پاره خپاره نشي تر څو مور هغه کار او هغه خدمت چې کوو یې هغه بیا ونکړای شو.

پوښتنه: شل کاله تاسو د امریکا په وړاندې د جگړې تاریخ لری دغه شل کاله اند و تفکر دادی چې جگړه په امکاناتو کیږي جگړه پر وسله کیږي دا د شل کالو وسله او جگړې امکانات مو له کومه کول؟

ځواب: اوله خبره خو دا ده چې په جگړه کې زموږ مصارف داسې مصارف نه وو لکه د نورو جنگونو مثلا مور د زیږې بوشکې څخه

استفاده کوله چې هغه د امریکا په میلیونونو ډالرو یو ټانک یې یعنی مقابله یې وړ سره کولی شوله.

پوښتنه: خو دا باروت یې پوښتنه پیدا کیږي چې له کومه مو کول؟

ځواب: باروت مور خپله جوړول هغه کسان اوس هم دلته زموږ سره کار کوي زموږ سره را سره دي زموږ ملگري دي چې باروت مور په خپله جوړول.

پوښتنه: یعنی ټول هغه تجهیزات چې ستاسو په جگړه کې ترې استفاده کوله ستاسو خپل وو اما په تیرو شلو کلونو کې تاسو د پاکستان، ایران، روسې او چین په ملاتړ تورن وي؟

ځواب: دا خو هسې آوازې وې زه خپله د دې ټولې صحنې تقریبا دا اخیری پنځه کاله شپږ کاله مسؤل تقریبا تر ډېره حده پورې زه وم. **پوښتنه:** تر تاسو ښه شاهد بل نشته؟

ځواب: هېڅ نظامي مرسته له دغو هېوادونو څخه چې تاسې یې نومونه یاد کړل یا د نورو هېوادونو څخه مور نده تر لاسه کړې حتی یو کلاشینکوف هم مور ته د دوې لخوا څخه ندی رسیدلی او نه کومه مرسته مور د دوی د خوا څخه نه مالي نه بله مرسته دا فقط داسې وه زموږ په مقابل کې تبلیغات وو چې کیدل او زموږ د بدنمې او کوشش وو چې کیدل نور په عمل کې دا څه وجود نه درلودل. **پوښتنه:** که هماغه زیرې بوشکې ته راشو مواد ورته اړتیا وه دغه مواد له کومه کیدل؟

ځواب: دا عادي مواد وو مثلا داسې تخنیکاران به بیا که چیرې دلته نه وي وروسته کیدلی شي چې تاسې بیا تشریح ور څخه وغواړئ دغه مواد چې مور تاسې په هېواد کې عام استعمالیږي د همدغو څخه دا باروت جوړیدل یعنی داسې مواد نه پکې استعمالیدل چې هغه نقلول او وړلو او راوړلو باندې بندیز ولگیږي تر څو د یوه ځای څخه بل ځای ته په همدې سرکانونو په دغو ځایو باندې د یوه ولایت څخه بل ولایت ته انتقالیدل.

پوښتنه: بل اړخ ته به راشو پدې شل کلن مزل کې حتما لوړې ژورې وې داسې تصور مو کاوه چې یوه ورځ به راځي بیا به حکومت ستا په لاس کې وي؟

ځواب: دا امید را سره وو خو دا چې په داسې شکل باندې چې اوس مور دې هدف ته ورسیدلو فکر مو نه کاوه نو په مخکې مو ډېرې ناخوالې لیدلې او ډېر ور ته فکرمند وو چې څنگه به کیږي خو هغه الحمدلله بې له کوم جنګه په دا اخري وختو کې بې له کومو مشکلاتو څخه د شارونو د تخریب څخه چې دې ته به مور ډېر زیات اندیمنین وو، دا هدف تر لاسه شو.

پوښتنه: علت یې څه وه تاسو تصور نه کاوه چې داسې وشي اما بدون له جگړې څخه مو تاسو ښارونه ونیول په لس ورځو کې تقریبا د افغانستان گڼې برخې تاسو ونیولې دلیل او علت څه وو؟

ځواب: علت دا وو چې دلته د تیر نظام ساتنه مکمل د امریکایانو د خوا څخه کیدله کله چې امریکایانو په اصطلاح لاس ایله کړ نو ادارې خود به خوده سقوط کاو نور دا توان په دوې کې نه وو نه د جنګ انرژي وه نه قوماندې وه نه ژمنتیا وه نه مخکې داسې یو هدف ورته پروت وو چې د هغه د پاره دوې ځانونه قربان کړي.

پوښتنه: د دې سره بل اړخ ته فکر دادی چې په دوحه کې مذاکرات روان وو تاسو له امریکایانو سره هوکړه وکړه نور مو افغان حکومت د خبرو وړ نه باله ځکه مو جگړې ته مخه کړه موافق یې ددې اند سره؟

ځواب: مور په ټوله مذاکراتي پروسه کې مذاکرات پر دوه بده یا پر دوو حیصو باندې ویشلي وو یو د خارجیانو سره مذاکرات وو یو بین الافغاني مذاکرات وو زموږ موقف دا وو تر څو چې د خارجیانو سره مذاکرات نه وي شوي د خارجي اشغال په شتون کې افغانان نشي

کولای چې یوې نتیجې ته ورسېږي.

پوښتنه: ولې دا فکر در سره پیدا شو؟

ځواب: دا تاریخ ثابتې کړې ده او په دې کې عملاً مور ته معلومیدل چې ټول واک او ټول اختیار که خارجي پالیسي وه او که داخلي، دا د خارجیانو سره وه. نو تر څو چې د هغه چا سره چې مقتدر دي او کار یې په لاس کې دی هو او نه کولای شي، د هغوی سره خبره ونشي، مذاکرات ونشي او د هغوی سره سرې یو نتیجې ته ونه رسېږي نو د بل چا سره هسې مذاکرات یا وخت تیرول فکر کوم دا د وخت ضایع کیدل وو.

پوښتنه: د دوحې په تړون کې د اسلامي امارت د یوه لوړ پوړي چارواکي په صفت راته ووايستی پټ څه شته؟

ځواب: هېڅ کوم پټ څه وجود نه لري همدا توافقنامه وه چې وشوه توافقنامه سره بعضې مکانیزمونه وو د همدې توافقنامه د عملي کیدو د پاره مثلاً ضمايم دا وو چې خارجیان د یو اډې څخه وځي تر هغه وخته چې دوی مثلاً ددې ځای څخه وځي هغه ځای ته رسېږي په لاره کې به خنډ نه ورته جوړېږي په لاره کې به دوی نه راگرځول کېږي د مثال په ډول او یا داسې وو چې مثلاً د اور کم او اوربند دا کیسې په هغه وخت کې ډېرې وې په لویو مراکزو باندې به حمله نه کېږي تر څو مذاکراتو ته تاوان ونه رسوي او همداسې دې ته ورته نور هغه تفصیلي شیان ټول شته وجود لري یوه نقطه هم پټه وجود نلري دا هسې یو تبلیغات دي زما په نظر دا هم د امریکایانو په دې کې کوشش دی او هڅه ده چې هم ولس پر مور باندې بې اعتمادې کړي او شکمن کړي او ځینې هغه هېوادونه چې د دوی سیالان دي هغوی ته دا وښایې چې داسې څه پټ وجود لري.

پوښتنه: د دې موخه څه ده چې خلک دا خبرې کوي چې پټ څه شته ضمايم شته ولې دا خلک دغه موخې څه دي چې پدې پسې

اخته دي دا مسله بار بار راپورته کوي د اسلامي امارت د واکمنۍ وروسته به تاسې لیدلي وي هره ورځ دا ډنډوره غږېږي؟

ځواب: همدا ما وویل چې دا ډنډوره ددې د پاره کوي تر څو خپل سیمه ییز رقابتونه وساتي یا یې ددې د لارې تامین کړي او یا داسې وي چې ولس یوه اندازه پدې کې شکمن او بې اعتمادې کړي.

پوښتنه: دا کار څوک کوي؟

ځواب: دا کار په رأس کې امریکا ده نور ملګري هېوادونه یې ټول یا هغه کسان چې پدې فکر کې دي دا کوشش کوي.

پوښتنه: هدف یې ستاسو په اند باندې د اسلامي امارت ناکامي ده که کوم بل هدف لري؟

ځواب: غالباً نو بې اعتمادې، شکوک او شبهات پیدا کول دا هم د ناکامۍ لورې ته یو گام دی.

پوښتنه: د اسلامي امارت او د خلکو تر منځ؟

ځواب: اسلامي امارت او د خلکو تر منځ او د اسلامي امارت او نورو هېوادونو تر منځ.

پوښتنه: په تیرو شلو میاشتو کې په ځلونو باندې امریکا تاسو او تاسو امریکا د دوحې په توافقنامه یا هوکړې په نقص کولو باندې تورن

کړي یاست اصلي مسله څه ده؟

ځواب: توافقنامه په هغه وخت کې په مطبوعاتو کې نشر شوېده کولی شي هر هېوادوال چې ویې گوري او مطالعه یې کړي او بیا دا ورته

معلومېږي او جوتیږي چې د توافقنامه څخه سرغړونه چا کړېده په هماغه وخت کې چې توافقنامه امضاء شوې وه یعنی ددې وخت

ټاکل شوې وو په دومره وخت کې هلته هم دوی سرغړونې کولې په سلهاوو سرغړونې دوی کړي دي خو بیا هم مور د هېواد د ملي منافعو په

خاطر په بعضو ځایونو کې د برداشت څخه کار اخیستی.

پوښتنه: درې مثالې زه ددې توافقنامې درته وړاندې کوم وزیر صاحب لومړی ټول گډونه یا د افغانانو تر منځ حکومت د دې توافقنامې یوه برخه ده دوهم د افغانستان خاوره د ترهگری پر وړاندې یا نړۍ ته د گواښ نه پېښېدو او بله مسله مهمه چې وه هغه حقونه دي دغه نړۍ اوس هم پر تاسې باندې نیوکه لري؟

ځواب: په توافقنامه کې د حقونو په نامه زما په فکر باندې بشر حقونه داسې څه وجود نلري اما د افغانستان خاوره د خارجیانو او د نورو هېوادونو په خلاف د نه استعمال په باب مور په توافقنامه کې دا ژمنه کړې ده بیا مو هم کړې ده اوس یې هم کوو او دا مو دريځ هم دی چې هېڅ کومې ډلې تپلې یا شخص ته مور اجازه نه ورکوو چې د افغانستان خاوره د بل چا په ضرر باندې استعمال کړي.

پوښتنه: اما همدغه نړیوال وایې چې دلته لسگونه ترهگری ډلې دي او اسلامي امارت ورسره اړیکه لري وروستی تازه راپور د ملگرو ملتونو سازمان به تاسې اوریدلی وي القاعده او ټي ټي پي یاد کړي دي؟

ځواب: دا خو هسې تبلیغات دي چې کیږي زما په فکر که دوی چیرې داسې ډلې تپلې شمار کړي چې یو دوه درې کومې ډلې تپلې دي چې دوي یادوي دا پخوا دا ډنډورې غږیدلې چې په افغانستان کې شل ډلې دي ددې د پاره چې زموږ مبارزه تر پوښتنه لاندې راولي او مذاکرات او دا هرڅه ناکامه کړي تر څو دا وښايې چې که چیرې د طالبانو یا د اسلامي امارت سره مذاکرات کیږي بیا همدلته ډېری ډلې تپلې وجود لري چې جگړه به روانه وي خو دا دې هېوادوالو ټولې دنیا ته معلومه شوه چې هغه ډلې تپلې څه شوې؟

پوښتنه: مجاهد صاحب څنگه کابل ته راغلی یعنی هدف مو د تحولاتو ورځ ده که دغه بیان داسې لنډ راته قیصه کړې څنگه راغلی قومانده ستاسو په غاړه باندې وه دغه برخه کې که راته معلومات را کړئ؟

ځواب: کله چې اول ځل د نیمروز ولایت نیول کیده تر دغه وخته پورې امیرالمؤمنین صاحب مور ته د ولایتونو د نیولو اجازه نه راکوله په همدې خاطر چې مشکلات ستونزې ایجاد نشي ولس په تکلیف نشي په لومړۍ درجه کې په اول قدم کې په هلمند کې جنگ شروع وو چې په هغه وخت کې هم مور د ولایت د نیولو اراده نه درلوده فقط په هغه وخت کې زما سره د هغه وخت والي چې اوس هم د ولایت مسؤل دی طالب مولوي صاحب هغوی را سره په رابطه کې وو نو دوی ویل چې محبس ته مور ډېر نږدې یو مور به یو هڅه وکړو چې محبس څخه دا بندیان ازاد کړو نو بیا ما اجازه ورکړه چې فقط تاسې بندیانو د آزادولو د پاره کوشش وکړې خو نور د ولایت د نیولو هڅه به نه کوې خو به هر صورت هلته د امریکایانو ناتو د ټولو خارجیانو د خوا څخه توجه زیاته شوله چې هغه کار هم تقریباً ونشو او هلته جنگ شروع شو او د نیمروز ولایت کله چې زما سره مسؤلینو تماس ونيو و چې یعنی ډېر ولایتو دا هڅه کوله تماسونه یې بیخي ډېر نیول چې مور ډېر نږدې یو یعنی ډېر په اسانۍ سره کولای شو چې ولایت ونیسو خو زموږ له خوا اجازه نه ورته کیدله په نیمروز کې داسې وشول چې ماسره حال ونيول شو تماس ونيول شو چې دې ولایت سقوط کړی دی.

خلک ټول وتلي دي مور فقط دومره ویلي وو، چې تاسې د ولایتو څنډو ته شاوخوا اطرافو ته ځانونه نږدې کړې همدلته ووسېږئ دغو ساحو کې چې مجاهدین نږدې شوي وو دلته ددوی سره تشویش پیدا شوی و، ټول ایران ته اوبښتي وو، ټانگان، وسائط، وسائل، اسلحې دایې ټول له ځان سره انتقال کړي و، نو بیا مور ته وویل شو، چې ساحه خالي ده کوم څوک وجود نه لري په دې شرط مو اجازه ورکړله، چې تاسې مخ ته ځئ که چېرې یو ځای هم کوم نظامي په مخ کې درته ودرېد نور مخته مه ځئ خو په هر صورت مور تر ولایت پورې ورسېدو هیڅوک مخې ته ونه درېدل بلاخره ولایت ونيول شو همداسې دا نورو ولایاتو سقوط په دغسې شکل باندې را شروع شو نو کله چې کابل ته خبره نږدې شوه چې نور ولایتونه تقریباً تر ډېره حده پورې راخلاصول، نیول شوي و، نو زموږ دريځ دا وه، چې په هغه وخت کې زه او مجاهد صیب نور ملگري سره په تماس کې و، ذبیح الله مجاهد صیب اعلامیه ترتیب کړه اعلامیه مور نشر کړه، چې مور کابل ته په زور،

او په جنگ باندې دننوتلو اراده نه لرو، نو مجاهدين مو شاوخوا تم کړل چې تاسو پر اطرافو باندې واوسېږئ ترڅو يو تصميم د کابل د نيولو ونيول شي. بلاخره چې مثلاً زموږ ته د قطر د لارې هم امریکايانو هم تېرې ادارې کوشش کاوه چې هلته يو تفاهم، يو څه د کابل په تسليمۍ کې وشي موږ په دې اړه فکر کاوه ترڅو يو تصميم ونيسو خو دلته هم همداسې وشول، چې موږ ته معلومات راتلل تر اعلامې خپرېدو وروسته، مجاهدينو تر درېدلو وروسته موږ ورته وويل چې تاسو مخته مه ځئ چې د کابل څخه د حکومت لوی چارواکي هغوی وتلي دي، تللي دي، د وتو په حالت کې دي، خپله اشرف غني هم وتلی دی په دې وخت کې يعنې اشرف غني د کابل د ولايت څخه سهار وتلی و، موږ مابڼام فيصله وکړه، چې موږ کابل ته داخلېږو هغه تللی و، هغه تقریباً سهار يا غرمه داسې وختو کې تللی و، موږ مازيگر، مابڼام کابل ته داخل شولو.

پوښتنه: تاسو څه وخت معلومات تر لاسه کړل، چې ولس مشر غني تللی دی؟

ځواب: مابڼام شاوخوا به وه داسې دقيق وخت مې نه په یاد کړي نو په یاد کړي نو په هغه وخت کې بیا موږ ته راپورونه راغلل، ولس غوښتنه کوله بعضو مشرانو دلته چې په کابل کې اوسېدل غوښتنه کوله چې چور تالان شروع دی.

پوښتنه: کرزي صيب په هغې مشرانو کې شامل وه؟

ځواب: نه د کرزي صيب څه خبره ماته نه ده رسېدلې.

پوښتنه: هغه وويل چې ماورته وويل چې راشئ راننوخئ چې کابل کې چور ونه شي ځکه ما یادونه وکړه؟

ځواب: ماته يې نه دي ويلي کېدای شي نورو مشرانو ته يې خبره شوې وي نو په دغسې حالت کې زه هم په کندهار کې وم بیا دکندهاره څخه په هماغه شپه باندې راروان شوم.

پوښتنه: چېرې وې چې دغه قوماندې مو ورکولې؟

ځواب: په کندهار کې وم داوخت کندهار نيول شوی وه يو څو ورځې مخکې.

پوښتنه: اوس به راشو دې ته چې پوره دوه ويشت میاشتې داسلامي امارت دواکمنۍ تېرېږي څه ډول يې ارزيايي کوې؟

ځواب: شه يې ارزيايي کوم او امېد ده نور به پرمختگ هم ولرو او کوم پرمختگونه چې اوس شوي دي کومې لاسته راوړنې چې اسلامي امارت اوس يې لري فکر نه کوم چې په تېرو شلو کلونو کې دې په دا بعضو مواردو کې خو بيخي يوقدم هم اخیستل شوی وي، په مختلفو برخو، د مخدره موادو دمخنيوي په برخه کې او پاتې شو امنيت، ټولو ته معلوم دی چې په کومه کچه باندې راغلی دی او اقتصادي حالت هم الحمدلله سره د دومره بنديزونو، سره د دومره مشکلاتو ښه مخته روان دی. بودجه دا دوهم کال دی چې موږ د داخلي عوایدو څخه تصویبوو، همداسې نور پرمختگونه د پوځ په برخه کې داپرمختگ شوی دی الحمدلله اردو تقریباً جوړه ده، پوليس الحمدلله منظم شوي دي جوړ شوي دي، استخباراتي قوت الحمدلله فعال دی چې دپټو دښمنانو مخه يې نيولې ده. نور په هره برخه کې يې الحمدلله ډېر پرمختگ شوی دی، چې د قوشتپېپې دکانال په څېر چې په هغوی باندې کار شروع شوی دی، زما په فکر باندې په دوه کاله کې موږ ډېر پرمختگ کړی.

پوښتنه: که د پوهنتون ديو استاد په صفت نمرې ورکړې، په تېرو دوه ويشت میاشتو کې اسلامي امارت ته به څومره نمرې ورکړې؟

ځواب: نو د پوهنتون يو استاد که خپل ځان ته نمرې ورکوي کېدای چې سل نمرې ورکړي.

پوښتنه: که د دفاع وزارت د سرپرست په توگه باندې نمرې ورکړې، اسلامي امارت ته به څو نمرې ورکړې؟

ځواب: نه نمرې بايد هغه څوک يا ولس راکړي، يا دريمگړی څوک موږ ته نمرې راکړي اوس که زه نمرې ورکوم خپل ځان ته به نمرې

ورکوم او طبعاً خپل ځان ته سپری تر سلو کمې نمرې نه ورکوي.

پوښتنه: راضي يې؟

ځواب: راضي يم.

پوښتنه: د نړۍ هيڅ هيواد په رسميت نه يې پېژندلي، دوه ويشت مياشتې کيږي، راضي يې؟

ځواب: نه د دې څخه خو نه يم راضي چې هيڅ هيواد په رسميت نه يو پېژندلي بايد ومو پېژني مور غوښتنه هم کړې ده او هغه شرائط چې رسميت د پېژندلو د پاره دې، نړيوال يې وړاندې کوي، فکر نه کوم چې هغه کې نيمگړتيا وجود ولري په هر صورت دوی د خپلو موخو د ترلاسه کولو د پاره يا د خپلو غوښتنو دمنلو د پاره دا فشار اچوي پر مور باندې چې مور به هيڅ کله هم داسلامي او ملي منافعو پر خلاف چاته تسليم نشو.

پوښتنه: که همدې غوښتنو ته راشو د دنيا ته، دنيا څه له تاسو غواړي؟

ځواب: دنيا هغه څه غواړي چې په بعضو مواردو کې مور شرعا نشو کولی.

پوښتنه: دبيلگي په توگه؟

ځواب: د بيلگي په توگه داسې آزادي چې هغه نه اسلام ايجاب وي، نه يې شريعت ايجابه وي او نه يې زموږ او ستاسې ملي منافع ايجابه وي همداسې په نورو برخو کې د دوی اقتصاد مثلاً د دوی په خوښه باندې عيار شي مثلاً دې ته ورته نور څه.

پوښتنه: مجاهد صيب! تاسو د نړۍ غوښتنو ته اشاره وکړه، آزادي ته مو اشاره وکړه، ظاهراً راپورونه گڼو رسنيو څخه خپريږي د دنياوالو داسې غوښتنې د آزادۍ په اړه باندې شايد نه وي کړې دغه غوښتنې فکر کوئ پتو مجالسو کې له تاسو غوښتل شوې دي. ظاهراً ټول گډونه حکومت يادوي، ظاهراً دوی د نړۍ سره تعامل يادوي، ظاهراً دوی د ښځو حقونه يادوي، د ښځو زدکړې يادوي، د آزادۍ مسئله له تاسو سره په شخصي مجالسو کې، که پتو مجالسو کې، ياديږي؟

ځواب: همدا شیان دي چې تاسو اشاره ورته وکړه په دې کې مور غواړو چې خپلو شرائطو مطابق خپل شرائط مور له ځانه نه دي جوړ کړي هغه شرائط چې زموږ عقیده يې ايجابه وي او اسلامي شريعت مور په هغه شرائطو او په هغه کړۍ کې رامحدود کړي يو او يا زموږ ملي منافع يې ايجابه وي او ملي منافع دا اجازه نه راکوي چې دهغو څخه مور قدم واړه وو، پته کومه غوښتنه وجود نه لري.

پوښتنه: همدغه غوښتنې چې ما څلور يادې کړې کوم يو يې ستاسو پر اند باندې داسلامي مقدس دين سره يا نبوي ارشاداتو سره په ټکر کې دي؟

ځواب: ته يې يادونه وکړه د يوه يوه.

پوښتنه: د بيلگي په توگه ټول گډونه حکومت؟

ځواب: ټول گډونه حکومت، ټول گډونه تعريف دوی يې يو قسم تعريفوي مور يې بل قسم تعريفوو.

پوښتنه: د دوی تعريف څه دی ستاسو تعريف څه دی؟

ځواب: د دوی تعريف دا دی چې د دوی په خوښه حکومت جوړشي. مثلاً د دوی په فرمايشاتو، فلان بايد وزير وي، فلان بايد رئيس وي، فلان بايد والي وي، فلان بايد قومندان وي، په مجموع کې زموږ د مذاکراتو په جريان کې هم هڅه دا وه، کوشش مو دا وه، او دريځ مو دا وه، چې په داخلي مسائلو کې مور خارجيانونه دخل نه ورکوو، دا چې ستاسو د حکومت ډول بايد څنکه وي، په څنکه شکل بايد وي، څوک بايد په حکومت کې وي، څوک بايد په حکومت کې نه وي، تعليم سلسله دې بايد څنکه وي او همداسې د بيان د آزادۍ په هکله

بايد ته څنگه رفتار وکړې. زموږ پالیسي په مجموع کې د وخته څخه دا پاته شوې ده چې دا باید افغانان پخپله په دې اړه تصمیم ونیسي.

پوښتنه: ټول گډونه حکومت ته ستاسو تعریف څه دی؟

ځواب: له ټول گډونه حکومت نه زموږ تعریف دا دی چې په هغه کې د ټول افغان ولس، خلک په کې وي.

پوښتنه: کوم خلک د تحریک غړي که له تحریک څخه د باندې؟

ځواب: تحریک او د تحریک څخه د باندې.

پوښتنه: په ټولو وزیرانو کې راوښیې بغیر له تحریک څخه د باندې وزیر صیب، شاید یو وزیر د تجارت او سوداګرۍ موجود وي له هغې

پرته راته ووايستی؟

ځواب: موږ هڅه کړې ده، کوشش مو کړی دی، کېدلی شي ابتدایي حالات یې ټول وخت انقلابونه داسې وي چې په ابتدایي حالاتو کې

که وېش په گډ کې بیا گډوډي راځي نو که چېرې موږ ته وخت راکړل شي نو دوام پیدا کوو، زه په دې امېد باندې یم، په دې عقیده

باندې یم، چې باید په دې کې یو تنوع راشي.

پوښتنه: څه ډول تنوع؟

ځواب: په هغه برخو کې چې مسلکیتوب وجود ولري هلته باید هغسې کسان چې هغه کار په ښه طریقه مخته وړلی شي.

پوښتنه: یعنی مسلکي کسان د امارت یا د تحریک طالبان د افغانستان له دائرې نه د باندې؟

ځواب: په مجموع کې زما نظر دا دی چې یا امارت، یا تحریک، یا ولس، دا ټول باید یو کړو. او داسې یو انځور وړاندې کړو چې په

افغانستان کې د افغانستان ولس دی او بس.

پوښتنه: د دې لپاره کار شوی؟

ځواب: د دې لپاره به کېدای شي ځینو برخو کې کار شوی وي او روان به وي هڅې به کیږي خو زما په فکر باندې کفایت نه کوي زما

خپله نظر دا دی چې په دې کې مطبوعات خپل رول ادا کړي، پوځ او اردو خپل رول ادا کړي، پولیس خپل رول ادا کړي، مدرسه او

پوهنتون خپل رول ادا کړي، همداسې نور هغه شخصیتونه یا هغه ټولنې یا هغه قومونه چې په ولس کې منل شوي وي هغه باید په دې کې

د خپل مسؤلیت په اندازه یعنی د خپل استعداد په اندازه دوی کوښښ او هڅه وکړي او دې ته کار وکړي، تر څو دا مختلف نومونه د

افغانستان څخه ورک شي.

پوښتنه: مجاهد صیب! افغان ولس له لسیزو جگړو سترې دی، سوله یې هیله وه او سوله یې هیله ده فکر کوې څومره مو دغه هیله پوره شوې

ده.

ځواب: الحمدلله اوس خو په سل کې سل فیصده د افغانستان ولس په امن کې دی. جنگ، جگړې، چاپې، بمبارد، ستونزې، مشکلات نشته

یوازې یوه اندازه اقتصادي ستونزې به وي. الله تعالی ته امېد لرو چې هغه به هم حل شي په امنیتي لحاظ موږ کوم داسې جدي ستونزې

نه لرو چې پر هغه باندې حساب وشي.

پوښتنه: تاسو یو وخت په خپلو خبرو کې ویلي و، چې د افغانستان هوایي حریم اشغال ده، ذبیح الله مجاهد صیب هم دا خبره کړې وه.

سوله د هوایي حریم د اشغال په وخت کې بشپړه ده؟

ځواب: هوایي حریم نقض دی، اشغال دی اوس هم.

پوښتنه: د چا له خوا؟

ځواب: د امریکایانو له خوا.

پوښتنه: د کوم ځای څخه راځي؟

ځواب: تېر ځل ما په دې اړه وضاحت کړی و، نه غواړم بیا ناندري راپیدا شي، د هغوی هیوادونو سره تعلقات خراب شي په دې اړه، ماتېر وار وضاحت کړی و هماغه کفایت کوي، غوښتنه مو دا ده بار بار د دوی سره په مجالسو کې مور دا غوښتنه کړې ده د مطبوعاتو د لارې مو هم کړې ده یعنې د هرې لارې چې دوی باید د دې کاره څخه لاس واخلي، چې دا ښکاره د دوحې د توافق څخه نقض دی. هلته دا په واضحو ټکو لیکل شوي دي چې دافغانستان پر حریم به هم څوک تجاوز نه کوي دا د دوحې د توافق نامې عمده ټکي دي خو دوی هغه په نظر کې ندی نیولی.

پوښتنه: مجاهد صیب! تاسو وویل چې که هغه ته اشاره وکړم، اړیکې به مو خرابې شي یعنې اوس مو اړیکې ورسره جوړې دي؟

ځواب: نو ډېرې باید اړیکې خرابې نه شي.

پوښتنه: په همدې وضعیت یې پرېږدو؟

ځواب: زما په فکر زما نظر دا دی چې مور باید د افغانستان ملي منافع په نظر کې ونیسو، چېرې چې نرم دريځ گټه کوي هلته باید د نرم دريځ خپل کړو، چېرې چې سخت دريځ گټه کوله، هلته باید سخت دريځ خپل کړو، چېرې چې مذاکرات، اصول، جرگې گټه کوله، هلته باید د هغه څخه کار واخلو که چېرې د دغو ټولو څخه خبره اورې، بیا باید د زور او ټوپک څخه کار واخلو.

پوښتنه: اوس به راشو د اسلامي امارت په بیا واکمنېدو سره، عفوه هغه مسئله ده چې د اسلامي امارت د رهبر له خوا څخه اعلان شوه دغه عفوه د چا لپاره وه؟

ځواب: دا عفوه د هر هغه چا لپاره وه، چې شل کاله مور او هغوی په جنگ کې واقع و، یو دبل سره په مقابله کې واقع و، او هر نوعه مقابله مو یو بل سره کوله نو عفوه د دې لپاره وشوه تر څو نور د افغانستان څخه د جنگ، د مشکلاتو، د ستونزو، او د دغه درېدريو وړ بند شي او په افغانستان کې یو امن، امنیت، سوکالي، خوشحالي راشي او هرڅوک په خپل کور کې د خپلو بچيو سره خوشحاله زندگي وکړي او هیڅوک دې ته اړ نه کړای شي تر څو یا په مقابله، یا د ځان د دفاع په وخت کې مثلاً یو مقاومت وکړي او یا مثلاً دې ته مجبور نه کړای شي چې یوځل بیا په افغانستان کې په یوه بله طریقه باندې مشکلات او ستونزې ایجاد کړي او د جنگ لمن پراخه شي او افغانستان ته دغه راغلی، امنیت او سوله له منځه څخه یوسي.

پوښتنه: مجاهد صیب! څومره په دې عفوي په فرمان باندې عمل شوی دی؟

ځواب: زما په فکر څومره چې زه معلومات لرم او څومره چې زه په دې اړه مې کوشش کړی دی چې ځان ته معلومات وکړم په سلو کې سل فیصده شوی دی.

پوښتنه: دا نقد د دوه راپورونو مو نه دی اورېدلی؟

ځواب: بلکل په دې اړه باید یو وضاحت وکړو چې عفوه چې شوې ده د نظام په سطحه شوې ده او نظام په رسمي شکل د اعلى څه تر ادنا هیڅ یو فرد دغه عفوه نه ده ماته کړې او د دې د مشرتابه د دغه حکم څخه یې سرغړونه نه ده کړې. کېدای شي په بعضو ساحو کې شخصي، انفرادي عقده یې چلند شوی وي.

پوښتنه: دا منی؟

ځواب: دا منو دا کېدای شي شوي وي.

پوښتنه: بل خواته به راشو د اسلامي امارت په اړه باندې يو خبره چې کيږي د ننه مخالفتونه، ډلې، درځونه، ځواب مو څه دی؟
ځواب: زه دا په کلکه باندې ردوم زموږ په خلاف، يا د اسلامي امارت په خلاف د وخته څخه دا هڅې او کوششونه کيږي دا به بيا هم کيږي اينده به هم په دې اړه همداسې خبرونه نشريږي ماته پخپله چې په دې نظام کې ډېر معلومات لرو او د ډېره وخته څخه مو کار او خدمت کړی دی، هيڅ کوم دريځ، هيڅ کوم مخالفت، يا مقابله، يا بل داسې څه چې هغه د نظام په تاوان وي، وجود نه لري دا يوازې او يوازې د نظام په خلاف د تبليغاتو يو لړۍ ده.

پوښتنه: بله برخه چې لومړی راڅرگند شوې، د يو جنرال سره ناست وي، راز يې څه و؟
ځواب: حقيقت به وايو.

پوښتنه: نو طبعاً ملت خو حقيقت درڅخه اوري؟

ځواب: دا ډاکټر ولي احمدزی نومېږي، چارصدو بستر، يا سردار محمد داودخان روغتون کې اوس برحاله ډاکټر دی، او هم په هماغه يونيفورم کې.

پوښتنه: هماغسې ريره هم کله وي؟

ځواب: بلکل په هماغسې شکل اوس هم دی. کله چې زه هلته ولاړم نو په هغه وخت کې يعنې ماته دا معلومات نه و چې دلته دا غونډه مطبوعاتي غونډه ده په دې اړه ما معلومات نه درلودل کله چې زه هلته ولاړم نو تر دغه وخته پورې زموږ تصويرونه بهر راوتلي نه و، نو تصادفاً مخ شولم د مطبوعاتو سره او کله چې کومه چوکۍ زما لپاره انتخاب شوې وه هلته کنيښناسټم ډاکټر صيب هم تصادفاً زما څنگ ته کنيښناسټ يعنې داسې يو جوړ شوی پلان شوی شی نه وه.

پوښتنه: حتی مطبوعاتي کنفرانس هم په دغې ورځ باندې و، ويډيو وي، رسنۍ وي؟

ځواب: بلکل ماته داسې معلومات راکول شوي وه چې د ډاکټرانو سره غونډه ده نو تصادفاً داسې يو څه پېښ شو.

پوښتنه: ور ودې کتل، څنگ ته؟

ځواب: ولې نه اوس هم رابطه ورسره لرو هم ډلې برحاله ډاکټرۍ سره سره مسؤليت هم لري.

پوښتنه: يو بل شی چې تر دې مخکې مې بايد پوښتلي وای، هغه دا دی چې نړۍ بشري حقونه د ځان لپاره سرې کرښې بولي او تاسو ورڅخه په نقض تورنه وي. د بېلگې په توگه په پنجشېر کې ستاسو ځواکونه په وژنو باندې تورنه وي، د بشري حقونو په نقض مو تورنه وي، شايد تاسو په هغه وخت کې سپيناوی کړی وي، اما اوس بيا هم ملت غواړي وايي وري؟

ځواب: زما په فکر که چېرې دوی بېلگې وښيي، مثالونه پيش کړي، شواهد راوړي، چې چېرې دانقض شوی دی، چېرې يو داسې څه شوي دي په پنجشېر کې، چېرې شوي دي، څه وخت شوي دي، څنگه شوي دي، په څنگه شکل شوي دي، چاسره شوي دي، دا يوازې او يوازې دوی د هغه غلطو راپورونو او افواهاتو، يا مثلاً تبليغاتو پر بنياد باندې دوی داسې يو څه جوړوي او بيا يې نشر کوي. زموږ هيله، غوښتنه همدا ده چې کوم څه نشر کيږي هغه بايد د دوی د يو معتبر نهاد په حيث بايد دوی بې طرفي حفظ کړي او بل د يو مؤثقتو معلوماتو پر بنياد باندې راپور جوړ کړي او نشر يې کړي. زما په فکر باندې په دې کې هيڅ واقعيت وجود نه لري او نه موږ دا څه غواړو او نه يې کوو.

پوښتنه: مخکې تاسو ټولگېونه ته اشاره وکړه وای، د دې لپاره هڅې روانې دي. رابه شو ستاسو وزارت ته، په دفاع وزارت کې څومره پخواني کار کوونکي اوس درسره دي، اردو مو څومره ده او څومره غواړئ جوړه کړئ؟

ځواب: د فعلاً لپاره خو اردو يولک پنځوس زره شاوخوا ده. مور يې په تنظيم او ترتيب باندې اخته يو، تر ډېره حده پورې يعنې وجود خو لري، اردو موجوده ده، خو صرف هغه تخنيکې برخه کې مور د بڼه منظم کولو په هڅه لگيايو او کار کوونکي مور سره شته. زما په خپل دفتر کې شته، د لوی درستيز صيب په دفتر کې شته، په ټول دفاع وزارت کې که چېرې داسې وي چې تاسې د وزارت دفاع له قصر څخه دننه ليدنه وکړئ هلته بيخي ډېر کسان وجود لري، مسلکي کسان دي او خپلو کارو باندې بوخت دي، هيڅ کومه ستونزه نده جوړه شوې.

پوښتنه: يعنې له وزارت دفاع د تېر حکومت د کارکوونکي په نوم باندې څوک نه دي استل شوي؟

ځواب: هيڅ يو کس نه دی استل شوی.

پوښتنه: يولک پنځوس زره اردو مصارف غواړي، لگښت غواړي، پيسې غواړي، په تېر کې بهرنيانو ورکول، اوس دا لگښت له کومه کيږي؟

ځواب: په تېر کې خو جنگونه وه، طبعاً جنگ ډېر زيات مصارف کوي اوس الحمدلله امنيت راغلی دی، سوله ده، کومه جدي امنيتي ستونزه مور نه لرو، يوازې او يوازې د پوځ په روزنه، نظم، او ترتيب باندې په دې باندې دومره ډېر مصارف نه راځي چې هغه نورو مرستو ته مور اړتيا په کې ولرو په همدې بودجه کې د امارت يا حکومت د خوا څخه چې اعلانېږي، وزارت دفاع ته هم بودجه ورکول کيږي په هماغه بودجه باندې مور کار کوو.

پوښتنه: رابه شو دې ته چې د گڼو پوځي، نظامي موټرو او زغروالو د جوړښت خبرونه راځي. په دې برخه کې مو وروستي ارقام څه دي؟

ځواب: دقيق ارقام به کېدلی سي اوس زما په ذهن کې نه وي خو مور ټول د ولس سره شريک کړي مو دي، نشر کړي مو دي، په هره برخه کې مو چې پر مختگ کړی دی د زرگونو په تعداد کې مور وسايط، اسلحې، هرڅه چې دي ترميم کړي مو دي، هغه که دا اوس د امريکايانو د وخت څخه پاته دي او که ډېر داسې هم څه شته چې د روسانو د وخت پاته اسلحې دي، يا غټې ثقيله اسلحې هغه هم د ترميم په حالت کې دي، جوړې شوې دي. مور کوشن کوو چې هيڅ کوم وسايط، وسايل، اسلحه يا بل څه همداسې خراب پاته نشي.

پوښتنه: د افغانستان ځينې تجهيزات د گاونډيو په هيوادنو کې دي، ستاسو څخه مو اورېدلي دي. چورلکې، طيارې تاسو د درسپارو په اړه يې غوښتنه کړې وه، څنگه به يې ترې اخلو؟

ځواب: دا د ټول ولس يوه غوښتنه ده او د ولس حق دی تر دې حق په هيڅ صورت، هيڅ يو افغان نه شي تېرېدلی او نه بايد تېر شي. خو دا چې شرايط څنگه اجابه وي او په کومو شرايطو کې به څنگه شکل غوښتنه بايد وشي، هلته هم مخکې ما وويل چې ملي منافعوته په کتو بايد مور مخته تگ وکو. نو غوښتنه مو ورڅخه کړې ده په شخصي ملاقاتو کې هم، مکتوبونه مو هم وراستولي دي خو دوی ظاهراً چې هغه ستونزه هغه هم معقوله نده. دا وايي چې دا دامريکايانو له خوا څخه مور باندې بنديز دی يعنې مور نشو کولی چې دا تاسو ته وسپارو او امريکا مور ته اجازه نه را کوي.

پوښتنه: په دې وروستيو کې له گاونډيانو سره نښتې رامنځ ته شوې پاکستان سره زما د معلوماتو پر اساس باندې تر شلو ځلو زياتې نښتې وشوې، ايران سره ولې؟

ځواب: واقعا هم دا ستونزې او مشکلات راغلي دي او مور نه غواړو چې داسې ستونزې او مشکلات راشي نه مو د کوم گاونډي سره جنگ، جگړه او جنجال هدف دی، نه مو مقصد دی او نه يې غواړو او نه د کوم بل هيواد سره، افغانستان تازه دلسيزو جگړو څخه راوتلی دی او يو جنگ خپلی ولس دی او جنگ خپلی هيواد دی زموږ ملي گټې دا اجابه وي چې په هيڅ صورت بايد د چا سره په جنگ، جنجال او جگړو کې ښکېل نشو، په هرصورت دا کوم مشکلات چې راغلي دي ډېر وختونه داسې دي هغه دقيق معلومات يې هم وجود لري او تر يو حده شواهد هم شته چې مور په بعضو مواردو کې مجبور کړای شوي يو و دې ته.

پوښتنه: د بېلگې په توگه؟

ځواب: د بېلگې په توگه بعضې وختونه داسې پېښ شوي دي چې په بعضو سرحداتو باندې افغانان ولسي خلک ویشتل شوي دي، شهیدان شوي دي.

پوښتنه: د پاکستان سره پېښ شوي دي،

ځواب: د ایران سره هم پېښ شوي دي او دا نورو هیوادنو سره هم دا پېښ شوي دي نو هلته زمور د امنیتي ځواکونو او د دوی پر دې باندې شخړه راغلې یې چې ولې داسې کیږي، او یا مثلاً په بعضو ساحو کې مور ته پوښتنه موجود وي چې یا کوم څوک سیم خاږدار تېروي، یا سړک تېره وي، یا پوسته جوړه وي، چې دا دافغانستان په خاوره کې ده باید دلته دا جوړه نه سي بلاخره یو تشنج، ستونزه او مشکل رامنځ ته کیږي، زمور و ټولو ته پیغام دادی چې افغانستان او دافغانستان اوسنی نظام بلکې د افغانستان ټول ولس د هیچا سره جنگ، جنجال، ستونزې، مشکلات، د اړیکو خرابوالی نه غواړو.

پوښتنه: همدغه ستونزې چې تاسو یادې کړې آیا د ټولو حل لاره نظامي ده که ډیپلوماتیکه ده؟

ځواب: زما په نظر د ټولو حل لاره په مجموع کې ډیپلوماتیکه ده باید د هغو لارو کوشنې وشي خو البته په بعضو مواردو کې چې سړی مجبور کړای شي کله نو بیا په بعضو مواردو کې نظامي برخورد هم کولی شي چې په هم هغه ځای کې ستونزه حل کړي، دا اوس چې د ایران سره کومه ستونزه کوم جنگ، کوم مشکل پېښ شو څلور ورځې ماته راپورونه راتلل چې د دوی خوا څخه هوان ، یا توپونو د دې شیانو انداخ کیږي خو مور بیا هم د دوی سره دلته دا خبره شریک کول چې گوری دغه سرغړونه ستاسو د ځواکونو د خوا څخه کیږي تاسو دا متوجه کئ داسې کار مه کوئ دا نه ستاسو په گټه ده او نه زمور په گټه ده بلاخره مور و دې ته مجبور کړای شو چې مور عکس العمل وښویو او د خپلې خاورې څخه دفاع وکړو او دا زمور حق دی او په هیڅ صورت مور تر خپل حق نشو تېرېدلی نه په دې باندې هیڅ نوعه معامله کولی شو که یوه لوبشت خاوره څوک لاندې کوي هم د هغه په حق کې به مور داسې برخورد کوو لکه زمور ټول هیواد چې لاندې کوي.

پوښتنه: نړۍ له تاسو څخه له ترهگری سره مبارزه غواړي دا مبارزه په کوم ځای کې ده؟

ځواب: اوله خبره خو دا ده چې ترهگری تعریف نه لري، روسان یو رقم ترهگری تعریفوي، امریکایان یې بل رقم تعریفوي، یعنی هر هغه هیواد چې کوم دښمن ولري هم هغه ته ترهگر وايي، اول باید ترهگری ته په نړیواله کچه یو تعریف پیداشي چې ټول ورباندې متفق وي چې ترهگر دی په هماغه وخت کې به بیا په دې اړه سړی خبره وکړي اما هغه کسان، یا داسې څوک چې هغوی د کوم هیواد مخالف وي او دافغانستان د خاورې څخه استفاده کوي او د افغانستان خاوره د هغوی د امنیت خلاف استعمالوي مور ژمن یو و دې ته او هیڅ کله اجازه نه ورکوو.

پوښتنه: د هر چا د خپل تعریف پر اساس باندې چې پر مور باندې ادعا لري ولې دلته زمینه ورته مساعده شي یا د دوی د ادعا پر اساس

باندې ولې هغه کسانو ته دلته ځای ورکړل شي تجربه هم لرو مور تاسو د لومړي امارت تجربه هم لرو په دې مسئله کې؟

ځواب: نه مور خو دا منو نه چې مور دلته ځای وکړی دی چاته که چېرې مور یو څوک راوستلي وي دلته مهلمانه کړي مو وي دلته مو روزلي وي، تمویل کړي مو وي نو بیا څوک کولی شي چې ووايي چې دا زمور مخالفین ته دلته راته روزې او راته ساتې یې افغانستان یو پراخ هیواد دی غرونه، دښتونه، کلي، او باندې لري کېدای یو څوک یو ځای پټ شي چې هغه په پاکستان کې هم، په ایران هم، په ټولو گاونډیو هیوادونو کې او په نورو هیوادونو کې هم دا پېښېږي.

پوښتنه: همدغه چې تاسو يې نوم واخسته پاکستان په افغانستان کې د ټي ټي پي د حضور خبره کوي او بار بار وايي چې له افغانستان څخه چې کله اسلامي مارت واک ته رسېدلی پاکستان کې بريدونه زيات شوي دي؟

ځواب: زه دا وایم چې په پاکستان کې بريد کوي که چېرې دوی دا دليل گرځوي نو خو دلته په افغانستان کې بايد و اوسېږي د دوی پر سرحدي پوستو، يا پر سرحدي ځواکونو باندې هم ډزې وکړي دا څنگه په افغانستان کې اوسېږي، بيا دافغانستان څخه پاکستان ته اوږي، بيا ځي د پاکستان تر منځه، تر اسلام اباد، او تر لويو لويو ښارونو پورې ځان رسوي دوی هلته په دا خپل ٦٣ کلن جوړ حکومت کې بيا هم نشي کنټرولولی او هلته پر دوی باندې بريدونه کيږي، حملې کيږي، بيا څنگه دوی دا الزام پر مور باندې واريږي.

پوښتنه: اما همدا پاکستان چې کله ورته نړيوال تربیون برابر شوی دی دوی دا خبره کوي او ستاسو څخه يې حتی د دريمگرېتوب غوښتنه هم کړې وه؟

ځواب: يو د دوی د خوا څخه غوښتنه ده چې کيږي هغه بېله خبره ده، او يو په مجموع کې مور چې کوم دريځ دی هغه دريځ واقعي دی او هغه دريځ ته ژمن يو هيڅ کله هم نه غواړو چې د چا مخالفین دلته وروزو، تمويل يې کړو بل کېدای شي په بعضو مواردو کې بعضې داسې اشخاص چې مور ته هم معلوم نه وي.

پوښتنه: نو دوی څه غواړي مجاهد صيب! په دې څرگندونو سره دوی څه غواړي د څه په لټه کې دي د اسلامي امارت بدنامي او که نور څه؟

ځواب: دا بايد د دوی څخه وپوښتل شي چې دوی په دې کې څه هدف لري چې يو داسې بې بنياده تورونه لږوي.

پوښتنه: دا به دوی ځواب کړي؟

ځواب: دا به دوی ځواب کړي.

پوښتنه: بل طرف ته يو مهمه مسئله چې همېشه يادېږي د اسلامي امارت او د نړۍ اړیکې ترينگلې دي؟

ځواب: په يو معنی که يې را واخلو چې تعامل موجود دی د ډېرو هيوادونو سره سفارتونه شته، تعامل روان دی ډېرې ترينگلې ندي خو تر ډېرحده پورې د غربي هيوادونو سره اړیکې ترينگلې دي او حال دا چې مور هم کوشنې د دې کړی دی چې د هغوی سره اړیکې جوړې کړو ځکه د افغانستان دا په گټه نده چې مور د چاسره ترينگلې اړیکې ولرو په مجموع کې خو په هر صورت که څوک غواړي چې شه اړیکې ولري زموږ سره زموږ دروازې ورته خلاصې دي او پخپله هم ددې هڅه کوو چې د نورو هيوادونو که غلط فکر ورکول شوی وي د هغوی سر ور خلاص کړو هغوی ته هغه واقعیت وښيو.

پوښتنه: مجاهد صيب! همدغو هيوادونو چې اسلامي امارت يې سفارتونه ورکړي دي دوی وايي چې داسې د کډوالو، مهاجرينو د ستونزو د حل لپاره دي دې ته ښه تعامل ويلی سو؟

ځواب: نو په ټولو هيوادونو کې که داسې وي چې کډوال موجود وي او هلته ستونزې لري چې سفارتونه ورته خلاص شي ډپلوماتان ورسې دا خو بيا بېله خبره ده، په هر صورت کېدلی شي دوی د خپلو بعضو ملحوظاتو په خاطر داسې يو توجیه کوي.

پوښتنه: اصل مسئله بل څه ده تعامل دي؟

ځواب: زما په فکر باندې تر ډېره حده تعامل دی.

پوښتنه: ولې يې پټه وي بيا دغه هيوادونه يې ولې پټه وي؟

ځواب: کېدای شي د ځينو هغه هيوادونو د فشار له امله يې پټه وي چې هغوی نه غواړي چې مور سره تعامل وشي.

پوښتنه: د نړۍ همدغو څرگندونو ته که راشو خصوصاً د گاونډيانو تاثر لري پر مور او زموږ او د نړيوالو پر اړيکو باندې؟

ځواب: طبعاً چې منفي خبرې تاثيرات لري هم پر دوی باندې هم پر مور باندې او هم پر ولس باندې نو څه ناڅه منفي تاثيرات غالباً ولري او کېدای شي تاسو ته هم معلومات په دې اړه باندې وي چې ډېر وختونه داسې وي چې داسې څرگندونې کله کله ډېرې تېزې شي او سخت سخت غبرگونونه ولري نو هغه د هيچا په گټه نه دي.

پوښتنه: کله کله پاکستانيان د افغانستان پر استازولۍ په نړيوالو سټېجونو کې ويناوې کوي ولې يې کوي؟

ځواب: زما په فکر خو هيڅوک دا حق نه لري چې د کوم هيواد نمايندگي په داسې شکل باندې چې هغوی په دې باندې رضایت هم ونه لري او هيڅ نمايندگي هم نه وي ورکړای شوې، دا يې کوي دا يو خود سرانه کړنه ده او بايد مخنيوی يې وشي او مور پخپله کولی شو چې خپله نمايندگي پخپله وکو هيڅ کوم جهت ته اړتيا نلرو چې هغوی زموږ نمايندگي وکړي.

پوښتنه: بله مسئله پاکستان د افغانستان لپاره څه ډول گاونډی ده؟

ځواب: پاکستان که چېرې دا فکر ولري چې جوړ افغانستان، اباد افغانستان، آزاد افغانستان، او مستقل افغانستان زما په گټه دی او خپلې گټې په جوړ افغانستان کې وويني او وپلټي بيا دافغانستان لپاره يو ښه گاونډي دی.

پوښتنه: ډيورنډ فرضي کرښه ستاسو پر اند څه؟

ځواب: زما په اند ډيورنډ فرضي کرښه.

پوښتنه: همدا کفايت کوي؟

ځواب: همدا کفايت کوي.

پوښتنه: پوښتنه يې کوی؟

ځواب: پوښتنه به يې هغه وخت بيا چې ولس وغواړي کوو اوس لپاره ولس مو، او هيواد مو په يو داسې حالت کې ندي چې مور داسې مسانلو ته چې هغه مور تاسې ته نورې ستونزې جوړه وي په اړه يې بحث ولرو.

پوښتنه: يوه بله پوښتنه د نړيوالو سره د اسلامي امارت ناستې دي دوی وايي ژمنې راسره کوي خو عمل نه پرې کوي ولې؟

ځواب: زه فکر نه کوم چې د دوی سره دې داسې ژمنه شوې وي چې په هغه باندې عمل نه کېږي او که دا دوی وښيي چې زموږ سره دغسې ژمنه په دغه شکل باندې دلته شوې ده او هغه بيا نه ده عملي شوې کېدای شي بعضې خبرې او بعضې بحثونه څو بعدونه لري بعضې خبرې دوی يو مفهوم ورڅخه اخلي مور بل مفهوم اخلو په دې کې کېدای شي ځينې وختونه سوئفاهم راځي، په مجموع کې زما په فکر باندې کله چې اسلامي امارت تعاهد کوي، وعده کوي بيا په هغه باندې وفا کوي.

پوښتنه: يوه مسئله اقتصاد ده لکه څنگه چې مخکې هم تاسو ورته اشاره وکړه په تېرو دوو ویشتمياشتو کې اقتصادي لويې لاسته راوړنې څه دي د اسلامي امارت خصوصاً هغه برخه چې ځوانان ځي، وطن پرېږدي خبره کوي چې دلته اقتصاد خراب دی، د لويو پروژو ځوانانو ته د کار په برخه کې مو څه کړي؟

ځواب: د لويو پروژو په هکله تر ډېر څه شوي دي يعنې هڅه او کوښښ کېږي، روان دی، د قوشتېپې کانال دا ډېر ښکاره مثال دی همداسې دا اوس د کندهار او کابل ترمېنځ سړک باندې ډېر په تېزۍ باندې کار روان دی، همدا نن د سالنگ د جوړېدو په باره کې بحث وشو او فيصله وشوه په دې کې چې دا بايد هر څومره عاجل جوړ شي امکاناتو ته په کتو مور په خپل ټول توان باندې کوښښ کوو تر څو اقتصادي ستونزې حل کو، خو دا ښکاره خبره ده چې اقتصادي ستونزې او مشکلات څه ناڅه وجود لري، شته مور يې تاييد وو خو

د دې ستونزو په حل کې بايد ټول افغانستان لاس په کار شي.

پوښتنه: د همدې افغانانو چې بهر کې مېشت تجاران دي د دوی د ډاډ لپاره چې دلته راشي پانگونه وکړي په کور دننه ملياردان شايد ووايي چې افغان پانگوال شته په بهر کې د هغوی د ډاډ لپاره مو څه کړي دي چې راشي دلته پانگونه وکړي؟

ځواب: د هغوی د ډاډ لپاره موږ پوره کوښښ کړی دی يعنې که شخصاً د هغه شخصي امنيت وي هم موږ يې په اړه مکمله هڅه کړې ده او کېدای شي څوک شکايت هم ونه لري، که يې د کاروبار او تجارت په هکله وې تگ راتگ د لارو په اړدو کې الحمدلله سل فيصده امنيت تامین دی.

پوښتنه: يعنې فرصت ورته آماده دی چې راشي دلته پانگونه وکړي؟

ځواب: زما په فکر په پنځه پنځوس کلونو کې، يا په اصطلاح په پنځه څلوېښت کلونو کې داسې فرصت نه دی آماده شوی لکه همدا اوس آماده دی.

پوښتنه: بله برخه ستاسو سفر دی متحده عربي اماراتو ته مو سفر درلوده له گڼو افغانانوسره مو وليدل د دې ترڅنگ له تام وسيت سره مو وليدل د سفر په لړ کې پټې ليدنې وې؟

ځواب: هيڅ کومې پټې ليدنې نورو وجود نه درلود فقط د دوی په بلنه باندې موږ هلته ولاړو او د دوی سره مو د دواړو هيوادونو د اړيکو په بڼه کولو باندې او د دوه اړخيزو همکاريو باندې خبرې وکړې، او پاته شو د تام وسيت سره ليدنه وشوه په ضمن کې نور همدا د متحده د عربي اماراتو چارواکې وه چې له دوی سره مو ليدنې وشوې.

پوښتنه: له تام وسيت سره په ليدنه کې په کومو موضوعاتو خبرې وکړې؟

ځواب: تام وسيت سره مو همدا د فضا په اړه مو خبره ورسره وکړله په نورو هغه برخو کې چې دوی يې پوښتنه درلوده په هغه اړه مو خبرې ورسره وکړې مثلاً تاسو چې مخکې يادونه وکړه د دوی چې کوم شعار گړځېدلی دي بعضې موضوعات په هغه اړه مو بحثونه ورسره وکړه.

پوښتنه: امريکا په اوسني وخت کې دوست دی، که دښمن، واضح ځواب راکړئ، دوست دی که دښمن؟

ځواب: في الحال خو يې د دوستۍ کومه نښه موږ نه دی ليدلې.

پوښتنه: يعنې دښمن دی؟

ځواب: دوی تر اوسه پورې هم د دښمنۍ په مسير باندې روان دي او په هم هغه موقف کې دي.

پوښتنه: امريکا له افغانستانه څه غواړي او افغانستان له امريکا څه غواړي؟

ځواب: په مجموع کې افغانستان يو مستقل او يو آزاد هيواد دی بايد په فرهنگي برخه هم خپله آزادي ولري، په سياسي برخه هم آزادي ولري، په اقتصادي برخه کې هم آزادي ولري دوی بايد دا هڅه ونه کړي چې تر کنترول لاندې يې وساتي، يا خپلې موخې ورباندې تطبيق کړي.

پوښتنه: راپورونه وايي چې کندهار ته د قطر سفير د لومړي سفر په ترڅ کې هغه له شيخ هيبت الله سره ليدلي دي ستاسو معلومات څه دي؟

ځواب: په دې اړه چې مجاهد صيب کوم وضاحت ورکړی و زما په نظر هغه کفايت کوي.

پوښتنه: يو شی يو انځور درښيم څه نوم ورکوي! د افغانستان ملي درې رنگه بيرغ دا څه شی دی؟

ځواب: زه به يوه اندازه تشریح وړکړم: بعضې موضوعات داسې دي چې په مجموع کې زما ټولو افغانانو ته ټول ولس ته که لوستي دي که نالوستي دي دا مشوره ده چې ځينې هغه موضوعات چې موږ او ستاسې دا مسير چې اوس روان يو چې نږدېوالی راځي هغه موضوعات بايد د اوس لپاره په اوسنيو شرايطو کې څنگ ته واچو تر څو دغه حالت مو زيانمن نه کړي او په داسې يو مشکلاتو مو وا نه روي چې بيا په داسې جزيي موضوعات کې موږ کينېوزو حتی تر لويو جنجالونو پورې خبره ورسپړي زما په فکر د بيرغ په اړه يا مثلاً په نورو داسې بعضو مسائلو کې چې په اصطلاح ملي مسائل بلل کېږي يا لوی مسايل بلل کېږي هغه وخت وړکړو کېدلی شي داسې وخت راشي چې دا مشکل موږ په ډېرې اسانۍ سره حل کړی شو.

پوښتنه: د عمر په اړه مو راته وواياست عمر مو څو کاله دی؟

ځواب: عمر مې تقريبا ډېرش کاله پوره دی اوس يو ډېرشم شروع دی.

پوښتنه: لوږې زدکړې مو کړې دي؟

ځواب: هو ديني زدکړې مې کړې دي داسې په مکتب يا په پوهنتون، يا په بل څه کې مې ندې کړې.

پوښتنه: د تېرو شلوکلونو په پرتله مو په ژوند کې څه تغير راغلی؟

ځواب: يعنې په کومه برخه کې؟

پوښتنه: په ټولو برخو کې مثلاً شايد اوس ورزش ته وخت پيدا کوی دلته د ورزش کسان هم ناست دي، ورزش کوی کومه لوبه کوی؟

ځواب: هو ورزش کوو سهار تر لمانځه وروسته بيا تقريبا نیم ساعت درې پاوه داسې ورزش کوو.

پوښتنه: د ژوند امکاناتو ته که راشو طبعاً تغير راغلی دی؟

ځواب: طبعاً څه ناڅه تغيرات به خامخا وي ځکه چې پر يوه ځای باندې ډېر وخت اوسېدل او ژوند کول، تېرو وختو کې خو موږ داسې وو چې مثلاً يو ځای کې به ډېر وخت نشو پاته کېدای، يوځای څخه بل ځای ته د بل ځای څخه بل ځای ته داسې گرځېدو راگرځېدو کې به ډېر وخت وو.

پوښتنه: طلوع نيوز ته چې راتلې لارې مو بندې کړې وې که نه، ځکه تېرو شلو کلونو کې داسې عرف و، چې وزيران، يا لوږپوړي چارواکي چې چېرې تلل لارې به يې بندولې ستاسو لاره بنده وه که نه؟

ځواب: يواځې طلوع نيوز ته نه په ټول دا دوه کلنه يا دووويشت مياشتنۍ موده کې په ما تر اوسه پورې هم داسې يو پېښه نه ده راغلې چې زما په وجه دې کوم موټر درول شوی وي او يا لاره بنده شوې وي همداسې چې هر ځای ته سفر کوو په همدې موټرانو کې چې روان دي موږ هم ځو.

پوښتنه: په ژوند کې د سپرې حتمی ورسره مخ کېږي، يوه هغه شېبه چې ډېر يې خوشحاله کړې کومه شېبه وه، يوه هغه شېبه راته ووايه چې تر ټولو ترخه وه؟

ځواب: تر ټولو ترخه شېبه خو د والد صيب مرحوم د مرگ څخه خبرېدل و، چې موږ د هغه په وفات باندې کله خبر شوو نو ډېر سخت حالت راباندې راغی.

پوښتنه: څنگه خبر شولې چېرې وئ؟

ځواب: درې څلور ملگري او هغه کس چې په هغه کور کې دی و، نو د هغه کور څخه راغلی و بيا يې د رابطې، تماس، کونښن کړی و، هغه کس يې پيدا کړی و چې هغه تگ راتگ کاوه، پيغامونه يې وړل راوړل نو هغه بيا زموږ تره ملا عبدالمنان اخند عمري هغه ته ويلي وه

نو یو دوه نور ملگري زموږ د والد صيب ملگري و، چې هغه خبر و او بيا يې زه پيدا کړم او هغه ځای ته چې دوی وو هلته راوغښتلم او بيا يې په ابتدا کې دا راته وويل چې هغه مريض دی نو موږ غواړو چې د علاج يو طريقه ورته برابره کو نو زه ډېر سخت پرېشانه شوم چې اوس به په داسې شرايطو کې د ده د علاج طريقه، زمينه دا به څنگه کيږي، نو د هغه سره وروسته متصل يې دا راته وويل چې خدای دې ويخښي نو په دغه باندې زه پوه شوم.

پوښتنه: خوږه شېبه؟

ځواب: خوږې شېبې به کېدای شي په ژوند کې راغلې وي خو دا چې تر ټولو خوږه شېبه ذهن ته مې نه راځي داسې نه وي چې بيا ډېرې خوږې شېبې راباندې راغلې وي، يا يو ځای يوې ته پر بلې باندې ترجيح ورکړم.

پوښتنه: رابه شو د افغانستان ليد لوري ته پنځه کاله وروسته افغانستان چېرې وينی؟

ځواب: هيله مو دا ده چې پنځه کاله وروسته موږ په هره برخه کې ډېر پر مختگ ولرو، مثلاً دا ستونزه چې اوس يې هیوادوال يادوي يا ملگري پوښتنې کوي د تعليم، هيله لرو چې دا حل شوې وي او په داسې شکل باندې حل شوې وي چې ټول افغانان ورباندې قانع وي، همداسې دا ويچارې سرکونه چې اوس د يوه ولايت څخه بل ولايت ته سفرونه ورباندې کوو ډېر ستونزمن وي دا به جوړ شوي وي، مکاتب، مدرسې، پوهنتونونه جوړ شوي وي او قوي هوايي ځواک، قوي ځمکنی ځواک ولرو، او د خپل هیواد د فضا څخه په پوره معنا ساتنه وکړو.

پوښتنه: هوډ، امکانات، او پلان د دې له پاره شته؟

ځواب: هوډ، هم شته او پلان هم شته او د امکاناتو لپاره کار کوو.

پوښتنه: مطمئن یاست چې تر لاسته یې کړی؟

ځواب: په سل کې پنځه اويا تر اتيا فیصده اطمینان لرو.

پوښتنه: بله یوه مسئله مهمه د تحصیل کرده ځوانانو په هکله ده په زده کړو سمبال ځوانانو ده، د کار فرصت ورته نشته له هیواده تښتي،

ځان مرگ ته ورکوي، هغوی ته څه ويل لري؟

ځواب: زما ټولو ځوانانو ته هغه که تحصیل کرده وي که نه، که لوستي وي که نالوستي ټول افغانان دي او د دې افغانستان وگړي دي،

پیغام مو ورته دا دی چې دوی باید د دغسې ناخوالو او مشکلاتو په وړاندې ودرېږي.

پوښتنه: کورنۍ ورپسې ده ډوډۍ ترې غواړي کار نشته څه وکړي؟

ځواب: هڅه وکړي، کوشښ وکړي یو مشکله حالت دی، واقعاً هم ډېر یو ستونزمن حالت دی داسې یو حالت کې سړی په خپل ذهن کې

متصور کړي واقعاً هم ډېر یو مشکل حالت دی نو زما خو هيله دا ده چې حکومت هم په دې اړه ډېر کار وکړي دوی ته دکار کولو او دوی

ته د روزگار پیدا کولو خصوصاً هغه اړوند وزارتونه چې دغه یې وظیفه ده په دې اړه کوشښ وکړي په مجموع کې دغه ستونزې خو واقعاً

هم ډېرې دي خو تر دغې ستونزې ماته هغه ستونزه غټه معلومېږي چې سړی هیواد پرېږدي او بيا په داسې یو مشکلاتو کې ځان مرگ ته

ورکوي، خو کورنۍ یې او د بچیانو حالت یې تر هغه هم د سختۍ حالت ته ځي.

پوښتنه: ځان پکې مسؤل بولی؟

ځواب: بلکل مسؤلیت موږ ته راجع کيږي تر هغه حده چې موږ هڅه ونه کړو کوشښ ونه کړو زما په فکر موږ په ټول توان باید د دې

لپاره هڅه وکړو، کوشښ وکړو، که چېرې موږ خپله ټوله هڅه وکړو او خپله ټوله هڅه د ولس سره شریکه هم کړو بيا امید شته چې نه ولس

ته ملامت شو او نه الله تعالی ته.

پوښتنه: مجاهد صيب! داسې به يو پوښتنه وکړو غير له طالبه يو ځوان دا هيله دا اميد ولري چې يوه ورځ به په اسلامي امارت کې، يا رئيس کيږي، يا به ستاسو په شان باندې وزير کيږي، يا به هم تر دې لوړو، حتی د رئيس الوزراء څوکۍ ته رسيږي؟

ځواب: بلکل کېدلی شي، دا اوس کېدای شي هغه جنرال صيب معلومات ولري، دفاع پوهنتون کې چې کوم زده کوونکي وه چې درې کاله يې مخکې زده کړې وې دوه کاله يې دلته زده کړې وکړلې فارغ شوي دي سندونه ورکړي دي او حکم مې ورته کړی دی چې دا کسان بايد دلته مقرر شي. ځکه اوس در گرده مثلا هغه کسان چې تقاعد کيږي د هغوی پرځای مور نورو مسلکي خلکو ته ضرورت لرو او هغه کسان چې په خارج کې فارغه شوي دي راغلي دي هیواد ته، مور په دندو باندې گومارلي دي او همدا اوس کار کوي يعنې په سلگونو کسان دي.

اسلامي ملي اردو د روزني په حال کې

کې پوهه زیاتیري او ورځ تر بلې د پرمختګ په درشل کې دي. زموږ اردو د هیواد د دیني او ملي ارزښتونو سره وفاداری، ژمنتیا او له هغو څخه د دفاع لپاره په لوړ مورال روزل کېږي، دوی شپه او ورځ د الله په عبادت کې ژوند تېروي، د دوی روزنه په دیني افکارو کېږي، د نظامي روزنو پر مهال یې له خولې څخه د تکبیر رغونه پورته کېږي، د الله اکبر هغه درنه نعره یې تل په ژبه وي چې په سنگر کې یې د دې نعرې پر مهال د یرغلګرو زارې چاودلې وې او د دې نعرې قوت یې ازمویلی و.

څخه خوندي نه وو، په مسجدونو کې نه شو اوسېدلی او د لیک لوست لپاره یې هم وخت نه درلود له اداري اصولو او حکومتولۍ سره یې اشنایي نه درلوده، خو دا چې ټول عمر یې د یوې سالمې او صالحې رهبرۍ په رڼا کې تېر کړی و نو په ډېرې اسانۍ یې د هغوی په اطاعت کې د نظام له اداري اصولو سره اشنا کړل او د یو پیاوړي نظامي اردو په توګه یې په لومړي ځل خپل پوځي پرېد وړاندې کړل او ټوله نړۍ یې ګوته په غاښ حیرانه کړه. د افغانستان اسلامي ملي اردو د روزني په حال کې ده، هره ورځ د دوی عقیدوي، فکري، مسلکي او نظامي زده کړو

د افغانستان اسلامي امارت د ملي دفاع وزارت له لویو فعالیتونو او لاسته راوړنو څخه یوه دا ده چې کوم اتلان شل کاله د افغانستان په غرونو کې د زمريو په څېر په زرورتیا د هیواد د دښمنو یرغلګرو سره جنگېدل او د هغوی د بمبارونو په وړاندې یې د ایماني قوت ځلانده بېلګې وړاندې کولې په ډېره لنډه موده کې راټول کړل او د ملي دفاع وزارت په چوکاټ کې یې د هیواد د یو پیاوړي دفاعي ځواک په توګه منسجم کړل. هغوی چې له زده کړو څخه محروم وو، د پوهنتون دروازې یې نه وې لیدلې، په مدرسو کې د یرغلګرو له بمبار

د افغانستان اسلامي ملي اردو توپير د سيمې د اردوگانو څخه دا دی، چې لوړ مورال لري داسې مورال چې په نړۍ کې د هيڅ يو انساني قوت څخه وپره نه لري، دوی د نړۍ ستر ابرقدرت ته ماتې ورکړې، د الله په نصرت يقين لري، په خپل فکري او مسلکي توان باوري دي او د خپل هيواد د دفاع او ساتنې قوت لري. د اسلامي ملي اردو په ټولو جزوتامونو کې روزنيز مرکزونه فعال دي او د اسلامي ملي اردو زړور بچيان له دې مراکزو څخه د خپل مسلکي زده کړې دې ترلاسه کولو نه بعد، د اسلامي ملي اردو ليکو ته يو ځای کيږي. د اسلامي ملي اردو روزنيز مرکزونه د معاصرې ټيکنالوژۍ او پرمختللو وسلو سره اشنا استاذان لري، دا مسلکي استاذان د اسلامي ملي اردو زړور مجاهدين له پرمختللو اسلحو سره اشنا کوي او هڅه روانه ده چې د سيمې او نړۍ په کچه يو پياوړی دفاعي ځواک وروزي. د اسلامي ملي اردو د هلو ځلو په ترڅ کې تر شپېته زياتې نظامي الوتکې ترميم شوي او استفادې ته سپارل شوي دي، د دې الوتکو په ترميم کې د نړۍ هيڅ يو هيواد څخه پردۍ مرسته نه ده کړې او نه يې کومه پرزه له بهر څخه راوړل شوې ده، بلکې ټول امکانات او وسائل يې په هيواد دننه د خپلو تخنيکي انجينرانو د هلو ځلو په ترڅ کې جوړې شوي دي، له دې معلومېږي چې زموږ د اسلامي ملي اردو ځواکونه دومره ظرفيت لري چې د امکاناتو او

وسائلو له پرمختگ او زياتېدو سره به لازيات پرمختگ وکړي او په هره برخه کې د سيمې او نړۍ ځواکونو سره سيال جوړ شي. د ستردرستيز په تشکيل کې عقيدتي او فرهنگي رياست په هلو ځلو سره د دې وزارت په ټولو جزوتامونو کې مدرسې فعالې کړي او د اسلامي ملي اردو ديني او عقيدوي روزنې ته ځانگړې پاملرنه کړي، چې د دې هلو ځلو په ترڅ کې له لومړۍ درجې بيا تر لويې دورې پورې زده کړې دوام لري، په دې برخه کې د اسلامي ملي اردو منظم درسي پلان ترتيب او

تدريس کيږي، د کتاب، کتابتون او مجربو استاذانو څخه بيا د دوی تر نورو اړتياوو پورې ټول امکانات برابر دي او په ډېر علمي چاپېريال کې د دوی زده کړې جريان لري. د اسلامي ملي اردو بنوونې او روزنې ته ځانگړې پاملرنه شوې ده او د ملي دفاع وزارت وزير مولوي محمد يعقوب مجاهد حفظه الله په ډېرې پاملرنې او اخلاص بوخت دی چې له هر پلوه يو پياوړی او منظم دفاعي ځواک جوړ کړي تر څو د دې مظلوم اولس د ديني او ملي ارزښتونو او د ځمکنۍ بشپړتيا څخه د دفاع او ساتنې ظرفيت او توان ولري.

مفتي محمد بشار

حاکم اسلامي نظام او ولس څه مسوولیتونه لري؟

پيروانو ته نه بلکه بشریت لپاره سوکاله ژوند غواړي مونږ د تيرو اسلامي مقتدرو نظامونو تاريخي کارنامې لرو چې په دې ليکنه کې په بشپړتوگه نه شو يادولی. په دې ليکنه کې په ټول افغانستان کې د اسلامي نظام بيا حاکميت څيړو او په دې به هم نظر واچول شي چې حاکم اسلامي نظام ته به څنگه وده ورکړو. له خدای څخه شاګر او راضي يو چې افغان ولس الحمد لله له شاخوا څلويښت کلنې جګړې څخه دلوي خدای په نصرت او د اسلامي امسارت پسه نسه سستري کېدونکي اوږدې مبارزې او قربانيو پرمت د تل پاتې سولې او امن په فضا کې باعزت او با وقار ژوند پيل کړی.

اسلامي دولت بنسټ کېښود له هماغه مودې څخه مسلمانانو د اسلامي نظام اصول زده کړي او د اسلامي نظام له گټو او عادلانه اقتدار او امتيازاتو څخه يې په لوړه کچه برخمن شوي وو چې سوونه کاله يې دوام وموند. اسلامي نظامونه د تاريخ په اړدو کې د مسلمه امت د عزت او عظمت سبب ګرځيدلی او تاريخ په دې اړه متعدد روايتونه لري مسلمانانو کله د خلافت په نوم او کله د امارت په نوم داسې مقتدر نظامونه جوړ او حاکم ګرځولي وو چې په سوونو کلونو د دوام ترڅنگ د بشریت په ژوندانه کې د مثبتو بدلونونو د راوستلو لامل ګرځيدلی وو. اسلام يوازې خپلو

نظام او ولس دوه مشترک عناصر دي چې دواړه لازم او ملزوم دي، د رعيت حضور او شتون د نظام موجوديت حتمسي کوي او مشروعيت ورکوي. کله چې ملت نه وي حاکميت هم نشته لومړی مهمه ده چې ملت جوړونه په تمامه معنی خپل تکاملي پروسېجر طی کړی وي يو موټی ملت د مقتدر نظام درلودونکی وي خو پاشلی ملت بيا اصلا نظام نه لري، په دې ليکنه کې د اسلامي نظام او ولس د مسوولیتونو په اړه په لنډ او مختصر توگه کتنه شوې ده هيله ده ستاسې لوستوکو د پام وړ وګرځي. کله چې د بشریت ستر لارښود فخر موجودات جناب حضرت محمد صلي الله عليه وسلم په کال ۶۲۱ ميلادي کې په مدينه منوره کې د

او د الله رب العزت په مرسته افغان ولس اوس د یو مستحکم اسلامي نظام خاوندان دی او په ټول افغانستان کې د اسلامي نظام سپین محمدي بیرغ رپاند دی، امنیت په ټول هیواد کې قایم او د اسلامي امارت مشرتابه د بیا رغونې مختلفې پروژې په ملي کچه پیل او چارې یې په منظم ډول مخ ته روانې دي او همدا راز د اسلامي امارت پسه سیاسي، پښوځي، سوداگریزو چارو، اقتصاد او داسې نور ملي موضوعاتو په برخو کې گڼ لاس ته راوړنې لري او د هرې ورځې په تیریدو سره دا نظام پیاوړی کېږي او د خلکو پسرخ ملاتړ تیرې زیاتیري.

سره له دې چې داسلامي نظام حاکمیت او په اسلامي نظام پورې تړلي مهم مېناوې مشخص او واضح دي خو بیا هم د سولې او امن د اسلامي نظام مخالفین او د غربي نړۍ مزدوران د دوي د بېدنام او مختسور د اشغالګرو په لاس جوړ شوي نظام له تباهی څخه وروسته سره له دې چې فراري دي خو ولس په قرار نه پرېږدي او خپل شرارتونه جاري او تخریبي فعالیتونو ته دوام ورکوي چې الحمدلله ولس په خورا میرانې او زړورتیا سره دفاعي حالت موقوف غوره کړی او حتی اسلامي امارت اجازه نه ورکوي چې د بدنامه او مختسور گواډاګي پخوانیو رژیمونو فراریانو ته ځواب ووايي، دا له اسلام او اسلامي نظام څخه د ولس پوره ملاتړ دی. بنا د اسلامي نظام مکلفیت دی چې ولس ته خدمت وکړي او د ولس پر څلویښت کلن زخمونو باندي مرهم

کېږدي ولس بیچاره او مظلوم پاته شوي پر ولس مو داسې ظلمونه شوي چې بشریت یې ساری نه دی لیدلی په خانګړي توګه تیرشل کلن اشغال او عوامل یې د بیلګې په توګه یادوم.

اوس الحمدلله ولس پسر خپله خاوره او هیواد کې حاکمیت لري چې دا عمومي مشخصه ده خو په خصوصي توګه داسلامي نظام حاکمان لومړی الله ج ته مسوول دي او بیا هیواد او ولس ته د خادم او مجري په توګه داسې ستر مسوولیتونه په غاړه لري چې حتی د یو عادي مسوولیت په ترسره کولو کې غفلت له الهي مجازاتو سره به مخامخ کېږي، زمونږ ولس له اقتصادي اړخه د فقر په حالت کې ژوند کوي او فقر کې ژوند کونکي افغانان لویه فیصدي ده او همدا فقیر او مظلوم ولس وو چې مجاهدین او غربي نړۍ ماتونکي یې په خپل غیر کې رالوی کړي وو او اوس یې وخت دی او د ولس حق جوړېږي چې د اسلامي نظام هر اړخیز ملاتړ له ځان سره ولري نو بنا په اسلامي نظام کې حاکم د خلکو خدمتګار وي حتی تردې چې د حاکم ژوند له ټولو خلکو څخه په ټیټه درجه کې وي، موږ د داسې نظام ډیرې بلیګې لرو چې یو یې د عمر ابن عبدالعزیز حاکمیت دی، د عمر ابن عبدالعزیز داسې حکومت و چې انسانان خو لاپریږده چې لپوه هم په رمې حمله نه کوله، ده په حاکمیت کې په ټولو محکومو ځایونو کې ترده ډیر نادره کس نه موندل کېده حتی تردې اندازې غربت او فقر لمنځه تللی و چې له کاشغره

تر اندولس پورې یو کس هم د زکات مستحق نه و، د امیر المومنین د ځوي به د اختر په ورځو کې زاړه او شلیدلې جامې یې پسرتن وې او داسې نورو د حیرانتیا وړ صفات موجود وو چې اسلامي نظام حقیقت او حاکمیت دنورو نظامونو په تناسب غوره او بې بدیله ثابتیږي.

افغانان ۴۰ کاله کیږي مختلف نظامونه چې د بشر په لاس جوړ شوي وو تجربه کړي خو دا تجارب له مظلوم ولس څخه داسې قربانۍ واخستې چې د اسلامي نظام د اقامې او اعدې وس او توان په چا کې پاته نکړ، خو د اسلامي نظام پر مشروعیت او خوندونو یې پوه ولس په کراره نه وو ناست مبارزې او قربانې او شهادتونو ته تازه دم بیا ایمانه وګړو د جګړې ډګرونه په خپلو وینو گرم ستالي وو چې بالاخره الله ج اسلامي نظام کامیاب کړ او دادې هیواد مو داسلام په قانون اولارښود اسلامي نظام لري او خلک نور نو دبشر په لاس د جوړ شویو فاسدو نظامو راتګ او حاکمیت هیڅکله نه غواړي چون امن، عدالت، عزت او ژوند په اسلامي نظام کې دی او د اسلامي نظام بل ښه والی په دې کې دی نه یواځې دا چې عام وګړی ته په کې خدمت کېږي او د هغوي په وړاندې مسول دي مګر وګړوته هم پکې مسولیتونه سپارل شوي که د ځان په اړه وي او که د نورو په اړه.

خو د سياست په نړۍ کې د يو دولت ارزونه د هغې نظام د چارواکو د خبرو او وعدو پراساس نه کېږي بلکې د هغه حکومت د پالیسو او عملې کړو وړو ته د کتلو او تلو پرمېنا کېږي. ارزونه داسې وي چې حکومت د خپلو خلکو سره څنگه سلوک کوي، د هيواد لپاره کوم اقتصادي، ښوونيز او روزنيز، روغتيايي او نور د پرمختيا او سوکالی غوره پلانونه لري او دغه راز له نړيوالو سره څنگه اړیکې ساتي. خو دم گړی اسلامي نظام د خپل هيواد او ولس اساسي ستونزې او هغه کرغېړنو پديدو پر ختمولو او په همدې ترتيب د نظام پر جوړولو او ولس ته د خدمت کولو پر عمومي مواردو بوخت دی. داسلامي نظام د اوسني حاکمانو ټوله توجه دهيواد د پرمختگ په برخو کې دي او ترټول مهمه داده چې زموږ د نظام مشران د خپلو خلکو په خوی، عادت، افکارو، غوښتنو او ضرورتونو باندې پوره پوهېږي او په دې برخه کې د مشرتابه ذهني وده او پراخوالی، کاري تجربه، صداقت او امانت داري بيا له هغو مهمو مواردو څخه دي چې پر اسلامي نظام د ولس باور ډير کړی دی. بنا د يو مهم عنصر په توگه د مطرح شويو مواردو په ترڅ کې اسلامي نظام مشرانو ته مهم مکلفيت جوړېږي چې د هيواد او خلکو لپاره مناسب پلانونه ترتيب او پلي يې کړي په دې کې شک نشته چې زموږ دين او زموږ کلتور زموږ د انفرادي، کورني

او ټولنيز ژوند، حکومت او دولت لپاره عمومي لارښوونې لري، اما څرنگه چې ژوند او حالات بدلون مومي او پرمختگ لور ته درومي، له دې امله اسلامي نظام مسووليت لري چې د وخت او حالاتو له تقاضا سره سم د اسلامي احکامو په رڼا کې د ولس، ټولنې او هيواد په اړه داسې فکر او پریکړه وکړي چې اساسي مېناوې او ارزښتونه يې د اتحاد، سوکالی، پرمختيا او عدالت پر بنسټ او اصولو ولاړ وي چې په دې ترتيب اسلامي نظام دبقا لورې ته يو کلک گام پورته کړی وي. لکه څرنگه چې نظام پورته ياد شوي مسووليتونه لري تر څنگ يې د دولتي سيستم په جوړولو او د ورسليکي، پوه او ژمن کسانو په گمارنه کې هم مکلفيت لري د دولتي ادارو د خدمت کولو چارې بايد حتمي له هرډول فساد څخه لرې او پاک کړي، اداري فساد دې نه وي، په واسطه، پيژندگلوئ او رشوت څوک په دندو ونه گمارل شي او د چا حق ونه خوړل شي، دا هغه څه دي چې تير فاسدو رژيمونو دود گرځولي وو او په دې ترتيب د ولس له ملاتړ څخه ياد نظامونه عاري وو. په همدې ډول د نظام د پيا وړتيا په برخه کې د هغو کمزورتياوو پيژندل او له مينځه وړل يې حتمي او ضروري موضوعات دي چې نړيوال او گاونډي هيوادونه له هغو څخه ناوړه گټه پورته کوي، دغه راز اسلامي نظام ته لازمي دي چې د نړيوالو او گاونډيو هيوادونو د

کمزورتياوو موارد پيدا کول دي او له هغې څخه بيا دخپل دولت او دهيواد په گټه کار اخستل ديو تدبير او مهارت په توگه داسلامي نظام بل مکلفيت جوړېږي.

افغانستان شل کال د اشغال په لاسو لاهو هيواد پاتې شوی ولس ته دايمي کارونه په مختلفو برخو کې نه دي شوي او افغانستان له زيرمو او کسانو څخه محدود وگړو د غريبانو په مرسته په شخصی ډول گټه پورته کوله افغانستان مستقل هيواد نه وو او نظام يې د اشغالگرو پله خوا جوړ شوی وو اما دادی دوه کاله کېږي چې زموږ هيواد يو ناپیلي هيواد دی او له دې وروسته هم د کوم پوځي تړون اړتيا نشته او هېڅ هيواد ته پوځي هډو د نه ورکولو په اړه غوڅه پریکړه کړې او اسلامي امارت مشرتابه د بل اشغال او استعمار لپاره سبب نه جوړوي ان شاءالله .

نظام مو الحمدلله د شريعت پرلار روان دی او د دولت مشران د اسلامي سپارښتنو، اصولو او لارښوونو پراساس خپلې چارې مخ ته وړي او د يو ملي وجیبي په توگه د خلکو اړتياوې پوره کوي او ټولنه له فساد او بې عدالتۍ له اوږد مهال رنځ څخه راوباسي او په دې اړه گړندي هڅې روانې دي په دې ترتيب اسلامي نظام او ولس دواړه مکلف دي چې په خپله ټولنه کې د بدو مخه ونيسي.

عبدالغفار کامياب

د ت صرفي ګلابه ذنب او گت يعضو لي عرفن اتسناغفا د

چارو کې مداخله نه کوو او نه نورو ته په خپلو چارو کې د لاسوهنې اجازه ورکوو، دا د ټولو ملتونو منلی حق دی چې باید د سیمې او نړۍ ټول هیوادونه درناوی ورته ولري او د خپل جبر، سیاسي تسلط او زور په اساس دا حق له هیڅ یو ملت څخه وا نه ځلي.

د افغانستان اقتصادي ستونزې د ټولو مشترکې دي، ګټه د هیڅا پکې نشته خو زیان یې شاید ډېرو ګاونډیو ته ورسېږي، خو په دې برخه کې چې څنګه ښايي ګاونډیو هیوادونو د ګاونډیتوب اصل نه دی پاللی او مرسته یې نه ده کړې بلکې بې اساسه تورونه یې هم پورې کړي دي. همداراز سياسي انزوا د هیڅا په ګټه نه ده چې ډېری ګډ منافع به له لاسه ووځي، خو د سیمې هیوادونو خپل دریځ نه دی روښانه کړی او افغانستان یې په رسمیت نه دی منلی. باور لرم چې د افغانستان اقتصادي او سياسي ستونزې به په ښه توګه حل شي او شاید ډېر وخت هم ونه نیسي البته د ګاونډیو اوسنی جفا به د افغان غیور ملت په زړونو کې تر ډېره وخته پاتې وي.

مفتي محمد بشار

اوسه پورې له دې موضوع سره دوی سطحی برخورد کوي، د ځینو لنډ مهالو ګټو لپاره او د ځینو عادي فشارونو له امله خپلې اوږد مهالې ګټې له پامه غورځوي چې دا هیڅکله سالمه تګلاره نه ده. د سیمې هیوادونه په دې قناعت لري چې د ټولو امنیت د افغانستان تر امنیت پورې اړه لري، تر څو چې دلته امن نه وي تر هغو سیمه نه شي په امن کېدلی او په دې هم قناعت لري چې په افغانستان کې د اسلامي امارت بدیل نشته او دا هم مني چې یواځې اسلامي امارت د مرکزي او پیاوړي حکومت په جوړولو توانېدلی له دوی پرته په افغانستان کې هیڅوک امن هم نه شي راوستلی. د سیمې ځینو هیوادونو تر دا اوسه پورې په خپل مسؤلیت کې ناغېږي کړې ده او ګټه یې هم نه ده کړې، ځکه چې د سیمې ډېرې اقتصادي، سياسي او امنیتي ګټې تر افغانستان پورې تړاو لري چې له دې پرته یې ترلاسه کول ناشونې دي.

د افغانستان اسلامي امارت په تکراري ډول د سیمې هیوادونو خپله مشیته تګلار روښانه کړې ده، هغه دا چې د متقابل احترام په اساس یې پرې متوازن او مثبت بهرنی سیاست یې پالیسي ده، د هیڅا په کورنیو

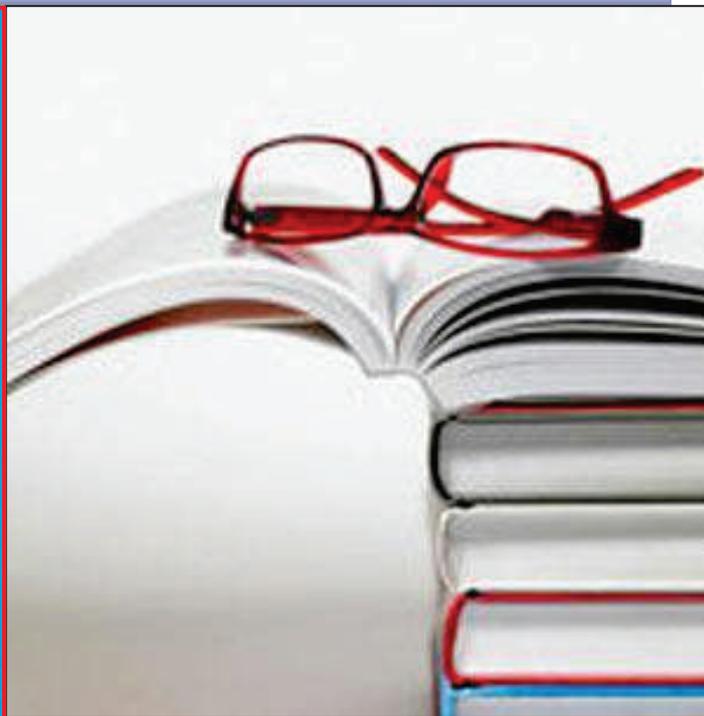
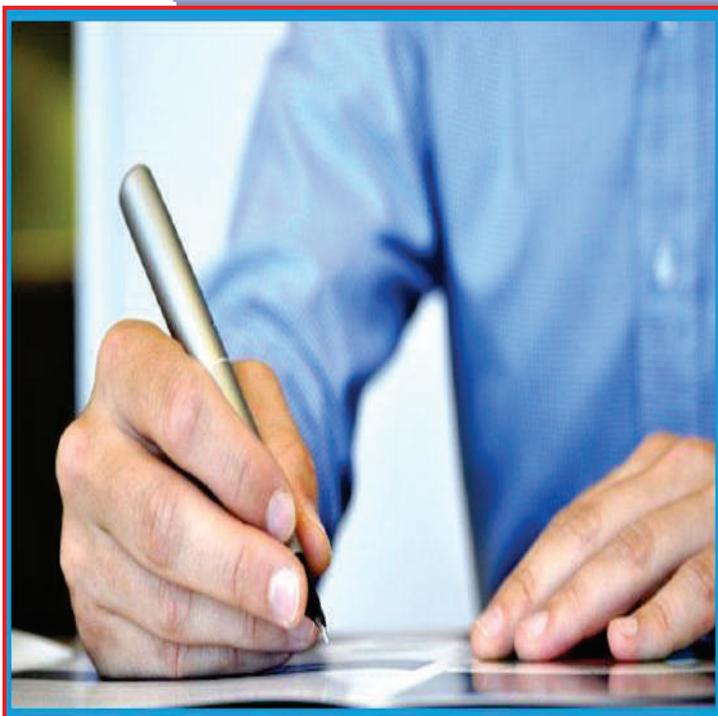
په افغانستان کې د اسلامي امارت له حاکمیت وروسته په لومړي ځل یو پیاوړی مرکزي حکومت رامنځ ته شوی، د قدرت جزیرې له منځه تللي، ځمکنۍ بشپړتیا خوندي شوې، د زورواکانو د جبر مخه نیول شوې، ټول افغانان د خپلو مشترکاتو او لویو ارزښتونو په بنسټ د یو ملت په توګه یوموتی شوي او په ګډه د هیواد د ابادۍ لپاره کار کوي چې په عملي ډګر کې یې د پرمختګ ډېرې بېلګې مشاهده کېږي.

دا چې د افغانستان ډېرو ګټو ته د ځینو هیوادونو نیتونه بد دي نو د دې ټولو پرمختګونو څخه سترګې پټوي او هڅه کوي چې په نړیواله کچه دا هیواد نا امنه وښيي او یا یې د سیمې او نړۍ لپاره تهدید وښيي.

د افغانستان فعلی شرائطو ته په کتو واقعیت دا دی چې افغانستان د اوس لپاره او تر څو چې اسلامي امارت وي د چا لپاره تهدید نه دی بلکې د سیمې د امنیت، سیمیز اتصال او د اقتصاد د پیاوړتیا لپاره تر هر وخت ښه فرصت دی. د سیمې هیوادونو ته مسؤلیت ورګرځي چې له دې فرصت څخه د سیمې لپاره مؤثره ګټه واخلي خو متاسفانه چې تر

تیمها و تروضری اوکیلا!

برابرلو کې لیکوالی. ته مور اړتیا لرو لکه څنگه چې په اوس وخت کې ټولنیزې رسنۍ او سوشل میډیا ډیره کارول کېږي او ټول کسان ورته رسیده گي لري په دې کې اکثره اشخاص لوستي دي او خپل نظرونه څرگندوي نو د نظرونو د څرنگوالي لپاره لیکنې ته ضرورت شته که چېرې لیکوالي نه وای او لیکنې نه کیدلای نو ډېر علوم د ابهام په حالت کې پاتې شوي وای او اکثره خلک به د ځینو علومو په پوهېدلو کې زیاتې ستونزې درلودلې ددې لپاره په اوس وخت کې لیکوالي ته ډېر ضرورت لیدل کېږي.

محمد آغا حیدري

د پخوانیو اثارو د یادښتونو او همدارنگه د تاریخ د لیکلو لپاره لیکوالي ډیر ارزښت لري. همدارنگه په یو علم کې د تحقیق لپاره د لیکوالی ضرورت وي.

د علومو د پراختیا لپاره له لیکوالی څخه استفاده کېږي او همدا راز ځینو ابهامي کلیماتو د وضاحت لپاره ورته ضرورت لیدل کېږي.

هره ژبه په لیکوالی غني کېږي او په علم کې یې د لا ارزښت لپاره لیکنې کېږي.

په اوسني عصر کې ځیني نوي کلیمات دي چې خلک ورسره نا آشنا دي د هغو کلیماتو د حلولو او خلکو ته په ساده الفاظو

که چېرې مور د لیکوالی مخینې ته وگورو نو خبره قبل المیلاد ته ځي چې لومړی لیک ولیکل شو نو هغه میخي لیک وو.

که مور د لیکوالی اړخونو ته فکر وکړو نو د ښوونیز نصاب د جوړولو او لیکلو لپاره ورته ضرورت دی او همدارنگه د خلکو د زده کړې د لوړولو لپاره لیکوالی ته ډېر ضرورت لیدل کېږي.

د ادبي ارزښتونو د لوړولو او پوهولو لپاره باید له لیکوالی څخه استفاده وشي په لیکوالي باندې د ټولني نیمگړتیاوې، مثبت او منفی نقاط څرگندېږي.

دکتورین نظامی

منطقوی و در صورت نیاز، جهانی بنیان گذاری شده باشد، عمل نماید. کوشش برای دریافت روش های حل منطقوی، انکشاف همزمان روابط اقتصادی در میان کشور های منطقه بصورت روز افزون قابلیت ما را در تأمین امنیت، ثبات دایمی منطقه و جهان تعیین و تثبیت نموده و کرکتر دکتورین دفاعی ما را تعیین و توجیه خواهد کرد. تا آن جایی که به عرصه نظامی مربوط میگردد بادنظرداشت حفظ حاکمیت ملی و تمامیت ارضی در جغرافیایی که افغانستان قرار دارد، دکتورین ما در اصل دفاعی بوده و بر اساس دفاع مثبت سیال و بازدارنده پیریزی می گردد، در صورت تغییرات سیاسی و اجتماعی در منطقه و انکشاف ظرفیت ها و توانمندی های دفاعی، در تطابق با آن دکتورین حربی عیار و متوازن خواهد شد. دکتورین نظامی دفاعی مجموعه ی از اصول اساسی، قواعد، نظریه ها، اندیشه ها، زیربنای فکری و اصول بنیادی مورد قبول و حمایت ملی است که توسط رهبران نظامی سیاسی کشور و با توجه به دکتورین امنیت ملی و اندیشه نظامی حاکم بیان می شود. دکتورین های نظامی بالاترین و کلان ترین قواعدی هستند که در ساختار نظامی یک کشور تعریف می شوند. در معنای عام، دکتورین را نظریه و تعالیم علمی، فلسفی، سیاسی، مذهبی و مجموعه ای از نظام های فکری می دانند که مبتنی بر اصول معینی باشد.

امنیتی کشور، مطالعه و دانستن مبارزات آزادی خواهی و حماسه آفرینی های ملت با شهامت افغان در برابر متجاوزین یک امر ضروری است. موقعیت جغرافیایی افغانستان ایجاب می نماید که دکتورین نظامی بخصوص دکتورین نظامی دفاعی در جهت ساختار تشکیلات و تعلیمات نیروهای دفاعی به هدف دفاع و حراست از جغرافیایی کشور را در مطابقت با خصوصیات و شرایط اراضی و اقلیمی نظریات، مفکوره ها، روش ها و میتود های مناسب و کارآمد را جهت تدوین اسناد رهبری کننده و رهنمایی کننده پیشکش نمایند. وزارت دفاع ملی سعی می دارد تا در مطابقت به پالیسی امارت اسلامی افغانستان (حفظ ارزش های اسلامی و ملی، حفظ استقلال، منافع ملی، تمامیت ارضی، احترام متقابل، تساوی حقوق و عدم مداخله، حُسن همجواری و همچنان احترام به منشور سازمان ملل متحد، معاهدات بین الدول و میثاق های بین المللی) ضمن انجام رسالت عظیم دفاع از کشور، مسئولیت رهبری، انسجام، پلانگذاری و ارزیابی انکشاف دوکتورین دفاعی را بصورت دوامدار که به شالوده و شیزاره همکاری های همه جانبه و روابط دوستانه و متقابل با کشور های همجوار، منطقه و جهان و سهمگیری فعال در سیستم های امنیتی

شیوه های جنگی نسبت به سده های قبل بصورت غیر قابل باور تغییر نموده است. تحقیقات نشان داده است که بیشترین منازعات مسلحانه معاصر، در داخل کشور ها رخ میدهد تا میان دولت ها.

در عصر معاصر ستراتیژی ها، تجهیزات، وسایل و شیوه های جنگی به اندازه پیچیده شده است که ندرتاً در سده های قبل پیش بینی شده بودند، سلاح های اتوماتیک، طیارات بدون سرنشین، انواع راکت های میان بورد و دوربورد مثال خوب از این نوع اند. از این حقیقت نیز چشم پوشی شده نمیتواند که منازعات مسلحانه همچنان به بهای تکاندهنده حیات بشر تمام میشود. روی این اصل ضرور پنداشته میشود تا در خصوص تدوین و پیشبرد امورات نظامی از تجارب، مفکوره ها، اندیشه ها و نظریات متخصص حرب استفاده اعظمی شود.

در افغانستان مانند هر جامعه دیگر بعد از ایجاد نیروهای مسلح بمنظور دفاع از استقلال و آزادی، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی و منافع ملی دکتورین نظامی شکل گرفته است. تاریخ نظامی نیروهای مسلح افغانستان مانند تاریخ نظامی جهان از دو قسمت (تاریخ اردو و تاریخ حرب) تشکیل گردیده و مشعل راه آزادی و آزادی نسل های آینده است که تاریخ اردو از نوعیت اردو ها و تاریخ حرب از نوعیت استعمال و به کارگیری نیروهای مسلح در دوره های گذشته بیان میکند. بناءً به تمام قدمه های نیروهای دفاعی و

در مفهوم نظامی آن، دکترین در سه سطح استراتژیکی، اوپراتیوی و تاکتیکی تعریف می‌شود. دکترین نظامی خود می‌تواند بخشی از یک فلسفه یا ایدئولوژی نظامی و یا حاصل یک یا چند نظریه نظامی باشد و یا در چارچوب چند نظریه نظامی مطرح و ارائه گردد. این که از چه مسیری از وضع موجود به وضع مطلوب برسیم را استراتژی تعیین می‌کند و در واقع پاسخی است برای سؤال "چه باید کرد؟".

اما دکترین پاسخی است برای "چگونه باید عمل نمود؟" دکترین، خطوط و علایم راهنمایی است که برای حرکت در مسیر (استراتژی) باید مورد توجه قرار گرفته و رعایت شود.

از دیدگاه متفکرین ملکی و نظامی؛ دکترین بمشابه ارائه دهندگان نظریات، پیشکش کنندگان طرز تفکرها، تدوین کنندگان روش‌ها و میتودها و همچنان پایه و اساس شکل‌گیری تحقق استراتژی امنیت ملی قبول گردیده است. دکترین به ما می‌آموزاند که چگونه میتوانیم فعالیت‌های تعلیمی، محاروبی، اداری، لوژستیک، تأمیناتی، حمائیوی و در مجموع هر نوع فعالیت نظامی را با مؤثریت بیشتر در راستای تحقق اهداف ملی نظامی مورد اجرا قرار دهیم. ضمناً دکترین به ما کمک می‌نماید که با استفاده از تکنالوژی معاصر، اسلحه و تخنیک مدرن نظامی و استعمال قابلیت

ها و ظرفیت‌های موجود و تعیین کرکتر مبارزه نظامی، مطالعه و تشخیص اراضی و پیشبرد مسؤفقانه امورات، با اطمینان تصمیم‌گیری نمائیم. دکترین نظامی اصطلاحی رسمی برای اشاره به مجموعه‌ای از نظرات و دانش نظامی است که اردو (ارتش) در زمان مناسب آن را می‌پذیرد.

در این دکترین ماهیت جنگ، شیوه آماده‌سازی اردو برای جنگ و شیوه درگیری در جنگ به منظور دستیابی به پیروزی مشخص می‌شود.

این دکترین بیش از آن که دستوری باشد، توصیفی است و در زمان اجرا نیاز به تفسیر دارد. بادر نظر داشت نکات ارائه شده میتوانیم یک تعریف مشخص برای دکترین نظامی دفاعی داشته باشیم؛ دکترین عبارت از پرنسیب‌های اصلی و اساسی می‌باشد که با استفاده از آن قوت‌های نظامی وظایف و فعالیت‌های شان را به منظور حمایه از اهداف ملی تنظیم و به پیش می‌برند. این پرنسیب‌ها مفکوره نظریات مجموعی اردو را نسبت به اوپراسیون‌های گذشته، حال و آینده انعکاس می‌دهد (یعنی مجموعه از نظریات، عقاید و مفاهیم است مطابق به حقایق علمی و مسلکی برای انجام تمام فعالیت‌ها). باید خاطر نشان کرد که پرنسیب به معنی اساس و بنیاد است و یا عمل، رفتار و سلوک انسان در تربیه است

و در اصطلاح به معنی بنیاد اصول اساسی و یا تهداب می‌باشد که قاعده اساسی را افاده می‌کند و یا به عباره دیگر، قواعدی است که طبق اساسات و فعالیت‌های مختلف کاری عیار می‌گردد. با توجه به اینکه دکترین نظامی بستر و وسیله برای تحقق اهداف نظامی می‌باشد، دورس و تجارب آموخته شده نیز یگانه منبع برای انکشاف و اصلاح دکترین نظامی بالاثر حصول نتایج ارزیابی‌ها از جریان فعالیت‌های تعلیمی، پلانگذاری و پیشبرد عملیات‌های محاروبی می‌باشد. دورس و تجارب آموخته شده به واحد‌های اردوی اسلامی ملی کمک می‌کند که با استفاده از آن، دکترین نظامی ارتقای قابلیت‌ها و توانایی‌های قوت‌ها را انکشاف دهد تا بتواند در هر نوع شرایط تعلیمات و عملیات خویش را بادر نظر داشت نوع تهدید و تحرک دشمن، پلانگذاری، رهبری و سوق و اداره نمایند. دورس و تجارب آموخته شده، بعد از تحلیل و تجزیه معلومات‌ها، نظریات، تجارب و مشاهدات فعالیت‌های قطعات، جزوتام‌ها و تمام پرسونل، آموزش، استفاده و استعمال اسلحه، تخنیک و تکنالوژی بدست می‌آید. تجارب آموخته شده یعنی؛ بررسی، ارزیابی و نتیجه‌گیری وظایف انجام شده توسط افراد، گروپ‌ها، جزوتام‌ها، قطعات و قرارگاه‌ها به منظور برملا ساختن نکات مثبت و منفی فعالیت‌های محاروبی و بهترین تمرینات و تعلیمات نظامی اجرا شده و استفاده از آن در اجرای بهتر وظایف آینده می‌باشد که یک پروسه‌چرخه‌ساز عملیاتی است و در اکثر اردوهای کشورها عام بوده و یک تجربه موفق برای انکشاف دکترین نظامی تلقی می‌گردد.

عبدالاحد "مدبر"

د زورواکو په نړۍ د زورواکي اورېدل کيږي

د نړۍ په تاريخ کې زورواکانو خپل تسلط ساتلی او د تل لپاره يې د حق مخه ډب کړې ده، حق په پيل کې کمزوری وي او زورواکانو يې ژبه ور بنده کړې ده، که څه هم زورور په ناحقه وي خو خلک يې منلو ته مجبور وي او حقپال ته څوک غور نه نيسي.

دا دود په کورنۍ او کلي کې هم وي، خلک تل د زورواکي او شرير خبرو ته چکچکې وهي او ستاينه يې کوي، بې وزله يا کمزوری چې هر څومره په خپل موقف کې رښتونی او په حق وي خو خلک هيڅ پاملرنه نه ورته کوي.

دا خبره زموږ په روان پېر کې په نړيواله کچه ډېره بڼه بېلگه لري، امريکا او روسيه په ځانگړي ډول او د ملگرو ملتونو د سازمان پنځه دائمي غړي په عمومي ډول د نړۍ د سياسي تسلط واکداران دي، په دوی پنځو کې يو هم مسلمان نه دی او نه هم اسلامي ارزښتونو ته په درناوي قائل دي. که څه هم دوی په نړيواله کچه د ملگرو ملتونو سازمان د نړيوالې بشري ټولنې لپاره د ټولو ستونزو د مذاکراتي حل يواځينۍ مرجع بولي او په هر څه چې دلته پرېکړه کيږي هماغه حق ورته ښکاري که څه هم حق نه وي، بلکې تر دې وړ ها خوا دوی له همدې سازمان څخه يواځې د يوې توطيې په توگه گټه اخلي او بيا هم د خبرو او نړيوال تفاهم پر ځای پر

جنگ تينگار کوي، داسې اسلحې او بمونه جوړوي چې د نړۍ امنيت خرابولی شي، د يوې هيواد بشپړه ابادي له منځه وړلی شي، ايتيمي اسلحې او داسې پرمختللي الوتکې جوړوي چې په يوه ساعت کې لسگونه ميله ساحه پرې سوځولی شي. که څه هم دوی ځانونه د بشري حقوقو ساتونکي او نړيوال داعيان بولي، د سازمان دائمي غړي د انساني خواخوږۍ او بشري درناوي علمبرداران او د جنگ مخالفين گڼي خو همدوی بيا د نړۍ په ډېرو بې وزلو هيوادونو کې خپل قوت ښودلی دی، بې گناه خلک يې وژلي، اسيران کړي، بې عزته کړي، په سپيو يې دارلي، هيوادونه يې اشغال کړي او د ډېرو هيوادونو حريمونه يې نقض کړي دي. په داسې بد حالت کې چې د نړۍ له هر اسلامي هيواد څخه يو څوک د اسلامي نظام غږ پورته کوي او د اسلام د ثقافت، نظام، ارزښتونو، اصولو، تگلارو او شرائعو يادونه کوي نو دوی يې بشر ضد عمل بولي، سره له دې چې اسلام د امن او جنگ دواړو حالتونو لپاره داسې اصول ټاکلي دي چې د بشري درناوي په تر ټولو غوره معيار برابر دي. اسلام په جنگ کې د سپين ږري، ماشوم، مېرمنې او غيرمحراب وژنه ناروا بولي، خو دوی په ډېرو هيوادونو کې د جنگونو پر مهال ماشومان، مېرمنې، ناروغان او په ودونو کې ناوې او زوم دواړه شهيدان کړي او په زرگونو بې گناه خلک يې وژلي دي.

د امن په حالت کې يې د عهدو (تړونو) د ژمنتيا امر کړی دی، که يو مسلمان کافر ته امن ورکړي نو هغه به داسې وي لکه ټولو مسلمانانو چې امن ورکړی وي او هيڅوک يې بيا وژلی نه شي، بلکې اسلامي نظام به يې د خان، مال او عزت ساتنه کوي. کوم ذمي چې د اسلامي نظام تر چتر لاندې ژوند غوره کړي او جزیه پر ځان ومنې نو مسلمانان له هغه څخه زکات نه اخلي، عشر او خراج نه ترې اخلي، کله چې يې عمر ډېر شي او د کار کولو توان نه لري نو د مسلمانانو امير له بيت المال څخه د ده لگښت ورکوي. دا او دې ته ورته د اسلام نور زرین قوانين د امن او جنگ پر مهال داسې روښانه دي چې هيڅ يو مسلمان يې په دواړو حالتونو کې سرغړونه نه شي کولی، له همدې امله د اسلام په څوارلس سوه کلن اوږد تاريخ کې داسې پېښه نه موندل کيږي چې په هغه کې دې د مسلمانانو يوې ډلې د دې قوانينو څخه سرغړونه کړې وي. په دې ټولو بڼگڼو سربېره په نړيواله کچه د مسلمانانو غږ څوک نه اوري او که څوک د داسې اسلامي نظام غږ پورته کړي نو په ډېر جبر يې د مستکبرين له لوري مخه نيول کيږي، ځکه چې په نړۍ کې د زورور اورېدل کيږي که څه هم په ناحقه وي او د کمزوري مخه نيول کيږي که څه هم په حقه وي.

خو نن چې په افغانستان کې اسلامي نظام حاکم شوی دی بیا هم د غرب له لوري همدا ډنډورې غبرول کېږي چې گواکې دوی د بشر ضد دي، د مېرمنو ضد دي او بشري قوانين تر پېنو لاندې کوي.

که څوک د امریکا شل کلن نظامي حضور سره د اسلامي امارت د حاکمیت درې کاله پرتله کړي نو هیڅکله به دا پرتله مناسبه ونه بولي، ځکه چې هغه مهال بې گناه ماشومان، مېرمنې او سپین ږري اسیران کېدل، بمبارېدل، بې پته کېدل او وژل کېدل او هره ورځ له دوه نیم تر درې نیم سوه افغانان وژل کېدل خو اوس مهال په ټولو درې کلونو کې دومره انسانان نه دي وژل شوي او نه په هغه پیمانې بندیان شته څومره چې هغوی بې گناه او بې محکمې په وحشي زندانونو کې ساتلي وو.

خو په دې ټولو سر بېره د یو مسلمان په توگه په هغو ځوانانو زورېږم چې په نامه مسلمانان دي، باور لري چې له افغانستان سره خواخوږي لرو او له غربي تمدن څخه متاثر شوي چې نن په اسلام او اسلامي نظام د غرب په ژبه نیوکې کوي.

البته په دې باور لرم چې که مور د دې نظام په استحکام او پایښت کې بریالي شو نو د وخت په تېرېدو به افغانستان دومره پرمختګ وکړي چې دوی به په خپلو دیني اقدارو بیا باور ترلاسه کړي او له زړه نه به قناعت پرې وکړي.

په همدې هیله چې یو موټی، پرمختللی په اسلامي نظام محکم او سیال افغانستان ولرو

امیرالمؤمنین ملامحمد عمر مجاهد رحمه الله علماوو ته په وینا کې وویل: د قرآن کریم دا آیت ماته هم معلوم دی: لَايُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا. الله تعالی انسانان تر خپله وسه مکلف کړي دي. خو د دې اسلام د برم او پرتم اعاده ځینو داسې خلکو ته هم اړتیا لري چې هغوی توکل محض وکړي، توکل محض په دې معنی چې په اسبابو به تکیه نه کوي، د ځانگړو سپېڅلو اهدافو لپاره به قرباني ورکوي او بیا به دا فکر هم نه کوي چې دا اهداف به کله او څه ډول ترلاسه کېږي، خو په عین حال کې یې د سیاست په ډگر کې هم خپله تگلاره روښانه کړه او له نړۍ سره یې د تعامل لپاره له وضعي قوانینو پرته محض د اسلام تگلار اعلان کړه.

د افغانستان اسلامي امارت د نړۍ د ټولو زورواکانو او مستکبرینو یوې ټولگې (ناټوگۍ) سره شل کاله په بې وسۍ او تنهایی کې داسې جهاد وکړ چې مجاهدینو له الله تعالی پرته پر بل هیچا تکیه نه کوله، د جهاد د سنگر له تودې جگړې سره په څنګ یې د سیاسي مذاکراتو دروازه هم پرانستې پرېښوده او د مذاکراتو لپاره یې هم نړیوالې ټولنې ته یو پیاوړي ټیم وټاکي چې هغوی خورا زیات سیاسي بصیرت درلود، د استدلال قوت پکې و او د افغانستان او اسلام قضیې ورته واضحې وې چې له دې اوږدې مبارزې وروسته یې په دواړو ډگرونو کې بریا ترلاسه کړه.

فصلنامه اردو

په داسې حالت کې الله تعالی جل جلاله مسلمانانو ته د اعداد امر کوي، فرمایي: وَ اَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ.

ژباړه: تاسې د دوی په مقابل کې چمتووالی ونیسئ څومره چې مو قوت او اس ځفلونه په توان کې وي تر څو تاسې د الله او خپل دشمن پرې ووېروئ.

که مسلمانان د الله تعالی دا حکم ومني او په قوت کې ځانونه سیال کړي نو بیا به نړۍ مجبوره وي چې خبرې ته یې غوږ ونیسي او حق ته مات شي.

خو له دې حالته د راوتلو لپاره د نړۍ د بېلابېلو هیوادونو اسلامي ډلو په بېلابېلو لارو غور وکړ، ځینو یې محض سیاسي ډگر خپل کړ او حتی د دیموکراسي په بازار کې د دین سودا خرڅوله چې گوندې د ټاکنو له لارې به ځواک ترلاسه کړي او بیا به په پایله کې اسلام تطبیق کړي.

ځینو یې محض د زور لار خپله کړه خو تر شا یې پلان او ستراتیژي نه درلوده چې تر یو وخته پورې یې ادامه وکړه او بیا ختم شول، ځکه چې خلک په یو مسیر هغه مهال ځي کله چې یې اهداف او ستراتیژي روښانه وي.

البته کومه لار چې د اسلامي امارت زعیم امیرالمؤمنین ملامحمد عمر مجاهد رحمه الله خپله کړه هغه په یقیني ډول د دې بد حالت څخه د امت د خلاصون یواځینۍ الهامي تگلاره وه چې له ستونزو ډکه اوږده اغزنه لار باندې له اوږد مزل وروسته بریا ته ورسېده.

تعهد نیروهای اردوی اسلامی ملی دفاع از وطن و ارزشهای ملی کشور

وزارت دفاع ملی امارت اسلامی افغانستان بطور خاص اردوی اسلامی ملی به اساس تعهد و مکلیفت های مسلکی که در راستای دفاع از وطن و حاکمیت ملی کشور دارند، نقش و وظایف اساسی را در تامین امنیت، رفاه، آسایش، رشد اقتصادی و بهبود زندگی مردم مطابق به پالیسی امارت اسلامی افغانستان و اسنادهای رهنمودی و رهبری کننده وزارت دفاع ملی وظایف خویش را ایفای مینمایند، آنها با نهایت جانبازی و فداکاری به منظور ایجاد حکومت داری خوب و فضای امن برای مردم در ساحات مسئولیتشان با تشریک مساعی و هماهنگی لازم با سایر نیروها وظایف خویش را انجام داده و میدهند زیرا نیروهای دفاعی و امنیت امارت اسلامی مخصوصاً اردوی اسلامی ملی با گذشت هر روز مورد تأیید، احترام و حمایت مردم در گوشه گوشه ای از افغانستان قرار گرفته، و آنها هم وظایف ملی و مسلکی شانرا به وجه احسن انجام داده همچنان نیروهای امنیتی و دفاعی امارت اسلامی با وصف تامین امنیت شهروندان که شب و روز در خدمت مردم بوده کمک و همکاری را با مردم وظیفه اصلی شان میدانند و در سایر بخش نیز با مردم کمک مینماید بطور مثل در حوادث طبیعی (زلزله) که اخیراً در ولسوالی زنده جان ولایت هرات رخ داده است

نیروهای اردوی اسلامی ملی با تمام وسایل دست داشته خویش فوراً برای انتقال، تداوی زخمیها و بیرون آوردن گیرماندگان، شهیدان از زیر خاک و توزیع اعاشه گرم برای نجات دادهگان و به کمک مردم اهالی ولسوالیهای ولایت هرات، همچنان قوماندانی لوای انتقالات وزارت دفاع ملی با صدها عراده وسایط انترنشنل و پرسونل اردو اسلامی ملی به منظور کمک و همدردی با مهاجرین که از مرزهای افغانستان که به دستور غلط مقامات کشور پاکستان انجام یافته پرداخته و وظایف دینی، اسلامی و انسانی خود را انجام داده و از هیچ نوع کمک و همکاری دریغ نورزیده که این اصل باعث محبوبیت اردوی اسلامی ملی در بین مردم شریف و نجیب افغانستان به طور خاص مردم ولایت هرات گردیده است.

وزارت دفاع ملی مطابق به اسنادهای رهنمودی و پلانگذرای پروسه پیشبرد تعلیم و تربیه داشتن حاکمیت بالای تحنیک و اسلحه دست داشته، حفظ و مراقبت از آن یکی دیگری از وظایف نیروهای دفاعی و امنیتی میباشد و یگانه وسیله ارتقای قابلیتهای محاروبی منسوبان قطعات و جزوتامهای اردوی اسلامی ملی را تشکیل داده و موجب پیروزی آنها در حضر و سفر گردیده است زیرا. دفاع از وطن حاکمیت ملی و تمامیت ارضی وظایف هر منسوب سکتور دفاعی و امنیتی امارت اسلامی مخصوصاً اردوی اسلامی ملی بوده که در

برابر انجام این رسالت ملی آنها در تامین امنیت، استقرار صلح و ثبات دایمی در ساحات مسئولیت خویش آنها را متوجه میسازد و از اهمیت خاص نیز برخوردار می باشد. همچنان این اهداف عالی فوق روز تا روز تحقق پیدا میکنند چون نیروهای اردوی اسلامی ملی بازیور علوم فنون مسلکی و نظامی مجهز بوده و با گذشت هر روز عملکردها و فعالیت های تکتیکی، اوپراتفی و ستراتیژیکی شان به اساس درک سالم از اوضاع امنیتی کشور و در تامین امنیت، که همانا خواست مبرم مردم میباشد تحکیم میبخشند.

زیرا منسوبان اردوی اسلامی ملی با وصف آن که تامین امنیت مردم شریف افغانستان در اولویت کاری ساحات مسئولیت شان میباشد، پروسه تعلیم و تربیه محاروبی و عقیدتی را در محراق توجه خویش قرار داده و سایکلهای تعلیمی را نوبت وار در وضع الجیش های اصلی شان به طور متداوم جهت ارتقای ظرفیتهای مسلکی خویش توجه اعظمی مبذول داشته و بالای پرسونل تطبیق مینمایند چنانچه سپاهیان دلیرامارت اسلامی افغانستان با مدیریت سالم عملیتهای محاروبی تعلیمی خود تحکیم بخشیده.

بقیه در صفحه ۴۵.....

جایگاه، اهمیت و ارزش سال هجری در اسلام

تغییرات آن در آسمان را روزشمار، بحساب می‌آوردند. از آنجا که گردش هر شب ماه در آسمان به یک شکل جلوه می‌کند همه مردم با مشاهده جایگاه ماه در آسمان و از روی شکل ماه، می‌دانستند که امشب چندم ماه است.

نکته دیگر، یک سال قمری بود که از ۱۲ ماه تشکیل می‌شد، هر ماه قمری براساس گردش ماه دور زمین، براساس مشاهده هلال ماه جدید، ۲۹ روز یا ۳۰ روز، ۳۵۴ یا ۳۵۵ روز است. مشکل سال قمری برخلاف سال شمسی این بوده و هست، که با فصل همراه نیست و نمی‌توان مطابق طبیعت این تقویم را تنظیم کرد. برای رفع این نقیصه، تقویم کشاورزی را مطابق سال شمسی تنظیم می‌کردند چرا که سال شمسی ۳۶۵ یا ۳۶۶ روز بود و ۱۰ روز بیشتر از سال قمری است.

در عربستان قبل از اسلام، بدلیل روزهای کم سال، برای اینکه سال آنان با فصل مطابقت

آنچه مسلم است، در عربستان از زمان حضرت ابراهیم خلیل الرحمن^ع که کعبه را براساس آنچه حضرت آدم ابوالبشر بنا نهاده بود، احداث کرد، ماه ذیحجه، به عنوان ماه حج، تعیین شد. تعیین این ماه برای حج دو پیام داشت، یکی اینکه جامعه آن روز، با اسامی ماه‌ها آشنایی داشتند و فاصله زمانی یک ماه را می‌شناختند، دوم اینکه یک ماه را براساس حرکت ماه و تغییر شکل هر شبه ماه و یک بار گردش ماه دور زمین، محاسبه می‌کردند.

تا اینجا مشخص شد که: آنها گردش ماه در آسمان را از هلال ماه شب اول، تا افول ماه در شب‌های آخر را به عنوان یک ماه قبول داشتند و برای هر ماه هم یک نامی گذاشته بودند. اینکه وجه تسمیه هرماه چه بوده است، بدان نمی‌پردازیم.

مردم عربستان هر دوازده ماه را به عنوان یکسال محاسبه می‌کردند و حرکت ماه و

بشر از ابتدای آفرینش، به شب و روز، سال و ماه و گردش خورشید، زمین و ماه توجه داشته و پذیرفته است که بر اثر گردش خورشید و ماه و زمین، شب و روز پدید می‌آید و شمارش روزها هم مورد توجه بوده است. این که کدام یک از خورشید و ماه و زمین گرد یکدیگر می‌گردند، دیر زمانی مورد بحث بوده که از بحث ما خارج است.

آنچه مورد بحث ما است، تقویم یا گاه‌شماری است و آنچه بیشتر مورد توجه است، گاه‌شماری اسلامی است که به هجری با مبدا هجرت رسول الله صلوات الله علیه از مکه به مدینه، معروف است. برای رسیدن به تقویم، با مبدا هجرت رسول الله^ص لازم است برای مشخص شدن بحث، کمی به عقب برگردیم که با سابقه گاه‌شماری در عربستان که مهبط وحی است.

داشته باشند، تصمیم گرفتند هر سه سال یک یکبار، یک ماه را به سال سوم بیافزایند این یک ماه اضافه را "نسی" به معنای فراموشی، نامگذاری کردند، درست مانند تقویم امروزی که سه سال یکبار، حوت را ۳۰ روز محاسبه کرده و به آن سال "کبیسه" می‌گویند، آنها هر سه سال، سال سوم را سیزده ماه می‌گرفتند، با این فراموشی یک ماه در سه سال، با "نسی" سال قمری را با فصل وسال کشاورزی مطابقت می‌داد.

در دوره قبل از اسلام، در تقویم سالانه یک اتفاق دیگری هم رخ داد و آن، تعیین ماه‌های حرام بود. در این تعریف ۴ ماه از سال را حرام اعلام می‌کردند. در این ۴ ماه حرام، کشتن و غارت و دزدی و حمله ناجوانمردانه و جنگ بین قبایل ... ممنوع بود.

این ۴ ماه عبارت بودند از ماه‌های "رجب، ذیقعد، ذیحجه، محرم". برای حرمت هر یک از این ماه‌ها که حرام اعلام کرده بودند، دلیل داشتند. حنغای پیرو حضرت ابراهیم "ع"، ماه رجب را ماه عبادت و بندگی می‌دانستند و در این ماه به اعتکاف و عبادت می‌پرداختند. برای اینکه بتوانند بدون دغدغه و نگرانی، عبادت کنند، ماه رجب را ماه حرام اعلام کرده بودند که موحدان پیرو دین حنیف ابراهیم، در آرامش و آسایش عبادت کنند. ۳ ماه دیگر حرام هم به اعمال حج ابراهیمی اختصاص داشت. دست اندرکاران حج به خاطر عبور

کاروان‌ها با هدف مکه، برای انجام مناسک حج، ماه ذیقعد، ذیحجه و محرم را حرام اعلام کردند چرا که حاجیان از ابتدای ذیقعد با کاروان‌های حج به سمت مکه حرکت می‌کردند و ذیحجه را در مکه برای انجام مناسک حج می‌ماندند و محرم را برای بازگشت انتخاب می‌کردند و با تعیین ماه‌های حرام کاروان‌هایی که در مسیر حج رفت و آمد داشتند، حداقل در سرزمین عربستان از دستبرد راهزنان و غارتگران در امان بودند.

تا اینجای بحث مشخص شد: قبل از اسلام ۱۲ ماه را قبول داشتند و برای هر ماه، یک نام گذاشته بودند. روزهای ماه را براساس گردش ماه و تغییرات ماه و پیدایش و افول ماه می‌شناختند و برای هر شب ماه هم نامی گذاشته بودند، مثل: هلال برای شب اول یا بدر کامل برای شب پانزدهم و ...

قبل از اسلام، ۴ ماه را حرام می‌دانستند و هر سه سال، یک سال را سیزده ماه می‌گرفتند. این جماعت سال‌شماری به معنای شمارش مسلسل امروزی نداشتند، این نقیصه در تقویم عربستان قبل از اسلام بود، درحالی که در آن زمان، سال‌شماری مسلسل هم در سایر نقاط رایج بود و هم در روم، اما عرب براساس "یوم‌العرب" سال شمار خود را تغییر می‌داد، بدین صورت که اگر اتفاق بزرگی به وقوع می‌پیوست، آن اتفاق، مبنای تاریخ آنان می‌شد. برای مثال؛ واقعه‌ای که برای ما هم آشناست، واقعه حمله لشکر ابرهه با فیل به مکه بود. سالی که این واقعه اتفاق افتاد را سال فیل (عام الفیل) نامگذاری

کردند. پیامبر اعظم صلوات الله علیه در این سال بدنیا آمده است، برای همین می‌گویند: تولد پیامبر^(ص) در سال فیل یا عام الفیل بوده است. این سال‌شماری با مبدا فیل ۴۰ سال بیشتر طول نکشید، پیامبر خاتم حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم در سال ۴۰ فیل، مبعوث شده است.

بعد از سال ۴۰ فیل، کسی به سال فیل، توجه ندارد چرا که بعثت پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بالاتر و اولتر از واقعه فیل بوده است. مسلمانان سال اول را سال اول بعثت و سال دوم بعثت را سال‌شماری می‌کردند تا اینکه هجرت پیامبر^(ص) تحقق پیدا کرد، سال‌شماری با مبدا هجرت آغاز شد و سال‌شماری با ایام بعثت تمام شد و سال اول هجرت مطرح شد. سال دوم که اجازه جنگ داده شد، سنه القتال نام نهادند و سال سوم چون غزوه احد اتفاق افتاد، گفتند "سنه الاحد" و همین‌طور سال دهم حجه الوداع والی آخر... . اینکه تقویم سال‌شماری ما مسلمانان هجری است در زمان دیگری اتفاق افتاده است که در ادامه به آن پرداخته خواهد شد.

برخورد اسلام با تقویم قبل از اسلام

از ویژگی‌های اسلام، این است که در برخورد با فرهنگ‌های متعدد با رعایت خط قرمزها، با فرهنگ‌ها مطابقت داده و محدودیتی جز خط قرمزها برای خود قائل نیست و این نقطه مهم و مثبت دین اسلام است.

اسلام با نزول آیه ۳۶ سوره توبه "إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ" ۱۲ ماه قمری را پذیرفت و در ادامه این آیه "يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةً حُرْمَ ذَلِكَ الدِّينِ الْقِيمَ فَلَا تَظْلَمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ" (التوبة ۳۶) بر ۴ ماه حرام که در فرهنگ عربستان قبل از اسلام بود، صحه گذاشت.

در آیه دیگر، در خصوص هلال ماه و گردش ماه، در پاسخ به سوال مسلمانان می‌فرماید: "يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ" درباره هلال ماه از شما سوال می‌کنند بگو برای وقت شناسی مردم و تعیین ایام حج است.

با توجه به نکات اشاره شده، اسلام تقویم ماه‌های قمری، ۱۲ ماه قمری و ۴ ماه حرام را پذیرفته است و تا امروز این تقویم اعتبار دارد.

تقویم مسلمانان با مبدا هجری قمری

در منابع تاریخی آمده است (قبل از اسلام در بین مردم تاریخ عیسوی مروج بود و در اوایل ظهور اسلام، در بین مردم تاریخ کدام ارزش و اهمیت خاصی نداشته و کسی به آن توجه هم نداشت. در این موقع اهل الحل و العقد نزد خلیفه وقت حضرت عمر فاروق "رض" رفتند تا در این مورد اقدام و فیصله بعمل آید. در سال ۱۷ هجرت، روزی نامه‌ای از جانب ابی موسی اشعری "رض" مواصلت ورزید (از اینکه به کشورها و پادشاهان نامه فرستاده میشود، هیچ گونه تاریخی در آن درج نیست، بهتر آن خواهد بود که در نامه ها تاریخ درج گردد که خالی از فایده

نیست، بگونه مثال؛ مشخص میگردد که حکم به کدام تاریخ صادر شده، در چی زمان به پادشاه کشوری رسیده و به کدام تاریخ حکم عملی شده و همچو موارد....) این سوال مقدمه‌ای شد برای یک تغییر و نشانی از تمدن.

این مشوره و متن نامه مورد قبول خلیفه دوم حضرت عمر فاروق "رض" قرار گرفت و مجلس بزرگ از علما و اهل الحل العقد را فراخواند و در رابطه به تعیین تاریخ، اهمیت آن و آغاز آن به گفتگو و رایزنی پرداختند. موضوع تقویم سالشماری در جمعی مطرح شد و بحث به مبدا تاریخ رسید. هریک از اعضای حاضر پیشنهادات و نظریات ارائه دادند. بعضی از صحابی کرام "رض" گفتند میلاد پیامبر و تعداد دیگری بعثت پیامبر صلوات الله علیه، و عده گفتند که سال رحلت و وفات پیغمبر "ص" اساس سال اسلامی قرار داده شود، اما کثیر از علما و صحابی آغاز هجرت را ترجیح می‌دادند به دلیل اینکه هجرت پیامبر "ص" باعث فرق بین حق و باطل گردید، مسلمانان به راحتی نفس کشیدند و بطور اشکار عبادت الله عزوجل آغاز گردید، سنگ تهاداب مسجد نبوی در همین سال گذاشته شد، هجرت نبی کریم "ص" موجب رشد و گسترش و عظمت اسلام شده است و سایر خصوصیات دیگر.) "پوهنمل ضبغت الله".

حضرت عمر فاروق "رض" بعد از فکر و اندیشه زیاد و براین اساس پیشنهادات و نظریات فیصله نمود تا هجرت پیامبر (ص)، به عنوان مبدا تاریخ اسلامی شناخته شود. با توجه به اینکه هجرت پیامبر "ص" در شب اول ربیع الاول اتفاق افتاده بود، اول محرم همان سال را ۱/۱/۱ اعلام کردند.

از آن سال به بعد سلسله سال‌های هجری مورد استفاده قرار گرفت و همه اتفاقات بر اساس تقویم اسلامی بامبدا هجرت براساس سال قمری، بدون نسی، ثبت شده است. اصولاً روح هجرت، همان فرار از ظلمت به نور، از کفر به ایمان، از گناه و نافرمانی به اطاعت فرمان خدا است.

در حال حاضر در افغانستان، تقویم رسمی کشور هجری قمری است. براساس محاسبه گردش زمین به دور خورشید، در دوازده ماه، نام گذاری شده که در افغانستان هر دو تقویم هجری شمسی و هجری قمری مطرح است و در کشورهای عربی به جای هجری شمسی از تاریخ میلادی استفاده می‌کنند چرا که تقویم میلادی هم بر اساس تقویم شمسی محاسبه می‌شود.

منابع:

محمد (ص) خاتم پیامبران، جلد اول، یادداشتی درباره مبدا تاریخ هجری، علی متقیان، یادداشتی از پوهنمل ضبغت الله.

د اسرائیلو له لوري په فلسطین وروستي ظالمانه بریدونه

په دې وروستيو کې د اسرائیلو له لوري په مظلومو او بې گناه فلسطینیانو پرانده بمبارونه ډېر شوي دي، امریکا، برطانیه، فرانسه او په ټوله کې غربي ټولنه د اسرائیلو پوځي، سياسي او مالي ملاتړ کوي، د اسرائیلو ناروا يرغل او بشر ضد جنايتونه توجیه کوي.

په دې لیکنه کې لاندېني سرلیکونه په لنډ ډول روښانه کوم:

۱- د مسلمانانو په زړونو کې د بیت المقدس ځانگړی مقام

۲- ایا بیت المقدس یواځې د عربو قضیه ده؟

۳- د قرآني نصوصو له مخې د اسرائیلو د راتلونکي وړاندوینه

۱- د مسلمانانو په زړونو کې د بیت المقدس ځانگړی مقام

په دې کې شک نشته چې د نړۍ ټول مسلمانان د اقصی مسجد ته ډېر درناوی لري، د هغوی په زړونو کې ځانگړی مقام لري او د الله له شعاعرو څخه د یو عظیم ارزښت په توگه ورته گوري، عقیدت او قدر ورته لري او د دیني نصوصو له مخې ژوره عقیده ورباندې لري، د نړۍ ټول مسلمانان د ټولو مذهبي او سياسي اختلافاتو سر بهره د بیت المقدس په عظمت باندې اجماع لري، د دې د لاسه وضاحت لپاره لاندې څو سرتکي روښانه کوم:

أ: اقصی لومړنی قبله ده:

د بیت المقدس په تړاو د مسلمانانو لومړنی احساس او شعور دا وي چې دا د اسلام لومړنی قبله ده، کله چې د عباداتو په برخه کې د ترتولو ستر عبادت (لمانځه) مشروعیت نازل شو، په پیل کې مسلمانانو د اقصی مسجد په لوري لمونځونه کول.

براء بن عازب رضي الله عنه وايي: کله چې رسول الله صلى الله عليه وسلم په لومړي ځل مدينې منورې ته راستون شو نو د خپلو انصارو خپلوانو او ماماخپلو څنگ ته ولاړ، په مدينه منوره کې يې شپاړس او يا اوولس مياشتې د بیت المقدس په لوري لمونځ کولو. (صحيح البخاري، باب الصلاة من الايمان [۳۸])

امام بخاري رحمه الله دا حديث په کتاب الايمان کې راوړی دی، کله چې يو مسلمان د ايمان او عقیدې په باب کې د بیت المقدس په اړه دا حديث لولي هر ورو يې په زړه کې د اقصی مسجد په تړاو د درناوي احساس پيدا کيږي.

باء: بیت المقدس د اسراء او معراج ځمکه ده

کله چې رسول الله صلى الله عليه وسلم د مکې د مشرکانو له مسلمانېدو ناهیلی شو، د هغوی د رېږونو په وړاندې ډېر ستړی شو، مسلمانان د هغوی له کړاونو څخه نا ارام شول نو طائف ته يې سفر وکړ، د طائف خلکو يې د دې پر ځای چې ملاتړ وکړي په ډبرو يې وويشت او له خپل وطنه يې مايوسه را وشری، په همدې موده کې يې هغه کاکا مړ شو چې د مشرکانو د زورونو په مخ کې به د ډال په څېر ورته ولاړ و، هغه هوشياره، وفاداره او لومړنی مؤمنه مېرمن يې هم وفات شوه چې په کور کې به يې د ده هر ډول غمونو ته ټکور

ورکولو، له همدې امله يې دې کال د عام الحزن (د غم کال) نوم ورکړ چې تر ننه د اسلام په تاريخ کې د يواځيني غم کال په نامه يادېږي، له دې ټولو کړانو او غمونو وروسته الله جل جلاله له مکې مکرمې څخه په نيمه شپه کې د بوراق په واسطه بيت المقدس ته راوست او بيا يې له هغه ځايه اسمانونو، جنتونو او د الله ج د قدرت نورو نعمتونو او لويو بېلگو د ليدلو لپاره خپل لوري ته ور وغوښت. د الله جل جلاله د ليدنې وروسته چې بېرته راستنېدې نو له هغه لوري يې د لمانځه عظيمه ډالۍ هم له ځانه سره راوړه، بېرته بيت المقدس ته راستون شو او په اقصی مسجد کې يې د الله جل جلاله په لارښوونه ټولو پيغمبرانو ته د جمعې لمانځه امامت وکړ. الله جل جلاله يې په قرآن کې داسې يادونه کړې:

سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ.

ژباړه: پاکي هغه ذات لره ده چې بېولي يې و خپل بنده (محمد ص) په (يوه برخه) د شپې کې له (منځه يا څنگه د) مسجد حرام څخه تر مسجد اقصی پورې هغه چې ما برکت اچولی دی د هغه چاپېره د هغه، (بېول د دې لپاره و) چې (هلته) ده ته د خپل توحيد له دلائلو څخه ځينې ور وښيم، بې شکه الله جل جلاله بڼه اورېدونکی او ښه ليدونکی دی.

د اسراء او معراج کيسه که يو لور ته د رسول الله صلی الله عليه وسلم ستره معجزه ده، تر څنگ يې په دې پېښه کې د امت لپاره ډېر پندونه او درسونه هم شته، او بلکې ځينې پندونه د نړۍ ټولو انسانانو لپاره دي چې په لنډ ډول يې څو پندونه بيانول گټور بولم: لومړی: رسول الله صلی الله عليه وسلم تر ټولو پيغمبرانو غوره دی او دا معجزه يې تر ټولو ځانگړې ده.

دویم: په اقصی مسجد کې يې ټولو پيغمبرانو ته د لمانځه امامت ټولو انسانانو ته دا ورښيي چې ټول پيغمبران يې په اقتداء قائل دي نو ښايي د نړۍ ټولو اديانو پيروان يې د دين پيروي وکړي، له خپلو منسوخ اديانو تېر شي او اسلام ومنې، له خپلو موخو تېر شي او ورته تسليم شي.

دریم: الله جل جلاله کولی شول چې رسول الله صلی الله عليه وسلم له مکې حرم څخه مستقيم اسمانونو ته بوځي، خو دا چې بيت المقدس ته يې بيايي او له هغه ځايه دا عظيم سفر کوي نو دا په دې معنی چې د دې خاورې مستحق مسلمانان دي، په دې ځای به اسلامي نظام تطبيقيږي، مسلمانان به تسلط او ولکه پرې لري او په همدې سپېڅلې خاورې به اباديږي.

ج: بيت المقدس دريم عظيم وطن دی چې مسلمانان يې سفر کولی شي

په اسلام کې درې ښارونه ډېر د قدر وړ دي او د دې درې واړو فضيلت الله تعالی په قرآن کې او رسول الله صلی الله عليه وسلم په حديثونو کې بيان کړی دی، لومړنی د مکې مکرمې ښار او په ځانگړي ډول مکې حرم او بيت الله شريف.

دویم د مدينې منورې ښار چې په خپله رسول الله صلی الله عليه وسلم يې په مادي او معنوي ابادي کې رغنده رول لوبولی دی، له هجرت وروسته يې په لومړي ځل مسجد پکې جوړ کړی دی او نبوي مسجد بيا له مکې حرم وروسته تر ټولو غوره مسجد دی.

دریم د اقصی مسجد دی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم په پيل کې هغه لور ته لمونځونه کول او د اسلام لومړني قبله ده.

رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي: لَا تُشَدُّوا الرِّحَالُ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ: المسجد الحرام والمسجد الاقصی، ومسجدي هذا.

ژباړه: سفر به يواځې درې مساجدو ته کيږي، مسجد حرام، مسجد اقصی او دا زما مسجد. په دې حديث کې د دې درې واړو مساجدو فضيلت بيان شوی دی او مسلمان ته ترغيب ورکړل شوی چې بايد هر يو د دې درې مقدسو اماکنو د زيارت لپاره د سفر اراده ولري ځکه چې د دې درې واړو مقدسو ځايونو زيارت او بيا هلته لمونځ کول ځانگړی ثواب او فضيلت لري.

په یو بل حدیث کې رسول الله صلی الله علیه وسلم د دې درې واړو مساجدو د لمانځه فضیلت بیان کړی دی، فرمایي: الصلاة في المسجد الأقصى تعدل خمسمائة صلاة في غيره من المساجد، ما عدا المسجد الحرام والمسجد النبوي.

ژباړه: په اقصی جومات کې د نورو مسجدونو په پرتله یو لمونځ د پنځه سوه لمونځونو سره برابر دی، پرته له مسجد حرام او نبوي مسجد څخه. همداراز په روایتونو کې واضحه شوې چې د ځمکې پر مخ د عبادت په موخه تر ټولو دمخه مکي حرم اباد شوی او بیا مسجد اقصی ودان شوی دی.

د دې فضیلت له امله هم مسلمانان اقصی مسجد او بیت المقدس ته ځانگړی احترام لري، هر یو یې د زیارت هیله لري او هر مسلمان غواړي چې په دې مقدس مسجد کې د لمانځه فضیلت ترلاسه کړي.

د: بیت المقدس د پیغمبرانو او برکاتو ځمکه ده

ټول پیغمبران په اصولو کې متفق دي، په الله ایمان لرل، د الله وحدانیت، جنت، دوزخ، قیامت، حساب، میزان، رسالت، اسماني کتابونه او نور ټول اصول د ټولو پیغمبرانو ترمنځ یو ډول او متفق دي، له همدې امله که څوک یو پیغمبر ونه مني داسې ده لکه ټول پیغمبران چې نه مني، ځکه چې دا د یو اصل په توگه د ټولو پیغمبرانو لپاره اتفاقي و.

بیا په تورات او انجیل کې د رسول الله صلی الله علیه وسلم د رشتونولۍ په اړه وړاندوینې یهودو او عیسایانو ته شوې وې، اوس چې دوی رسول الله صلی الله علیه وسلم باندې ایمان نه راوړي په حقیقت کې له خپل دین څخه هم سرغړونه کوي، په تورات، انجیل، موسی ع او عیسی ع هم ایمان نه لري.

بل لور ته ټول مسلمانان په ټولو پیغمبرانو او ټولو اسماني کتابونو ایمان لري، هغه حق بولي او درناوی ورته لري خو دا چې دوی د رسول الله صلی الله علیه وسلم د دین مکلف دي او پخواني ادیان منسوخ شوي دي نو یواځې د خپل دین پیروي کوي.

په همدې بنسټ مسلمانان بیت المقدس ته ځانگړی درناوی لري، ځکه چې دا د پیغمبرانو خاوره ده، دلته ډېرو پیغمبرانو ژوند کړی دی، د ډېر قبرونه هلته دي او په دې سیمه کې د خپل دین دعوت کړی دی.

الله تعالی د قرآن کریم په بېلابېلو آیتونو کې د بیت المقدس د خاورې سپېڅلتیا او برکتی کېدل بیان کړي دي، ځینې یې په لاندې ډول دي:

سورة الاسراء لومړني آیت کې فرمایي: الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ. ژباړه: مسجد اقصی هغه دی چې چاپېره سیمه مو ور برکتی کړې ده.

د ابراهیم علیه السلام په کیسه کې فرمایي: وَنَجِّنَاهُ وُلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ. [الأنبياء: ۷۱]

ژباړه: او ما دی (ابراهیم ع) او لوط علیه السلام وژغورل په هغه ځمکه چې د ټولو لپاره مې د هغه چاپېره سیمه برکتی کړې ده.

همداراز د سبأ سورة په اتلسم آیت کې د دې سیمې د برکتی کېدلو یادونه شوې ده، علامه آلوسی رحمه الله یې په اړه لیکي: د مبارکې ځمکې څخه د شام ځمکه ده، ځکه چې دا سیمه ډېرې ونې او مېوې لري، ابن عباس رضي الله عنه څخه بیا په دې اړه روایت نقل شوی چې فرمایي بیت المقدس ترې مراد دی او علامه ابن عطية رحمه الله وايي په دې باندې د مفسرينو اجماع ده.

ه: فلسطين د جهادونو ځمکه ده او مسلمانانو ډېرې وينې پرې توی کړې دي

په قرآن کې د مسجد اقصی او بیت المقدس فضیلت او بیا نبوي احادیثو کې د اقصی مسجد کې د لمانځه فضیلت مسلمانانو ته یو ډول زېری و چې یو وخت به یې فتحه کوي او د مسلمانانو له مجاهدو لښکرو سره همدا هیله وه چې د یهودو او عیسایانو له ولکې څخه یې ازاد کړي او د مسلمانانو تر ولکې لاندې یې راوړي.

په همدې هيله لومړي ځل باندې د اميرالمؤمنين عمر فاروق رضي الله عنه د خلافت په مهال فتحه شوی دی، کله چې د مسلمانانو لښکر د شام نورې سيمې ونيولې او بيا بيت المقدس ته ننوتل نو د هغه ځای مشر بطرير صفرونيوس وويل په دې شرط به د بيت المقدس واک ورکوي چې د مسلمانانو امير په خپله راشي او کليانې په خپل لاس ترلاسه کړي، له همدې امله اميرالمؤمنين عمر بن الخطاب رضي الله عنه له مدينې منورې څخه په همدې تکل را روان شو چې د بيت المقدس کليانې ترلاسه کړي او دا د اسلام لومړنۍ قبله د اسلام تر ولکې لاندې راوړي. له هغه وروسته په دې سيمه باندې څو ځله د يهودو له لوري يرغل شوی دی او هڅه يې کړې ده چې دا سيمه تر خپلې ولکې لاندې راوړي او د دې سيمې له برکاتو برخمن شي، خو د تاريخ په اوږدو کې مسلمانانو د خپلو وینو په بدل د دې مقدسې خاروې ساتنه کړې ده، د اصحابو د پاک لښکر څخه نيولې بيا تر صلاح الدين ايوبي او ننه پورې مخلص او رشتوني اتلان د خپل سر په بدل د دې مقدس ځای ساتنې ته ولاړ دي.

۲- ايا بيت المقدس يواځې د عربو قضيه ده؟

دا چې د فلسطين قضيه يوه ديني صيغه لري او د اقصی مسجد د مسلمانانو په زړونو کې ځانگړی لوی مقام لري له همدې امله د مسلمانانو په زړونو کې بيت المقدس ځانگړی ځای لري، د تاريخ په اوږدو کې يې د دې سيمې د خپلواکۍ لپاره قربانۍ ورکړې دي او بيا هم د يو ستر ديني فرض په توگه ترې دفاع کول خپل لومړنی مسؤليت گڼي. البته اسرائيلو په نړيواله کچه ډېر پراخ تبليغات وکړل ترڅو دا قضيه په لومړي ځل عربي کړي او د دې پر ځای چې د نړۍ د مسلمانانو افکار او پاملرنې ترې واړوي دا يې يواځې د عربي قضيه په توگه وړاندې کړه او په دې وروستيو کې يې هلې ځلې پيل کړې دي چې دا قضيه له عربو څخه يواځې تر فلسطينيانو پورې محدوده کړي، تر څو د مسلمانانو پاملرنه ترې واړوي او د دې قضيه د حل لپاره يواځې فلسطينيان مسؤل وگڼي، په همدې پار يې دا يوه محض سياسي قضيه معرفي کړې ده. حقيقت دا دی چې دا نه يواځې عربي قضيه ده او نه هم يواځې فلسطيني بلکې دا د يوې ستر ديني فرض په توگه د نړۍ د ټولو مسلمانانو قضيه ده خو دا بيا جلا خبره ده چې هر يو هيواد د خپل توان په کچه مسؤليت لري او دا چې څوک ورته نږدې دي هغوی د الاقرب فالاقرب په اساس لومړنی مسؤليت لري چې د دې سيمې د خپلواکۍ او د اسرائيلو د مخنيوي لپاره خپل معلوم او مشخص مسؤليتونه پر ځای کړي.

۳- د قرآني نصوصو له مخې د اسرائيلو د راتلونکي وړاندوينه

قرآن د الله جل جلاله کلام دی او ټولې خبرې يې رښتونې دي، الله تعالی فرمايي: وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا. او څوک به له الله تعالی څخه په وينا کې ډېر رښتونی وي (يعنې له الله تعالی پرته بل رښتونی نشته)، بل ځای فرمايي: وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا. او له الله تعالی پرته په خبرو کې بل لوی رښتونی نشته.

د قرآن کيسې، خبرې، احکام او د راتلونکي په اړه وړاندوينې ټولې رښتونې دي او کت مت به په خپل محل کې رښتونې څرگنديږي، الله جل جلاله د قيامت، جنت، دوزخ، حساب او د بېلابېلو قومونو د گناهونو له امله د راتلونکو عذابونو وړاندوينې کړې دي چې ځينې يې رښتونې ثابتې شوي دي او ځينې به يې وروسته ثابتېږي.

همداراز رسول الله صلی الله عليه وسلم په خپلو حديثونو کې د قرآن کریم د تفسير په توگه د هغو وړاندوينو وضاحت کړی دی، د يهودو د راتلونکو حالتونو په اړه يې هم وړاندوينې کړې دي، رسول الله صلی الله عليه وسلم د دوی د ذلت په اړه ويلي چې يو وخت به الله تعالی مسلمانان په دوی دومره برلاسي کړي چې بيا به د يوې ونې شاته پټ وي او هغه ونه به مسلمان ته غږ کوي چې اې مسلمانان راشه زما تر شا يهودي پټ دی.

الله تعالیٰ په قرآن کریم کې د دوی په اړه فرمایي: **ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلَّةُ أَيْنَمَا تُفُونَ الْأَبْحَابَ مِنَ اللَّهِ وَ حَبَلٍ مِّنَ النَّاسِ...**
الله تعالیٰ په دوی (یهودو) باندې ذلت اچولی چې هر ځای وي (همدا یهود) مگر دا چې الله تعالیٰ یې ملاتړ وکړي او یا نور خلک یې تر شا ودریږي.

دا چې په اوسنیو حالاتو کې د دوی تر شا برطانیه، فرانسه او امریکا ولاړه ده نو دوی د بې گناه فلسطینیانو په ضد جنگیږي، هو دومره ده چې دوی له پخوا څخه ډېر بزده دي او د مخامخ جگړې توان نه لري، کله چې دوی له مصر څخه ووېستل شول او عمالقه و، د مصر فراغه و او قبطیانو په دوی ډېر ظلمونه وکړل، د دوی شتمنۍ یې لوټ کړي او د پلرونو او نیکونو جایدادونه یې ترې واخستل نو موسی علیه السلام د الله ج له لوري وعده ورته راوړه او لارښوونه یې ورته وکړه چې له ماسره جهاد کې گډون وکړئ ترڅو خپلې شتمنۍ ترلاسه کړئ او د هغوی له ظلمونو څخه مخنیوی وشي، دوی له جهاد څخه وډارېدل، د پیغمبر خبره یې ونه منله او ورته وېلې: **اِذْهَبْ اَنْتَ وَرَبُّكَ فَقاتِلَا اِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ.** ته ورشه او ستا رب دواړه جنگ وکړئ بې شکه مور به دلته په ځای ناست یو.

په همدې ورځو کې چې دوی د فلسطینیانو په وړاندې له کوم ظلم څخه کار اخست او رانده بمبارونه یې پیل کړي دي، د شپې له لوري په داسې وخت کې بمبارونه کوي چې بې گناه خلک ویده وي، د ورځې او مخامخ جگړې جرأت نه لري.

همداراز الله تعالیٰ په قرآن کریم کې د دې څرگندونه کړې ده چې په یهودو باندې نه یواځې مسلمانان بلکې پخوانیو پیغمبرانو هم پر دوی لعنت ویلی دی، فرمایي: **لَعْنَةُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ دَاوُدَ وَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَ كَانُوا يَعْتَدُونَ.**

ژباړه: د بني اسرائيلو په کافرانو باندې د داود او عیسیٰ علیهما السلام په ژبه لعنت ویل شوی دی او دا ځکه چې دوی سرغړونه کوله او له حده او بېتلی. لعنت د الله تعالیٰ له رحمت څخه لرې کېدلو ته وایي، په قرآن کې په بني اسرائيلو د پخوانیو پیغمبرانو د لعنت خبره په دې معنی چې دا د پیغمبرانو له لوري د دوی په حق کې یوه بېرته ده او الله تعالیٰ د هغوی بېرته قبوله کړې ده ځکه یې په قرآن کې یادونه کوي، له همدې امله مور ویلی شو چې دوی به د تل لپاره ذلیل او مغلوب وي، ځکه چې الله تعالیٰ د ټولو کائناتو حقیقي او یواځینی مالک دی او ژمنه یې کړې ده چې یواځې خپلو نېکو بندگانو ته به د ځمکې ولکه ورکوي، الله تعالیٰ فرمایي: **وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ.** ژباړه: او یقیناً مور په زبور کې لیکلي و چې بې شکه دا ځمکه به زما نېکانو بندگانو ته پاتېږي. دا چې بني اسرائيل له اسلام او مسلمانانو سره کرکه لري، اسلام د الله لپاره د منلو وړ یواځینی دین دی، له دې پرته بل دین نه قبلوي، پیغمبرانو دوی ته ډېرې بېرته کړي، پر دوی یې لعنت ویلی او دوی د الله رېښتوني پیغمبران شهیدان کړي دي، د هغوی دعوت یې نه دی منلی بلکې دښمني یې ورسره کړې ده، او دوی د الله تعالیٰ سرکښه بندگان دي نو هیڅکله به الله تعالیٰ دوی ته په ځمکه کې ولکه او سلطه نه ورکوي، بلکې د مسلمانانو په لاس به یې ذلیل کوي او د جهاد په ډگر کې به د ډېرو لږو خلکو څخه ماتې خوري او دا مورال او جرأت به نه ترلاسه کوي چې مخامخ جگړه ورسره وکړي.

څو ورځې د مخه د اسرائیلو مشر وویل داسې ښکاري چې مور له یو ډېر پیاوړي ځواک سره په جگړه کې یو او دا اټکل نه شو کولی چې روانه جگړه به څوک گټي. د قرآني آیتونو او د حدیثونو په رڼا کې دا وړاندوینه یقیني لیدل کېږي چې که اسرائیل هر څومره توان ولري او هڅه وکړي چې فلسطین ونیسي خو بیا به هم دوی ماتې خوري او دا سیمه تر خپلې بشپړې ولکې لاندې نه شي راوستلی، همداراز به دوی د مسلمانانو په وړاندې د جنگېدو توان او جرأت له لاسه ورکوي او بالاخره به مسلمانان د دوی پر ضد بشپړه بریا او تسلط پیدا کوي. و ما ذلک علی الله بعزیز.

مفتي محمد بشار

روزنیزه هنداره

د حضرت خالد بن ولید رض (سیف الله) جنگي تکتیکونه

حضرت خالد (سیف الله) رضی الله تعالی عنه په یوه معزز قبیله بنو مخزوم او په یوه هوبنیه کورنۍ کې زېږدلی او تربیه شوی وو، په ټولو ورونو کې ممتازو او په دلاورۍ، اس خفلولو کې یې له ټولو څخه زیات مهارت درلودلو، د خطراتو په مقابل کې یې پروا او په حساسو وختونو او سختیو کې به یې له شجاعت زورورتیا او غیرت څخه کار اخیست.

هغه د وقت او ځای سره سم مناسب قدمونه اخیستل جنگي مهارتونه فطرتاً ورکړل شوي وو، چې ددغه موهوبي نعمت

قدرداني په اسلام کې ورکړل شوي وه. د حضرت خالد رضی الله عنه ځینې جنگي تکتیکونه په لنډ ډول ذکر کوو.

۱- قومي اعتماد: د ټول قوم اعتماد او باور په حضرت خالد رضی الله تعالی عنه باندې وو او همدارنگه د بنو مخزوم قبیلې رهبري دده په لاس کې وه مېړانه، شجاعت او جنگي مهارت یې عادت ګرځولي وو.

۲- د حضرت خالد رضی الله تعالی عنه دا عادت وو چې د جنگ د شروع کېدو څخه مخکې به یې مجاهدین صف کړل د نیت، اخلاص، صداقت، استقامت او ثبات

په هکله به یې مجاهدینو ته توصیه او زیات ټینګار کولو او کله کله به یې صورت انفال هم پرې تلاوت کاوه.

۳- د جنگي صف تنظیم:

کله چې حضرت خالد رضی تعالی الله عنه به د یوه کافر لښکر سره د جنگ اراده وکړه، د کفارو د لښکرو موقعیت، د افرادو شمیر او جنگي اسبابو له معلومولو څخه وروسته به یې د خپلو مجاهدینو صف په داسې ډول ترتیبول.

الف: مقدمة الجیش

دا هغه جرار او چالاکه گروپ وو، چې د لښکر څخه به وړاندې روان وو او گزمه به یې کوله.

ب: میمنه

دا دلښکر د ښی خوا یوه قطعه وه، چې بیرغ به یې د یوه مشر په لاس کې و او مخ په وړاندې به روان وو.

ج: میسره

دا دلښکر د کښې خوا یوه قطعه وه، چې بیرغ به یې د یوه بل مشر په لاس کې و، دښی خوا د قطعي سره به برابره روانه وه.

د: قلب

دا د لښکر هغه مرکزي گروپ و، چې د همدغه ځایه به حضرت خالد بن ولید رضي الله تعالی عنه د جنگ رهبري کوله.

ه: حمایه

دا د لښکر وروستنی گروپ وو، چې د لښکر د شا او خوا حمایه او اکمالات به یې کول.

او همدارنگه ځینو نورو متفرقه گروپونو په شا او خوا کې د وضعیت مطالعه کولو او د ضرورت د غوښتنې سره سم به یې د اړتیا ځای ته ځان رساوه.

حضرت خالد رضي الله تعالی عنه د جنگ په وخت کې زیاته هغه حربه کاروله، چې د کفارو په ماته خوړلو او د مسلمانانو په بریالیتوب پای ته رسېدله.

کله به یې یو په یو جنگ کولو، کله به یې کمین نیولو، کله به یې تهاجمي حملې د

کفارو په لښکرو باندې تر سره کولې او کله به یې د جنگي عادت خلاف په کمو سرتېرو باندې د کفارو د لویو قرارگاڼو په مرکزونو باندې استشهادي عملیات ترسره کول، چې زیاتره وخت به یې د عیسویانو لوی پټنځایونه په کمو افرادو فتحه کول او کله به یې داسې پلان جوړاوه چې د کفارو لوی لښکر به یې د خپلې محاصرې لاندې راوستو او بیا به یې د دوی په وژلو شروع وکړه لڼده دا چې حضرت خالد (سیف الله) رضی الله تعالی عنه د جنگي تکتیکونو هغه کیلي وه چې هر مجاهد به یې لاس ته راوست او د بریالیتوب قلفونه به یې پرې خلاصول.

۴- د حضرت خالد بن ولید رضي الله تعالی عنه مجاهدینو به پلي تگ زیات کولو او د زیات مهارت له وجې به ډیر مجاهدین په شاتورو آسونو سپاره وو او په دوشمن باندې به یې حملې کولې، خوراک به یې په اکثریت حالاتو کې خرما، اوبه او وچه ډوډۍ وه، جنگي اسباب یې (غیښی ، لیندۍ، منجنیق ، توره، نېزه، زغره، خولۍ، ډال او د وخت دبابه (تبانگ) وو، او د سپرلۍ اسباب یې (اس، اوبښ ، کچره، مرکبونه او د بحري سفرونو لپاره به یې له کیښتۍ څخه کار اخیسته چې هدفي ځایونو ته به یې ځانونه پرې رسول.

حضرت خالد بن ولید رضي الله تعالی عنه د نړۍ خطرناک جنرال جنگیالی و، نوموړي په ۱۳۰ جنگونو کې برخه اخستې

چې ټول یې په مېرانه گټلي دي.

حضرت خالد بن ولید رضي الله تعالی عنه هغه څوک و، چې په ۴۲ کلنۍ کې یې عراق او سوریه فتحه کړل، هغه رضي الله تعالی عنه ته هېچا په جنگ کې ماته نه شوای ورکولای ځکه تخلص یې د الله ﷻ توره وه او دوشمنانو هم ورته د دوهم مرگ لقب ورکړی وو، نوموړی به په یوازې سر له سلو کسانو سره جنگېده.

حضرت خالد بن ولید رضي الله عنه په تاریخ کې هغه تل پاتې څېره ده چې د تورې په پورته کېدو سره یې د اسلام دین په نړۍ کې وځلاوه او په بدن کې یې داسې روغ ځای نه و پاتې شوی چې د تورې گذار به یې نه و خوړلی.

محمد آغا حیدري

ویژگی های یک مجاهد ایدئولوژیک

جهاد و مجاهد چون تنها الفاظ نه بلکه مفاهیم هم هستند و لفظ مجاهد از نگاه شریعت مفهوم و مصداق خاصی دارد، در اینجا به بیان صفات یک مجاهد ایدئولوژیک میپردازیم. هر مجاهد باید خود را در آئینه این صفات ببیند.

اگر این ویژگی ها در وی موجود بود، وی به معنای واقعی مجاهد و مبارز راه خدا است. اما اگر این خصوصیات در مجاهدی موجود نباشد و یا هم ناقص بود، باید به عمل و روش خود متوجه شده و صفات مجاهد واقعی را در خود پیدا کند

اخلاص: واژه اخلاص، مصدر باب افعال از ریشه خلوص و خلاص به معنای پاک شدن و سالم گشتن از آمیختگی است خالص، کالایی را گویند که باچیزی ممزوج و مخلوط نباشد و معنایی نزدیک به صافی دارد با این تفاوت که صافی به جنسی که از همان ابتدا با چیزی آمیخته نبوده اطلاق می شود؛

ولی خالص، جنسی است که پس از امتزاج با چیز دیگر، خواه پست تر باشد یا نه، پاک، و ناخالصی آن زوده شود. لغویان برای خلوص، معانی دیگری نیز بر شمرده اند؛ مانند رسیدن، نجات یافتن، کناره گیری کردن از دیگران و ویژه خود گردانیدن که در هر یک از این معانی، به

نوعی معنای اصلی این ریشه یا لوازم آن وجود دارد. اخلاص به معنای خالص کردن، پاک گردانیدن و برگزیدن است. و مقصود از آن در فرهنگ اسلامی، پاک کردن نیت از غیر خدا و انجام دادن عمل برای خدا است. اخلاص در دانش های گوناگون اسلامی مانند فقه، اخلاق و عرفان بررسی، و در فقه آن است که مکلف در عمل عبادی خود جز قصد قربت و عبودیت برای پروردگار، هیچ انگیزه دیگری نداشته باشد؛ خواه به نحو استقلال یا انضمام.

مجاهد واقعی کسی است که در عمل خود اخلاص داشته باشد. هدف وی از جهاد تنها و تنها رضای پروردگار و اعلاهی کلمه الله باشد. وی باید اهداف ظاهری و دنیوی، مثلا شهرت، منصب، رهبری، نام و نشان، غنیمت، منافع مالی، شوق نگه کردن اسلحه، سلطه بر مردم، پیشبرد دشمنی شخصی، عصبیت های قومی و سمتی... نداشته باشد.

اخلاص بسیار مهم است. زیرا خداوند متعال ما انسان ها را پیش از همه به ایمان مکلف ساخته، و پس از ایمان به عبادت امر نموده است. اما عبادت را به اخلاص مقید گردانیده، یعنی نزد خداوند متعال تنها آن عبادتی قبول است که متصف به اخلاص باشد.

خداوند متعال می فرماید: (وَمَا أَمْرًا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ) ترجمه: و مامور نشدند مگر به اینکه عبادت کنند خداوند را، در حالی که خالص کننده باشند برای او دین را، حامی حق باشند، و برپا دارند نماز را و بدهند زکات را، و این است دین محکم.

حضرت ابوموسی اشعری رضی الله عنه می فرماید، یک اعرابی به رسول الله - صلی الله علیه و سلم - گفت: یک کسی برای غنیمت جهاد می کند، کسی دیگری برای اینکه مردم شجاعت و دلوری او را بیان کنند، و کسی دیگری برای ریاء، کدام یکی ایشان مجاهد راه خدا است؟ رسول الله - صلی الله علیه و سلم - فرمود: تنها کسی مجاهد فی سبیل الله است که برای سربلندی کلمه پروردگار جهاد می کند. از این حدیث شریف به صراحت معلوم شد که تعریف مجاهد واقعی، از اخلاص سرچشمه می گیرد، یعنی تنها و تنها کسی مجاهد واقعی است که در جهاد اخلاص دارد، نیت اش صفا و هر گام او برای رضای پروردگار است.

اعداد و استعداد: اعداد در لغت آمادگی و در اصطلاح: تربیه بدنی، آموزش های مسلکی و پرورش ذهنی برای ادای فریضه جهاد را گفته می شود. جهاد که حکم بزرگ اسلام و از لحاظ تکلیف کار مشکلی است، نیاز دیده می شود که پیش آغاز عملی آن، مجاهدین باید خود را برای ادا نمودن درست آن، آماده و از اصول جنگی آگاه بسازند. مجاهد واقعی تنها برای وقت گذرانی به میدان جهاد نمی رود، بلکه هدف او این می باشد که با دشمن بجنگد، به دشمن تلفات برساند، پیروز شود و گلیم کفر و فساد را از خاک اسلام برچیند. مجاهد برای فعالیت مؤثر جهادی باید تمام آن اسلحه و وسایل را، که در جهاد به کار می آید، به شکل مسلکی بیاموزد. فنون جنگی، عیار ساختن مواد منفجره، آموزش مخابره و وسایل ارتباطی، تعلیم فنی اسلحه و ترمیم آن، دانستن مؤثریت و خواص مرمی ها، هدف زنی، ترصد، استعمال مسلکی دوربین های شب و لیزر، کمین گرفتن، عملیات هدفمند و انغماسی، مهارت نفوذ در صف دشمن، رعایت کردن اصول رازداری، استعدادهای کمکی مثلا تربیه بدنی یا ورزش، رانندگی و آب بازی، این همه در اعداد می آید و آموزش آن برای هر مجاهد ضروری است.

در پهلوهای اعداد فنی، اعداد ذهنی یا فکری هم لازم است.

اعداد ذهنی یعنی مجاهد باید احکام، فضایل، مسایل، ممنوعات و مشروعات جهاد را بداند، تا خود را از اشتباهات، انحرافات و گناه ها ننگه دارد و در مسیر جهادی استوار بماند.

خداوند متعال در مورد اعداد می فرماید: **وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ**. ترجمه: و آماده بسازید برای ایشان آنچه می توانید از توانایی و آماده کنید از اسپان بسته، که می ترسانید به آن دشمن خدا و دشمن خود را. بناء مجاهد واقعی کسی است که برای جهاد اعداد (آمادگی) و استعداد (مهارت) داشته باشد.

اطاعت: اطاعت در لغت عبارتست از انقیاد یا گردن نهادن و در اصطلاح عبارتست از: بجا آوردن اوامر و خودداری از منهیات الله متعال، رسول الله صلی الله علیه و سلم و امیر شرعی، بدون جبر و اکراه. باید بدانیم که اطاعت از امیر واجب است. خداوند متعال در قرآن کریم فرموده است: **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ**. ترجمه: ای مؤمنان اطاعت کنید از خدا، و از رسول او و از اولوالامر تان.

رسول الله صلی الله علیه و سلم می فرماید: **على المرء المسلم السمع والطاعة فيما أحب وكره إلا أن يؤمر بمعصية فإذا أمر بمعصية فلا سمع ولا طاعة**. ترجمه: لازم است بر مسلمان، شنیدن و اطاعت کردن امر امیر،

اعم از اینکه موافق طبع باشد یا خیر، تا اینکه به کار ناروا امر نشده است، هرگاه به کار ناروا امر کرد، پس شنیدن و طاعت نیست.

از نگاه شریعت، تا آنکه امیر به کار ناروا امر نکرده، پذیرفتن هر امر او واجب است. فقها می گویند که امر امیر، کار مباح را واجب می گردد. کتاب معتبر فقه ما «رد المحتار» می نویسد: **طاعة الامام في غير معصية واجبة فلو أمر بصوم يوم وجب**. ترجمه: کاری که گناه نباشد، اطاعت امیر در آن واجب است. پس اگر امیر امر به روزه گرفتن بیکروز بکند، روزه گرفتن آنروز واجب است.

مجاهد واقعی کسی است که مفهوم و اهمیت اطاعت را درک می کند و می داند که اطاعت در جهاد چقدر اهمیت والای دارد و بی اطاعتی سبب زیان بزرگ دنیوی و اخروی می گردد. گاهی مجاهدین از آن اوامری اطاعت می کنند که موافق مزاج شان باشد، اما اگر کدام امری مخالف مزاج شان باشد اطاعت نمی کنند. علمای کرام می فرمایند که اطاعت خوب و کامل (که اجر زیادی بر آن مرتب می شود) آنست که امیر کسی را بر کاری امر بکند، که موافق مزاج او نباشد و انجام دادن آن بر او سنگین تمام شود، اما برای ایفای وجبیه شرعی، مزاج خود را زیرپا می کند و آن کار را انجام می دهد.

امانت: امانت که نقیض خیانت است، در لغت سلامتی و اطمینان و در اصطلاح عبارتست از: پس سپردن حق به صاحب حق به گونه کامل. امانت فریضه شرعی است. زیرا خداوند متعال می فرماید: **إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا**. ترجمه: هر آینه خدا امر می کند به شما که ادا کنید امانت ها را به اهل آن. همچنان خداوند متعال امانتداری را یکی از صفات مؤمنان موفق خوانده است: **وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ**. ترجمه: و آنانی که امانت های خود و عهدهای خود را رعایت کننده گان اند. رسول الله - صلی الله علیه وسلم - خیانت در امانت را نشانه منافق خوانده است: **آیة المنافق ثلاث: إذا حدّث کذب، وإذا وعد أخلف، وإذا أؤتمن خان**. ترجمه: نشانه های منافق سه است. هرگاه سخن بگوید دروغ می گوید، هرگاه وعده بکند مخالفت می کند و هرگاه برای او امانت سپرده شود خیانت می کند.

امانت بر دو قسم است:

- ۱: امانت در حقوق الله، مثلاً ادای نماز، روزه، زکات و سائر عبادات با امانتداری.
- ۲: امانت در حقوق العباد، مثلاً امانتداری در بیت المال، حقوق بندگان و یا دیگر اموال. اگرچه امانتداری در همه امور ضروری است، اما در بیت المال بیشتر مهم است. زیرا بیت المال، مال مشترک تمام مسلمانان است و هر فرد مسلمان در آن سهم

دارد، پس اگر خدانخواستہ دران خیانت صورت بگیرد، جبران نمی شود، زیرا تقریباً ناممکن است که به هر مسلمان حق تلف شده اش پس داده شود و یا از هر فرد مسلمان عذرخواهی شود.

در عرصه جهادی؛ آن اسلحه، مهمات، وسایل مختلف، موتر، اسباب و ابزار و پول که در ملکیت شخصی کدام مجاهد نباشد، بلکه مربوط تمام دلگی یا امارت باشد، این همه اشیا شامل بیت المال است و نگه داری آن بر هر مجاهد لازم است. هر مجاهد بیش تر از مال شخصی خود، با مال بیت المال محتاط می باشد، تا خدا نخواستہ بدون ضرورت استعمال نشود و یا اسراف صورت نگیرد.

اخلاق نیکو: اخلاق در لغت خو را گفته می شود و در اصطلاح آن مزاج یا طبیعت انسان را گفته می شود که افعال و اقوال انسانی بدون کدام فکر و تکلف، به آسانی از آن صادر می گردد. در اخلاق، به نیت اهمیت ویژه ای داده شده و از آن به صورت رکن و پایه رفتار و روح عمل یاد شده است: به گونه ای که نبودن نیت درست باعث بی ارزش شدن عمل می شود.

مجاهد واقعی کسی است که خوش اخلاق باشد، با مسلمانان برخورد نرم، با محبت و با اخلاص داشته باشد. سلام دادن، رو برو شدن با مردم با محبت و پیشانی باز، احترام داشتن، رعایت کردن آداب سخن و مجلس، دقت به سخنان کسی، خودداری

از قهر بی جا، تندی، تمسخر، تحقیر و دشنام گویی، مشوره گرفتن از مردم و یا مشوره دادن خوب به مردم، با مردم در کارها همکاری کردن، دستگیری مردم ناتوان، برخورد مخلصانه، صادقانه و امانتدارانه با مردم، اجتناب از دروغ، خیانت، فریب و نیرنگ، هر بزرگ امارت اسلامی را به چشم پدر، همچنان هر خورد را به چشم اولاد و هر همسال خود را به چشم برادر دیدن، و در اثنای رو برو شدن چنان فکر کردن که با عزیزان نزدیکی خود رو برو هستم، این همه صفات شایسته ایست که اخلاق نیکو شمرده می شود و انجام دادن آن برای هر مسلمان خصوصاً هر مجاهد لازم است.

در حدیث شریف می آید: **عن عائشة رضی الله عنها قالت: قال رسول الله صلی الله علیه وسلم: إن الرجل لیدرک بحسن خلقه درجات قائم اللیل صائم النهار**. ترجمه: ام المؤمنین عائشه رضی الله عنها روایت می کند که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: بدون شک، یک کسی با اخلاق نیکو، رتبه کسی را دریافته می تواند که روز روزه می باشد و شب عبادت می کند. همچنان رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده است: **ما من شیء أثقل فی المیزان من حسن الخلق**. ترجمه: در ترازوی اعمال، هیچ چیزی سنگین تر از اخلاق نیکو نیست.

نتیجه بحث

هر مجاهد باید تمام نیت های مادی و دنیوی را از قلبش بیرون کند، عزم و نیت خود را تجدید کند، در قول و عمل خود رضای پروردگار را در نظر بگیرد، تا از حلاوت دنیوی و پاداش اخروی این عبادت بزرگ مستفید شود.

مجاهد به هر اندازه بی که مهارت های بیشتر جهادی را در اختیار داشته باشد، مؤثریت و فعالیت او همان اندازه بیشتر می گردد، اجر زیادی را کمایی می کند و قابلیت بیشتری برای خدمت به دین پروردگار می داشته باشد.

باید مجاهدین در همه کارهای مشروع و روا از امرای خود اطاعت بکنند. و در مقابل امر مشروع آنها استادگی نکنند.

مجاهد واقعی باید در برابر مال مردم همچون بیت المال، محتاط باشد که مردم برای مجاهدین به شکل امانت می دهند. زیرا اگر شهید شود و خدانخواستہ امانت های مردم به دوش او باشد و یا در آن خیانت کرده باشد، عاقبت او زیان سنگینی می بیند.

اخلاق خوب با هر کسی می زیبد، اما بیشتر با کسی می زیبد که قدرت و سلطه داشته باشد. بناءً مجاهدین باید به سبب اسلحه، قوت و منصب، در برابر مردم تکبر نکنند، بلکه اگر در حالت مسلح با مردم رو برو می شوند، باید چنین فرض کنند که اگر ما سلاح، قوت و منصب نمی

داشتیم با این مردم چگونه برخورد می کردیم، باید همانگونه برخورد عادی داشته باشیم. همین اخلاق عالی است.

منابع

قرآن کریم

اخلاق در قرآن، ج ۱، ص ۲۶۶-۲۶۹.

بخاری شریف، ابو عبد الله، محمد، بن اسماعیل. صحیح بخاری. انتشارات مکتبه حقانیه پشاور. سال ۱۳۵۷.

ترتیب العین، ج ۱، ص ۲۲۷، خلاص.

سنن ابی داوود از سلیمان بن اشعث بن اسحق سجستانی، باب الاخلاق متوفای ۲۷۵ هـ.ش.

سنن ابی داوود از سلیمان بن اشعث بن اسحق سجستانی، متوفای ۲۷۵ هـ.ش.

صحیح مسلم از ابوالحسین مسلم بن حجاج قشیری نیشابوری متوفای ۲۶۱ هـ.

کتاب الدعوی ج ۵ ص ۴۲۲

لسان العرب، ج ۳، ص ۱۷۳-۱۷۴، خلاص.

مجمع البحرین، ج ۴، ص ۱۶۸-۱۶۹، خلاص.

مقایس اللغه، ج ۲، ص ۲۰۸، خلاص.

حافظ حجت الله نوری

بقیه صفحه ۳۱ مهارت های مسلکی را بالای اسلحه و تخنیک دست داشته پلانگذاری وان را تطبیق نموده و قابلیت های لازم محاروبی خویش را با روحیه ، عالی و انگیزه حب وطن در مرکز و ولایات بالا برده و ثابت ساخته اند ، که در میادین نبرد با دشمنان وطن و مردم در وقت ضرورت انجام داده و ضربات کوبنده را بالای دهشت افگنان وارد نموده و از هر نوع فعالیت های تخریب کارانه دشمنان مردم افغانستان جلوگیری مینمایند و همچنان این نیروها با تبارز روحیه بلند رزمی و کار آزمودگی در نهایت حضور فعال و دایمی شان را در هر نوع شرایط در سنگرهای دفاع از سرزمین خویش ایفا نموده و به ا

عتبار و اتوریته آنها افزوده است ، که وقار و حیثیت ملی آنها را بیشتر از هر زمان دیگر ارتقاء بخشیده و این امر مبین آنست که این نیروه برخاسته از عمق جامعه و برای جامعه بوده وظایف و مکلفتهای شانرا انجام میدهند. نیروهای دفاعی و امنیتی کشور در جریان نبرد در برابر دهشت افگنان مردانه ایستادگی نموده و با کسب تجارب از جنگهای گذشته در برابر اشغالگران ابتکارات و تکتیک های جدیدی را در فعالیت هایشان افزایش داده و اجرا مینمایند ، آنها میدانند که افغانستان کشوریست که غرور کوهایش نمایانگر عظمت و شجاعت مردمش در میادین دفاع از حب وطن را بیان میدارد. حاجی محمد نذیر گلبهاری

{ د وطن او اسلام پلورونکي }

په ځینې هیوادونو کې د نورو هیوادوالو لاسو کې ورکړې چې ځینو په کې د وطن، اسلام، مذهب پلورونکي موجود وي، چې مور یې د تاریخ په صفحو کې بېلگې لیدلې شو.

د دې برعکس په اسلامي هیوادونو کې په دین، وطن داسې مین او سرښیندونکي، وفادار وگړي هم شتون لري چې تاریخ د دوی مینه، وفا له اسلام او وطن سره پخپله سینه کې خوندي ساتلې.

زموږ گران هیواد افغانستان هم خپل ملت ته د تاریخ جوړولو د ازموینې ورکې په لاسو کې ورکړې چې ځینو په کې د وطن، اسلام د پلورلو کرښې راکښلې او ځینو نورو بیا په کې له اسلام او خپل هیواد سره د مینې د اظهار په بدل کې د ځان څارونې، سرښیندنې او د نورو له لاسو د خپل مذهب او وطن د آزادولو کرښې راکښلې دي.

هغه کسان چې د اسلام او وطن پلورونکي و د تاریخ په ثبتولو کې یې د ازموینې په ورقو کې څو کرښې کښلې ددې لپاره چې په نتیجه کې ورته مجازي باداران خوشحاله او له دوی څخه د لږ څه تر لاسه کولو او د فنا کېدونکې نړۍ څو ورځې د عیش او عشرت پرې تېرې کړي، که څه

هم دغو پلورونکو ته د الله تعالی له جانبه رالېږلی اسلامي نظام او د الله تعالی له طرفه ورپه برخه کړل شوی خپل هیواد له منځه ځي او د وطن هر وگړی یې له ستونزو، مشکلاتو سره مخ کیږي او الله تعالی دا قول یې له پامه غور ځولی چې د سورة المائدة په ۵۱ آیت کې فرمایلي:

ژباړه: ای مؤمنانو تاسو یهود، نصاری او دوستۍ سره مه نیسی.

تېر لنډ تاریخ ته که موږ فکر وکړو چې زموږ د گران هیواد افغانستان ځیني وگړي چې کفار د دوی په رهبرۍ زموږ په گران هیواد یرغل راوړ او دوی به د کفارو تر مخ د سپر په څېر روان و، تر څو هغوی له خطرې وژغوري او په اسلام، وطن، دین مین او د وطن اصلي بچیان ور په نښه کړي چې په ترڅ کې به کفارو چاپې، بې دریغه بمبارۍ کولې او زموږ سپین ږيري، سپین سرې، تور سرې، ځوانان، ماشومان به یې په شهادت رسول، د دې لپاره چې پلورونکو به دغه ناوړه عمل د دې لپاره تر سره کاو چې دوی ته به یرغلگرو د دې ناوړه عمل په بدل کې یو څو ډالر ورکول.

له دې ورها خو بیا نورو د تاریخ جوړولو د ازموینې په ورقو کې څو کرښې به دې خاطر کښلې دي، چې په نتیجه کې ورته د حقیقی بادر خوشحالول او راضي کول او له وطن څخه یرغلگر شړل، د یو اسلامي نظام قایمول تر څو چې د دې اسلامي نظام له چتر لاندې د وطن د هر وگړي په مخ مسکا راشي او د هیواد په هره برخه کې د وطن هر فرد په آرامه او سکون سره ژوند تر سره کړي.

بلاخره هم زموږ د وطن غیرتي، تنکیو ځوانانو ځانونه د بارودو په اور د آسمان لوگي کړل، او د وخت نمرود یې په گوندو له وطنه شرمینده وشاره.

افغان غیرتي ملت په هیڅ وخت، په هیڅ صورت دانشي زغملی چې د اسلام وطن دښمن دې زموږ په خاوره حاکم وي.

او د افغانستان غیرتي مسلمان ملت ته د امنیت، د اسلامي نظام د قایمولو موقعه په لاس ورغلې چې له دې موقعې څخه یې استفاده تر لاسه کړه او اوس الحمدلله د هیواد په هره برخه کې پوره امنیت تامین او اسلامي نظام قایم دی.

مولوي عبدالله مخلص

عِکْرَمَه او اَبُو جَهْل

عِکْرَمَه بن اَبِي جَهْل يو جليل القدر صحابي مبارک دى. اسلام يې کامل او په پوره معنى صحيح و، تر دې اندازې چې کله به يې قرآن کریم خلاص کړ، وبه يې ويل: "هذا كلام ربّي" دا زما د رب تعالیٰ خبرې دې، نو بې هوشه به شو.

پلار يې د دې اُمت فرعون و. کتبه يې ابوالحکم وه، بيا نبي (عليه السلام) ابوجهل (د ناپوهۍ پلار) کتبه نوم ورباندې کېښود او همدغه کتبه يې بيا مشهوره شوه. فرعون د مصر باچا لپاره يو نوم و. د فرعون مطلب "لوی کور" دى. دا نوم به خلکو ورته د درناوي په ډول کارولو.

عِکْرَمَه (رضی الله تعالی عنه) به چې کله نبي (عليه السلام) وليد، نو وبه يې ويل: "يخرج الحى من الميت" د الله تعالیٰ د قدرت له نخښو څخه يوه همدا ده چې له کافر څخه مسلمان پيدا کوي او څرنگه چې يې خوښه شي، هماغه ډول په خپل مخلوق کې تصرف کوي.

د ابوجهل نوم عمرو بن هشام المخزومي القرشي دى. له نبي (عليه السلام) سره د نوموړي او د پلار يې (ابوجهل) ډېره سخته دښمني وه.

عِکْرَمَه (رضي الله تعالی عنه) ډېر مشهور آس دوان و. د مکې مکرمې د فتحې په ورځ يمن ته وتښتېد، بيا يې بسخه (أم حکيم) ور پسې ورغله او بېرته يې نبي (عليه السلام) ته راوست. چې کله نبي (عليه السلام) وليد، ورته ويې ويل: "مرحبًا بالزّاکب المهاجر".

اسلام يې د فتحې په آتم کال راوړ او خپل اسلام يې کامل او صحيح وگرځاوه.

د يرموک په ورځ د حضرت عمر فاروق (رضي الله تعالی عنه) د خلافت په زمانه کې شهيد شو. أم سلمة (رضي الله تعالی عنها) له رسول الله (صلی الله عليه و سلم) څخه روايت کوي: قال رأيت لابي جهل عذقًا في الجنة فلما اسلم عكرمة قال يا أم سلمة هذا هو.

ژباړه: ويې ويل: ما په جنت کې د ابي جهل لپاره د انگورو وږى وليد. هر کله چې بيا عِکْرَمَه (رضي الله تعالی عنه) اسلام راوړ، نو يې وويل: دا هغه دى.

أم سلمة (رضي الله تعالی عنها) وايي: چې عِکْرَمَه (رضی الله تعالی عنه) نبي (عليه السلام) ته شکايت وکړ چې زه کله په مدينه منوره کې تېرېږم، نو دوى ما ته وايي:

هذا ابن عدوّ الله ابي جهل. دغه د الله تعالیٰ د دښمن (ابوجهل) زوى دى. نو بيا رسول الله (صلی الله عليه و سلم) پورته شو او خطبه يې وويله، د الله پاک حمد او ثناء يې بيان کړه او ويې ويل: الناس معادن خيارهم في الجاهلية خيارهم في الإسلام إذا فقهوا.

ژباړه: خلک معدنونه دي. لکه: د سرو او سپينو زرو معدنونه). له اسلام نه مخکې زمانه کې تر ټولو ښه په اسلام کې ښه دى، که دوى پرې پوه شي. څرنگه چې په معدنونو کې توپير شته، ښه او بد لري، همداسې په خلکو کې هم فرق شته؛ هغه کسان چې په جاهليت کې غوره او د ښو اخلاقو څښتنان وو، هغوى چې کله اسلام راوړي، نو هماغه غوره والى يې شته؛ بلکې لا زياتېږي چې دوى د شريعت په فرامينو او لارښوونو عمل وکړي.

يادونه: د عِکْرَمَه لفظ زياتره کسان عِکْرَمَه وايي، يعنې د عين په فتحه (زېر) سره چې دا غلط دى؛ صحيح تلفظ يې د عين په کسره (زېر) سره دى. د ليکنې له اوله تر دې دمه عين ته زېر ورکړل شوى چې همدې خبرې ته اشاره ده. مرقاة المفاتيح جلد ۸ ص ۵۰۰ ابورشيد "متقي"

صديقين څوک دي؟

د انسان له سترو مرتبو څخه يوه مرتبه رښتونولي ده؛ په کوم انسان کې چې رښتونولي زرغونه شي نو پخپله له خلکو لورېږي او دقدر وړ گرځي.

رښتونولي څه ته وايي؟ رښتوني څوک دي او څنگه انسان کولی شي په ځان کې رښتونولي راوړي؟ ستر مفسر علامه آلوسي رحمه الله پخپل تفسير روح المعاني کې د صديقينو درې تعريفونه کړي:

۱- الذي لا يخالف قاله حاله. هغه چې وينا يې له حال سره ټکر نه وي.

څه چې په خوله وايي هغه دعمل په بڼه څرگند کړي، څومره ايمان چې يې په خوله وي له هغه زيات يې په زړه کې وي، په غيبو يې ايمان وي او د هرڅه لپاره دليل ونه غواړي. حضرت علي رضی الله عنه به ويل: اذا رأيت النار والجنة يوم المحشر ما ازددت يقينا. که په لويه ورځ دوزخ او جنت ووینم نو په يقين کې به مې هيڅ زياتوالی را نه شي. يعنې په دې دنيا کې يې د آخرت په ورځ دومره ټينگ ايمان و چې په سترگو جنت او دوزخ ليدلو غوښتنه يې نه کوله گواکې ليدلي يې ول.

۲- الذي لا يتغير باطنه من ظاهره. هغه چې باطن يې دومره قوي وي چې حالات هيڅ اغېزه پرې ونه کړي.

د بنده خوشحالولو له امله د الله جل جلاله نافرمانی او سرغړونه ونه کړي؛ ځکه رسول الله صلى الله عليه وسلم وايي: لاطاعة لمخلوق في معصية الخالق. د الله جل جلاله په نافرمانۍ د بنده پيروي روانه ده.

۳- الذي يبذل الكونين في رضا محبوبه. هغه چې د الله جل جلاله په خوښۍ دواړه جهانه څار کړي.

خو له دې داپوښتنه رامنځ ته کېږي چې انسان به دادنيا څار کړي آخرت به څه ډول څاروي؟

ځواب يې دادی چې انسان په دنيا کې نيکي دجنت غوښتلو لپاره ونه کړي بلکې د الله جل جلاله خوښۍ حاصلولو لپاره يې وکړي ځکه دهر شي پايله او مقصد د الله جل جلاله خوښي ده البته جنت به په دويمه درجه کې ددې لپاره غواړي چې د الله جل جلاله ليدنه پکې کېږي؛ دا په الله جل جلاله باندې آخرت څارولو مانا ده. رسول الله صلى الله عليه وسلم به هم له خپل رب څخه داسې غوښتنه کوله: اللهم اني اسألك رضاك والجنة واعوذ بك من سخطك والنار.

خدایه! له تانه ستا خوښي او جنت غواړم او له تا څخه ستا له ناخوښۍ او اور نه پناه غواړم.

رسول الله صلى الله عليه وسلم به له هرڅه دمخه د الله جل جلاله خوښي غوښته او دهغه له ناخوښي به يې پناه غوښته. رښتيا هم رښتوني ميان داسې وي چې دخپل محبوب خوښي په هرڅه مخکې کوي.

همدا رښتونولي ده چې منافق او مسلمان سپين او تور يې سره جلا کړل؛ علامه ابن قيم الجوزية رحمه الله وايي: هو سيف الله في أرضه الذي ما وضع على شئ الا قطعه (مدارج السالكين ۳/ ۵)

رښتونولي د الله جل جلاله په ځمکه دهغه توره ده چې په هرڅه يې ايښې پرې کړی يې دی.

په جنت کې درښتونو ځايو ته د بېلابېلو نعمتونو ويالې بهيږي او له پيغمبرانو وروسته ترټولو لوړ خلک صديقين دي؛ الله جل جلاله وايي: اولئك الذين انعم الله عليهم من النبيين والصديقين والشهداء والصالحين. ژباړه: دا هغه خلک دي چې الله جل جلاله ورباندې لوربينه کړې له نبيانو، رښتونو، شهيدانو او نېکانو څخه.

هر انسان کولی شي چې دامت دلويانو او درښتونو ژوند مطالعه کړي او دهغو هر صفت خپل کړي گوندي رښتونی به شي او هغو ته به نژدې شي.

عبدالله زابلي

عقل، علم او ادب د انسان تر ټولو ستره پانگه ده

پیغمبر علیه السلام وایي: خیر الدنیا و الاخرة مع العلم و شر الدنیا و الاخرة مع الجهل (د دنیا او اخرت خیر له علم سره دی او شر یې له ناپوهۍ سره دی. بل خای یې فرمایلي: د عالم فضیلت په پرهېزگار داسې دی لکه زما فضیلت ستاسې په کمترین باندې.

نه پوهېږم، نیم علم دی: په کوم شي چې علم نه لرې نو په نه پوهېږم یې خُواب ورکوه داهم دپوهې برخه ده.

ابن مسعود رضی الله عنه وایي: ان من العلم ان يقول لما لا يعلم لأعلم. له امام مالک رحمه الله څخه یو چاڅلو پښت مسلې وپوښتلې نوموړي د څلورو مسلو خُواب ورکړ او پاتې نورو په خُواب کې یې وویل: لا أدري، زه نه پوهېږم.

له امام شعبي رحمه الله څخه چا د یوې مسلې په هکله وپوښتل وېلې: لا علم لی بها. نه پرې پوهېږم. چاورته وویل: شرمېږې نه؟ وېلې: چې پرې پوښتې نه شرمېږي زه ولې و شرمېږم. پرې پوښتو خدای جل جلاله ته وویل: سبحانک لا علم لنا.

عالم ددې امت ډاکټر او معالج دی دنیایي مرض دی که عالم دنیا غوره کړي نو د امت به څه علاج وکړي.

عقل له پوهې، تجربو او ډغرو خوږو وروسته لاسته راځي له هرداسې راتلونکي څخه مه وېرېږه چې هم ترې وېره لرې او هم پکې خپله گټه وینې بلکې گټه په نظر کې ساته او پرمخ څه ځکه یابه دې خپلې گټې ته ورسوي او یا به دې پېښه هوبښیار(ه) کړي. د خدای جل جلاله نعمتونه پای نه لري اونه یې هم انسان د شکر وپستلو وس لري. خدای جل جلاله وایي: که وغواړې چې نعمتونه مې وشمېږې نو پوره به یې نه کړای شي.

علم علم دخدای جل جلاله صفت دی چاته چې یې خوښه شي ورکوي یې، علم له خدای جل جلاله څخه دوېرې یواځنۍ لاره ده، الله جل جلاله وایي: انما یخشی الله من عباده العلماء. بې شکه دخدای له بندگانو څخه علماء له الله نه وېره کوي اوله الله جل جلاله څخه وېره انسان کمال ته رسوي.

علم دعزت اولورې لامل دی، خدای جل جلاله وایي:

ژباړه: الله په تاسې کې دهغو کسانو درجې او چټوي چې ایمان یې راوړی او چاته چې علم ورکړی شوی.

عقل دانسان لپاره یو داسې ستر ویاړ دی چې په همدې له نورو مخلوقاتو سره تمییز لري، عقل دانسان لوړوالی او عزت دی، په انسانانو کې د عقلمند او هوبښیار سړي درجه لوړه وي، همداعقل دی چې انسان کولی شي خپل رب پرې وپېژني، رسول او قرآن پرې وپېژني، دخدای جل جلاله په مخلوقاتو کې فکرو کړي او د هغه له لویي او قدرت څخه خبر شي.

په نړۍ باندې عقل حکومت کوي اونړۍ هر مهال عقل ته په هرکلي ولاړه وي، عقل د منزل دلارې لارښود دی خو عقل په وارخطايي کار نه کوي بلکې غره ته ختو په څېر په کراره کراره کار کوي اومنزل ته دې رسوي.

په خبرو، پرېکړو او هره ویناکې له عقل څخه کار اخله ځکه عقل تر ټولو ښه عادل مفتي اوقاضي دی.

هرسړی عقل لري خو هر سړی له عقل څخه کار نه اخلي.

نودا خبره هم سهي نه ده چې: ماته یې مه ښه زه هم عقل لرم.

عقل دې له ډېرو خبرو گرځوي، د یوڅو ښو او غوره خبرو کولو وړتیا درکوي، څوک چې ډېرې خبرې کوي هغه ډېر غلطیږي او پرېکړي یې له انصاف څخه خالي وي.

دخوان عالم قدرپه سپين ريری امی باندي لور دی علامه شامي رحمه الله وايي:

وَحَقَّ الْعَالَمَ عَلَى الْجَاهِلِ وَحَقَّ الْأَسْتَدْعَالَى التَّلْمِيزَ وَاحِدَعَلَى السَّوَاءِ لَا يَجْلِسُ مَكَانَهُ، وَلَا يَرِدُ كَلَامَهُ..... دَعَالَمِ حَقِّ پَرَجَاهِلِ دَاسِی دى لکه داستادحق په شاگرد په خای به یې نه کښینی او خبرې به یې نه ردوي .
علي رضی الله عنه وايي: کم قیمتته خلک کم علمه دي.

عالم داسې دی لکه ډېوه ځیني مهال پخپله په یوشي عمل ونه کړي خو بل ته یې لارښوونه کوي، ډېوه هم خان سوخوي خو بل ته رڼا ورکوي هیچاپه ډېوې نیوکه نه ده کړې چې خان ته یې ولې گټه نه رسي؟ نو په عالم نیوکه کول هم سهي نه دي که هغه عمل نه کوي تاته خو ښه لاره ښيي ته یې ولې نه منې؟

که عالم نه یې د عالم قدر وکړه، ځکه عالم د دین ستنه ده، در رسول الله صلی الله علیه وسلم وارث دی او هغه ص ورته په میراث کې داسې څه پرېښي دي چې ټول امت ته یې خیر رسي. ته هم دامت یوه برخه یې !!!!

له علماوو سره کښېنه، له هغو څخه د علم نور داسې خپې وهي لکه په طوفاني هوا کې چې سمندر خپې وهي، وړانگي یې تر نورو زړونو رسي او د علم نور زړونو ته داسې ژوند وربښي لکه داسمان اوبه چې ځمکې ته ژوند ورکوي.

علماء د دین ستنې، دنورچینې اوپه تیاروکې ځلانده ستوري دي کومه ټولنه چې له علماوو بې برخې شي یایې ترې مخه واوړي گواکې په تیاروکې ولوېږي داسې بریښي لکه په نابلدولارو چې یې مخه وي اود نابلدې لارې لارویان منزل ته نه رسي.

څلور څیزونه انسان لوړوي او سردار یې گرځوي خپل یې کړه:
علم، ادب، رښتونولي، امانه.

ادب

ادب یواځې دانسان نه بلکې دټولې انساني ټولنې بنائست وي، څوک چې ادب خپل کړي گواکې ټولنې ته ادب ورکړي، ادب یوه داسې اینه ده چې هرسړي ته پکې د اصلاح لوری لیدل کیږي.

ادب زده کړه چې انسانان ترې گټه واخلي ادب له تاڅخه دانه غواړي چې ته یې مدرسه پیل کړې او خلکو ته یې درس کړې بلکې ته پخپله د ادب مدرسه یې په دې مدرسه کې بې ادبوته داخله مه ورکوه ادب پخپله ماحول جوړوي خلک چې په تاکې ادب وویښي نو ادب داسې جوهر دی چې هرسړی یې خوبنوي اوله تاپې اخلي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم وايي: الدین کله ادب . دین ټول ادب دی. دین زده کړه چې ادب دې زده شي.

باید ستا اخلاق لوړ وي، په تاکې دې لوړي نه وي، هرسړی له خان څخه لوړ گټه، په مجلس کې له خان څخه مشر سړي ته خای په دې نیت ورکوه چې هغه ددې خای حقدار دی په دې نیت نه چې حقدار یې ته یې خو له عاجزی نه ورته خای پرېږدې داهم تکبر دی.

باید په خپلو ورونوښه گمان ولرې، په خپلومشرانو اعتماد ولرې، دهغو ومنې او پیروي یې وکړې، له خان څخه کشر باندي مهرباني اوشفقت وکړې، ښایي له هر مسلمان سره نیکی وکړې وړه یې ونه بولې اود هر ډول اصولوپه پوره توگه خیال وساتې په کاغذلیکلي اصول ددېوال دښایست لپاره نه وي بلکې دعمل لپاره وي.

سلام کول له اسلامي ادبونو څخه دی؛ رسول الله صلی الله علیه وسلم وايي: که یې پېژنې او که یې نه پېژنې سلام ورباندې کوه.

په زړې ښځې هم سلام کولی شې هره مشره دمورپه خای وي؛خوپه ځوانی یې هغه مهال کولی شې چې پوښتنه درڅخه وکړي لاردرڅخه وپوښتي اویانورڅه درڅخه وپوښتي له دې پرته یې نه شې ورباندې کولی. همدا راز ښځه په سپین ریري سلام کولی شي اوپه ځوان یې نه شي کولی البته که سخت ضرورت وي (لاریې غلطه کړي وي یا هسپتال ته د مریض پوښتنې لپاره ځي او لار ورته

هنولملا نوتليد غنمر توناناملسم د دلاکتولتاسي لاوويد

مالومه نه وي) نوله خوان څخه يې پوښتنه کولى شي. دهغه چاخبره به هيڅکله نه غورځوي چې ستادگتې لپاره يې وکړي اودهغه هيڅ گټه پکې نه وي.

دهرچا قدردهغه ددرجې هومره کوه رسول الله صلى الله عليه وسلم وايي: انزلوا الناس منازلهم . له عالم نه دهیچا قدرنه دی زیات داسې نه چې ملک یامشرترې لوړوگنې اوزیات قدریې وکړې که ملک یې مه خفه کېږه داستادرسول خبره ده په همدې کې ستاعتزت نغښتی دی ستازره ته که خفگان ولیږي دشيطان له خوادى مه یې منه!

دهرځای اوهرچاسره مناسبې خبرې کوه، دماشومانوپه وړاندې باید له خپلې بي بي سره هرډول خبرې ونه کړې په دې سره ماشوم بې ادبه لویېږي همداراز مشران دې دماشومانوپه وړاندې لانجې نه کوي ځکه هر انسان له ورکتوب نه دسم اوناسم پرېکړه کوي که دی پکې غلط وي اوکه سهي وي په دې سره دماشوم له ځینو سره نفرت اوځینوسره مینه زیاتېږي. نفرت ته ځای مه ورکوی مینه، محبت، یووالی او برابري راولی!

ابو عمر افغاني

خبره نه وی فیصله شوې نو اوس به دهغه څه پرېکړه شوې وه چې دوی پکې اختلاف کوي.

قرآن دتېرو امتونو ترمنځ اختلاف درې بنسټیز لاملونه بیان کړي دي:

۱- لکه څنگه چې دانساني ژوند پیل دالهي وحی پر بنسټ شوی او الهي وحی دیووالي درس ورکوي نوله همدې کبله دتولنیز ژوند پیل له یووالي څخه وشوځو کله چې انسانانو له الهي پیغام څخه سرغړونه وکړه نو له اختلاف او بېلتون سره مخ شول .

الله جل جلاله وايي: وأن هذا صراطي مستقيما فاتبعوه ولا تتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيله .(الانعام/ ۱۵۲)

ژباړه : اوبې شکه دغه زما نېغه لار ده نوپیروي يې وکړئ او دنورو لارو پیروي مه کوی چې له نېغې لارې مو اړوي.

مالومه شوه چې له الهي وحی څخه سرغړونه داختلف او بېلتون لامل گرځي.

۲- کومو خلکو چې دبېلتون بنسټ کېښود هغو دناپوهی له امله داسې ونه کړل بلکې دضد او بغاوت له امله یې

دمسلمانانو یواځې شتون هم د ورور ولی او یووالي نښه ده چې دامت یادونه وشي دیووالي یادونه پخپله ورسره کیږي ځکه دا دواړه له یوبل سره لازم او تړلي دي؛ البته دحالاتو دبدلون له امله دې ته اړیو چې دمسلمانانو په یووالي څو کرښې وکاروو.

قرآن دپخوانیو امتونو دیووالي او بېلتون ځانگړې یادونه کړې او ورسره یې دې ته هم اشاره کړې چې بېلتون دالله جل جلاله دناخوښی او سزا لامل گرځي؛الله جل جلاله وايي:

فاختلف الاحزاب من بينهم فويل للذين كفروا من مشهد يوم عظيم .(مریم/ ۳۷)

ژباړه : بیا(اهل کتابو)ډلو پخپلو کې اختلاف وکړ، څوک چې کافران شول هغو ته په لویه ورځ هلاکت دی.

په سورة یونس کې فرمایي:

وماکان الناس الا امة واحدة فاختلفوا ولولا كلمة سبقت من ربك لقضى بينهم

فیما فیہ یختلفون (یونس/ ۱۹)

ژباړه: او دا خلک په پیل کې صرف یو امت وو خو بیا وروسته سره مختلف شول، او که ستا درب له خوا لارومی یوه

وکرل، هغوی په الهی وحی پوه ول البته د ضد او ځان چاری له کبله یې له ځان سره نور انسانان هم دبېلتون کندی ته تېل وهل.

۳- الله جل جلاله چې مسلمانانو ته کومه لارښوونه کړې دهغې له امله دوی له بېلتون څخه ساتل شوي او الله هغه چاته لارښوونه کوي چې خوښ یې شي؛ نودچا په زړه کې چې دبېلتون راوستو هوډونه وي په خپل ایمان دې ووریري.

الله جل جلاله وایي:

ان الدين عندالله الاسلام وما اختلف الذين اوتوا الكتب الا من بعد ما جاءهم العلم بغيا بينهم ومن يكفر بايات الله فان الله سريع الحساب. (آل عمران/ ۱۹)

ژباړه: يقيناً الله ته منلی دين اسلام دی او د اهل کتابو مخالفت خو دخپل منځي ضد له امله یوازې له هغه وروسته و چې علم ورته راغی او څوک چې د الله له آیتونو منکرشی نو بی شکه الله ډېر ژر حساب والا دی.

الله جل جلاله څرگنده کړه چې دالهی علم او دالله کتاب په شتون کې اختلاف کول دناپوهۍ له امله نه دی بلکې دسرکښۍ او بغاوت له امله دی ځکه الله جل جلاله دبغیا بینهم توری کارولی.

زموږ عادت گرځېدلی چې دهرې نیمگړتیا لامل له مور نه په وتلي خلکو کې لټوو حالانکه دامرض په مور کې دننه دی دقرآن اصول دي چې انسان له

خپل لاس څخه هم ناکامیري او هم بریالی کیږي.

الله جل جلاله وایي: وما اصابک من سیئة فمن نفسک.

همداراز چې داحد په میدان کې یوځل مسلمانانو ته شکست په برخه شوالله جل جلاله مسلمانان ملامت کړل او دحنین په غزا کې هم داسې وشول چې مسلمانان تر شا شول نو الله جل جلاله مسلمانان ملامت کړل چې داهرڅه ستاسې له امله وشول تاسې په الله جل جلاله باور ونه کړ بلکې پخپل ډېروالي مو تکیه وکړه نو له شکست سره مخ شوی.

اوس هم داسې ده چې په الله او شریعت بې باوره یواو په دنیا او مادیاتو مو ډډه ده چې له بېلتون سره مو سر دی، ناکامۍ سره مخ یو او خپل حقوق مو له لاسه ورکړي.

دټولنې دبیبا رغونې ترتولو ستر لامل فکري یووالی دی، ددې فکري یووالي درې بنسټونه دي، الهی توحید، رسالت او اسلامي ورورولې؛ دمسلمانانو دیووالي لپاره همدا درې بنسټونه بس ول خو رسول الله صلی الله علیه وسلم په دې بسنه ونه کړه بلکې دلایزاتې پاملرنې په پار یې لنډه او بشپړه وینا وکړه:

ایاکم والظن فان الظن اکذب الحدیث ولاتحسسوا ولا تجسسوا ولاتناجشوا ولاتحاسدوا ولاتباعضوا ولاتدابروا وکونوا عباد الله اخوانا. (بخاري ح شمېره ۸۹۶)

ژباړه: له بدگمانۍ څخه ډډه وکړئ، بې شکه گمان دروغترینه خبره ده، دچابدي مه ښکاره کوی، جاسوسي مه کوی، دبېې لورولو په موخه بولي مه ورکوی، یوله بل سره حسد مه کوی، یوله بل څخه بد مه وړئ، یوله بله سرغړونه مه کوی او دالله بندگانو وروته اوسئ.

څار له داسې رسول او داسې وینا چې په څوټکو کې یې دټولیز ژوند تېرولو واړه اصول راوغاړل.

همداراز ځینې مهال نا مسلمان اسلام دښمن قوتونه د خپلو لاسپوڅو له لارې هڅه کوي چې د مسلمانانو په منځ کې ځای ورته پیدا کړي او بیا له داخل څخه د لاسپوڅو په توسط خپلې موخې تعقیب کړي.

په داسې وخت کې مسلمانانو ته ښایي بیدار واوسي، له څرکتیا کار واخلي، په هر چا باور ونه کړي او هر ډول خلکو ته دندې ورته کړي، بلکې باوري، مخلص، ژمن او مسلکي خلک ولټوي چې د نظام او ټولنې د پرمختگ او پیاوړتیا باعث شي.

له همدې امله د اسلامي امارت مشرتابه د خپل صف تصفیې ته پاملرنه کړې، په هر ډول خلکو باور نه کوي او نه هر چا ته په نظام کې مخه ورکوي، تر څو نظام یې له خطرونو او گواښونو څخه وژغورل شي.

عبدالله زابلي

په نړۍ د اسلامي انقلاب اغېزې

عليه وسلم له تاريخ څخه لرې شي نو نه يواځې داچې دامن انقلاب به يوه افسانه شي بلکې په نړۍ کې به بل داسې مثال پاتې نه شي چې انسان دهغه په رڼا کې دراتلونکي په اړه دامن انقلاب فکر وکړي.

په فرانس کې جمهوري انقلاب راغی دهغه په ترڅ کې دعوامو او شاهي نظام چارواکو ترمنځ نښتو کې لس لکه وگړي له ژوند څخه محروم شول.

همداراز داول او دويم نړيوال جنگ پایلې وې، دويم نړيوال جنگ چې دانقلاب راوستلو په پار ترسره شو له شپږ کروړ څخه زيات انسانان پکې مړه شول. ددې پر خلاف رسول الله صلی الله عليه وسلم له دنيا څخه ولاړ او په ۱۲ لکه مربع

نو دا ضروري ده چې داسې انقلاب راشي چې انسانانو ته خپل حقوق ورکړي او وينه تويه نه شي، په نړۍ کې چې څومره انقلابونه راغلي د انسانانو پر سرونو راغلي او ځمکه يې په وينو سره کړې خو په حقيقت کې وينه بهېدل د انقلاب نفي ده، د داسې انقلاب چې وينه پکې تويه نه شي د امن انقلاب ورته ويلى شو.

له تاريخ څخه مالومېږي چې ټول انقلابونه له وينو توپېدو وروسته رامنځ ته شوي، يواځې د رسول الله صلی الله عليه وسلم انقلاب داسې مثال دی چې وينه يې نه ده تويه کړې ځکه چې هغه د انسانانو په سرونو نه بلکې د فکرونو په ميدان رامنځ ته شوی و، که رسول الله

د نړۍ هر لور ته د گوندونو او چارواکو تحريکونه دي هڅه کوي چې په نړۍ کې انقلاب راولي، انسانان له سختو حالاتو څخه د سوکالی پر لور بوزي، مسلمانان هڅه کوي چې تراسلامي مفکورې لاندې انقلاب راولي او نامسلمانه خلک غواړي چې ترخپلې مفکورې لاندې انقلاب راولي؛

خو هره گړی د مسلمانانو له پرمختگ سره په نړۍ کې خوښي راځي او دغیر اسلامي عناصرو پرمختگ روحي سکون له منځه وړي.

نو دا ضروري ده چې داسې انقلاب راشي چې انسانانو ته خپل حقوق ورکړي او وينه تويه نه شي، په نړۍ کې چې څومره انقلابونه راغلي د انسانانو پر

خُمتکه يې داسې فکري او اخلاقي انقلاب راوستلو چې نړيوال يې دې ته اړ کړل چې له جنگ پرته سر ورته ښکته کړي. په دې اوږده خُمتکه او دومره لوی انقلاب کې يواځې ۱۰۱۸ انسانان ووژل شول، تاريخ پوهان ليکي ۲۵۹ يې مسلمانان ول او ۷۵۹ نامسلمانه ول.

د دې لوی انقلاب په نسبت دومره مرگ رښتيا هم داسې لږ دی چې دشمار وړ نه دی، داځکه چې رسول الله صلی الله عليه وسلم به خپلو اصحابو ته ويل: لاسلام رجل واحد احب الی من قتل الف کافر.

ديوتن مسلمانېدل ماته دزرو کافرانو له وژلو غوره دي، ځکه چې هغه فکري انقلاب غوښت او وينه تويول يې بد گڼل.

د رسول الله صلی الله عليه وسلم له راتگ وړاندې د انساني ټولنې حالت په وير ککړ و، انسانانو د انسانيت کالي وېستلي ول، د اخلاقو جنازه شوې وه، د ښځې حقونه تر پښو لاندې ول، هغوی ويل ښځه خدای د شهوت پوره کولو لپاره پيدا کړې ده، نور حق نه لري چې له نارينه و سره واوسي، يوځای يې ډوډۍ نه ورسره خوړله او د حيوان په څېر چلن يې ورسره کوی.

د انقلاب راوستلو لار

هر انقلاب په پيل کې ديو انسان ددماغو مفکوره وي خو کله چې يې دبل انسان

دماغو ته نقل کړي نو د انقلاب لپاره لار پرانستل شي.

ښه منشور او منظم ټولې د انقلاب لومړی شرط دی او دحالاتو پيروي کول او راز ساتنه يې په گړندي کولو کې مرسته کوي، که څوک غواړي چې انقلاب راوړي ښايي چې مخالفان ونه لرې او که وي نوښايي چې له پلويانو څخه يې کم وي، ځکه دا يې د رښتونولۍ نښه ده او کولی شي چې خدای ورکړي استعداد په مټ د خلکو په زړونو کې ځای ومومي.

دخلکو د ظاهر پر ځای د هغو روح او زړه گټل په انسان کې استقامت پيدا کوي او په سختو حالاتو کې يې نه يواځې کوي؛ او د خلکو زړونه هغه مهال گټلی شي چې دا دوه شرطونه په ځای کړي:

۱- دالله جل جلاله شريعت ته په بشپړه توگه او اخلاص سره سر ښکته کړي، او له زړه نه يې دپلي کولو کلمک هوډ ولري، ځکه دا د فطرت دين دی انسان کولی شي چې د دين په مټ د انسانانو فطرت خپل کړي.

دا چې مسلمان په دنيا کې تر ټولو ډېر ارزښت دين ته ورکوي او همدا يې د دنيا او آخرت ستره پانگه ده ځکه نو الله جل جلاله په دنيا کې ظاهري پرمختگونو او په جهادونو کې خپل نصرت هم اسلام ته په ژمنتيا پورې تړلي دي، څومره چې يو

قوم اسلام ته ژمن وي، خبرې، کړنې او ارادې يې د دين له احکامو او اصولو سره عيارې کړې وي، هومره يې بريا او پرمختگ يقيني وي.

د امريکا او ناتو په وړاندې شل کلن جهاد له خان سره ډېر پندونه د زده کړې وړ درسونه لري، دا د نړۍ د لويو قوتونو په وړاندې د مسلمانانو د يوې کمزورې او بې وزلې ډلې مبارزه وه، دا هغه مبارزه وه چې په دارالاسباب کې يې بريا نه اټکل کېدله، په اسبابو کې د عالم الاسباب غرق شويو خلکو دا سپېڅلې مبارزه ناپوهي او د عقل خلاف بلله، بې نتيجې او غيرمعقوله يې گڼله خو يو څو الله منونکو او د الله په نصرت باور لرونکو بې بېلگې استقامت او د محض قربانيو دا بريا نه يواځې ممکنه بلکې متحققه کړه.

ځکه نو يقين لرو چې د الله د دين ژمنتيا او په ټولو چارو کې د دين پيروي بالآخره هغه منزل را لندوي چې د عالم الاسباب اوسېدونکي يې ترلاسه کول نامعقول او نا ممکن گڼي.

۲- په خپل فکر د نورو خلکو څارولو پرځای ځان څارولو ته تيار وي، او دا هغه بيه ده چې هيڅ انسان غاړه نه ورته بردي، د دې قربانۍ پيل رسول الله صلی الله عليه وسلم کړی: دحنين غزا پر مهال چې نوي مسلمانان د جهاد له ميدان څخه تر شا شول، په مسلمانانو له هر لوري د غشو باران وورېدلو؛ نو رسول الله

صلی الله علیه وسلم له خپل تره سره یواځې پاتې شو او خپل امت ته یې اواز وکړ: انا النبی لاکذب انا ابن عبدالمطلب. زه رښتونی نبی یم او د عبدالمطلب زوی یم.

رسول الله صلی الله علیه وسلم سخت زغم وکړ قربانی ته تیار و تر شا نه شو، په خپل فکر کې رښتونی و او کلک ولاړ و، ځکه چې د وینې تویولو انقلاب د نښتې په میدان راځي او د امن انقلاب د صبر په ځمکه راځي.

د اسلامي امارت مشرانو په شل کلن جهاد کې همدا قرباني د جهاد په عملي ډگر کې وښودله، په دې مبارزه کې یواځې د امارت عسکر نه بلکې مشرانو هم قرباني ورکوله او بلکې مشران یې له کشرانو په ډېر سخت امتحان کې وو.

امیرالمؤمنین ثالث عمر رحمه الله له امریکایي یرغل وروسته د ژوند تر پایه له خپلې کورنۍ لرې پاتې شو، هره شپه یې او هره ورځ یې د امریکایي وحشیانو د بې پیلوته الوتکو د بمبار په وپړه کې تېروله او دا ټولې قربانۍ یې د الله د دین لپاره ورکولې.

امیرالمؤمنین ملاختر محمد منصور رحمه الله بیا د یو بې پیلوته الوتکې په بمبار کې لولپه شو، د عالیقدر امیرالمؤمنین سیخ الحدیث مولوي هبة الله اخنندزاده حفظه الله زوی د امریکایي یرغلگرو په وړاندې د استشهد تاریخي حمله وکړه او پلار یې

پرې خبرو، خو دا یې د دې لپاره وکړل چې بیا څوک دا فکر ونه کړي چې گواکې د اسلامي امارت مشرانو قرباني نه ده ورکړې.

مور باید د رسول الله صلی الله علیه وسلم ژوند مطالعه کړو او صبر ورڅخه زده کړو، ۱۳ کاله یې په مکه کې د خپلو ځاني دښمنانو داسې ترخې وزغملې چې هیڅ یې وسه یې هم نه شي زغملی او تاریخ په خپلو پاڼو کې ثبت کړه چې زما په غېږ کې داسې انسانان انقلاب راوستلی شي.

رسول الله صلی الله علیه وسلم دیارلس کاله په مکه مکرمه کې د اسلام پټه او ښکاره بلنه وکړه، په دې لړ کې یې د مشرکانو له لوري ډول ډول کړاوونه او رېږونې ولیدلې، اصحابو یې څو ځله د مشرکانو په مقابل کې د جهاد غوښتنه کوله خو رسول الله صلی الله علیه وسلم به د الله تعالی د لارښوونو سره سم د زغم او عفوی سپارښتنه ورته کوله، بیا د حبشې او مدینې منورې هجرت ته مجبور شول او له هجرت وروسته هم د مشرکانو اذیتونو ادامه پیدا کړه تر دې چې بیا د جهاد اجازه وشوه او د دې مبارک عمل نه وروسته یې په مدینه منوره کې یو پیاوړی اسلامي نظام جوړ کړ او د هغه له برکته په نړۍ کې د انسانانو اخلاقي، علمي او فرهنګي روزنه وشوه، د مېرمنو حقوق یې انسانانو ته وښودل او وې ژغورل، په میراث کې یې حق ورکړ،

له ژوندۍ خښولو یې انسانان منع کړل، د مور، خور، لور، مېرمنې، خاله او عمه په توګه یې د هرې مېرمنې مقام، حقوق او درناوی حفظ کړ او انسانان یې د جهالت او بې لارۍ له تورو تیاریکیو څخه د علم او هدایت رڼاوو ته را ووبستل.

الله تعالی فرمایي: **يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ.**

دا قرآن یې له تیارو څخه رڼاوو ته راباسي.

که د سیرت په کتابونو کې د رسول الله صلی الله علیه وسلم له مبارک بعثت پمخه د عربو ټولنه مطالعه کړئ، د یوناني تمدن، د هندودو د ثقافت او د نورو پرګنیو د ټولنیز، فرهنګي، علمي او ثقافتي حالاتو څخه کتنه وکړئ او بیا له اسلام وروسته اخلاقي او ثقافتي انقلاب وګورئ نو تاسې ته به معلومه شي چې اسلام څه ډول بدلون راوړی دی او انسانان یې له هغه تورو تیارو څخه څنګه را وېستلي دي.

نور نو همدا موضوع په همدې ځای پرېږدم خو چې باید تاسې یې د سیرت په کتابونو کې مطالعې ته ادامه ورکړئ او د خپل دین په ارزښت وپوهېږئ.

ابو محمد فیروزي

زخمي هېواد

ودان اوسه، ودان اوسه تل زما افغانستانه
 سرلسوری په جهان اوسه تل زما افغانستانه
 ستا هر بوتی دوا ده او د هر مرض شفا ده
 گلان دې قدر دان اوسه تل زما افغانستانه
 په هر میدان نړۍ سره سیالی او رقابت کې
 زلمی دې نور روان اوسه تل زما افغانستانه
 سپېڅلي شریعت سره اسلام په پاچه خاوره
 نافذ د پاک قرآن اوسه تل زما افغانستانه
 داستا بسکلیو باغچو او په رنگینو منظرو کې
 خوشحاله دې باغوان اوسه تل زما افغانستانه
 دسپین هدف لپاره په اغزنه سخته لاره
 روان دې تل کاروان اوسه تل زما افغانستانه
 په امن له جگړې دې دا زخمي زخمي وجود شه
 د سولې ترجمان اوسه تل زما افغانستانه
 دا ستا د ازادی لپاره تل حیدري! وایم
 بچي دې قهرمان اوسه تل زما افغانستانه

محمد آغا حیدري

د وطن مینه

ستا د نوم توري مې لیسک دي په ورغوي
 ته چې نه وې زړه مې تېک درپسې چوي
 اې د بسکلو میره پام چې نظر نشې!
 په بنایست دې خومره ډېر رقیب+بان سوي
 نن مې بیا د خیال په تخت اوږي را اوږي
 اندېشنې، هیلې، سوچونه نوي نوي
 دوی د مور وطن په قدر څه خبر دي؟
 دوی پرېږده چې د پردیو شیدې روي
 وچې شونډې، سر بېر، گرېوان شکېدلی
 اې ریحان وردگه څه درباندي شوي؟

ریحان وردگ

دبرینه مینه

دجنتونو له محله اوږي
 له تعهده چې په خپله اوږي
 پکې وږمې عطرو رورینې لبرې
 غوتی موسکې، موسکې له گله اوږي
 واوونست په داسې دبرینه مینه
 وریټ په لاسو له پیمان کله اوږي
 لپسونئ زړه یې استقبال ته راغلو
 نن بسوراگانې له بلبله اوږي
 هغه پیکه حسن یې ونښتېځو
 د تندي گونځي یوه پربله اوږي
 ننگ به دین، اوخاوه کله کوی؟
 (غاویره) څوک چې له مورچله اوږي
 غاویر

ایښ تسویې یا سرو بستانی به رفتار آمدست
 یا ملک در صورت مردم به گفتار آمدست
 آن پسرې کز خلسق پنهان بود چندین روزگار
 باز می بینم که در عالم پدیدار آمدست
 عسود می سوزند یا گل می دمدم در بوستان
 دوستان یا کاروان مشک تاتار آمدست
 تا مـــــرا با نقشش رویش آشنایی اوفتاد
 هر چه می بینم به چشم نقش دیوار آمدست
 ساربانان یک نظر در روی آن زیبا نگار
 گر به جانی می دهد اینک خریدار آمدست
 من دگر در خانه ننشینم اسپر و دردمند
 خاصه این ساعت که گفتی گل به بازار آمدست
 گر تو انـــــکار نظر در آفرینش می کنی
 من همی گویم که چشم از بهر این کار آمدست
 وه که گر من بازبینم روی یار خسویش را
 مرده ای بسینی که با دنیا دگر بار آمدست
 آن چه بر من میسرود در بندت ای آرام جان
 با کسی گویم که در بندی گرفتار آمدست
 نی که می نالد همی در مجلس آزادگان
 زان همی نالد که بر وی زخم بسیار آمدست
 تا نپنداری که بعد از چشم خواب آلود تو
 تا برفتی خسوایم اندر چشم بیدار آمدست
 سعدی اگر همتی داری منسال از جور یار
 تا جهان بسودست جور یار بر یار آمدست

روانې چارې

د ۲۰۱ خالډ بن وليد رض سرحدي کنډک مجاهدينو ۶ تنه قاچاق کوونکي له يو شمېر نشه يي توکو سره يو ځای نېولي

د ۲۰۱ خالډ بن وليد رض قول اردو، د عبدالله بن زبير رض لومړۍ سرحدي لواء نهم سرحدي کنډک زرورو مجاهدينو د كشفې راپورونو پر اساس تېره شپه د ننگرهار ولايت سپين غر ولسوالۍ مومندري مورگې سر په سيمه کې ۶ تنه قاچاق کوونکي چې ۴ تنه يې د گاونډي هيواد د خيبر ايجنسۍ او ۲ تنه يې ننگرهار اوسيدونکي دي له ۹۰ کيلوچې خام چرسو سره يو ځای نيولي دي. دغه کسان هغه مهال نيول شوي چې غوښتل يې ياد نشه يي توکي له فرضي کرښې پورې غاړې ته تېر کړي؛ ياد کسان به د قانوني مرحلو له بشپړولو وروسته اړوند ارگانونو ته وسپارل شي.

د ملي دفاع وزارت سرپرست وزير له ۲۱۷ عمري قول اردو څخه ليدنه وکړه د ملي دفاع وزارت سرپرست وزير مولوي محمد يعقوب "مجاهد" د هيواد شمال زون ته د خپل سفر په ترڅ کې کنډز ولايت ته ولاړ او هلته يې د ۲۱۷ عمري قول اردو له رهبرۍ، مسؤلينو او همدارنگه د يادې قول اردو اړوند اومې سرحدي لواء له مجاهدينو سره وليدل.

مولوي محمد يعقوب "مجاهد" د ۲۱۷ عمري قول اردو مجاهدينو ته هر اړخيزه وينا وکړه او زياته يې کړه: چې د صف وحدت، د خپلو اميرانو اطاعت، د اسلامي نظام د استحکام او د خپلو اسلامي او ملي منافعو ساتنې ته ځانگړې پاملرنه وکړي. مولوي محمد يعقوب "مجاهد" د قول اردو رهبري او مسؤلينو ته په خبرو کې وويل، چې د خپل افغان ملت د هوساينې لپاره په خپل ټول توان کار وکړئ او د يادې قول اردو مسؤلينو سره يې ژمنه يې وکړه چې هڅه کوو په ټول توان سره خپل قطعات او جزوتامونه په پوره توگه اکمال کړو.

همداراز سرپرست وزير مولوي محمد يعقوب "مجاهد" ياد سفر کې د شېرخان بندر څخه د کتنې ترڅنگ د کنډوز ولايت اصحاب الصفه دارالايتم بنوونکو او زده کونکو سره هم وليدل.

د ۳۱۳ مرکزي قول اردو څخه ۵۰ تنه مجاهدين فارغ شول

د ملي دفاع وزارت اړوند ۳۱۳ مرکزي قول اردو د لومړۍ پلې لوا د لومړي البدر کنډک څخه ۵۰ تنه مجاهدين د جگړه ايزو او مسلکي زده کړو له يو مياشتني کورس څخه فارغ شول.

دغو مراسمو کې د ۳۱۳ مرکزي قول اردو مرستيال الحاج قاري امين الله طيب او گڼ شمير مسؤلينو او منسوبينو گډون کړی وو. مسؤلينو يادو فارغانو ته د مبارکۍ ترڅنگ د اعداد په اهميت او اړتيا ويناوې وکړې او زياته يې کړه چې په شرعي امورو کې د خپلو اميرانو پوره اطاعت وکړي.

يادو مجاهدينو د جگړه ايزو تکتيکونو، پياده حرکاتو او مانوراتو په ترسره کولو سره ژمنه وکړه چې له هيواد څخه به په هر ډول شرايطو کې دفاع کوو، غونډه د بری ليکونو په ورکولو سره پای ته ورسېده.

لوی درستیز قوای مسلح به فراغت محصلین اکادمی افسران پوهنتون دفاع ملی اشتراک ورزید

فراغت ۱۷۲ تن محصلین اکادمی افسران اسامه بن زید با اشتراک قاری فصیح الدین "فطرت" لوی درستیز قوای مسلح کشور در پوهنتون دفاع ملی حضرت ابو عبیده بن جراح "رض" برگزار شد. این محصلین پس از سپری نمودن یک سال تعلیمات نظامی، مسلکی و عقیدتی امروز طی مراسم ویژه ی با حضور شماری از مسؤلان، منسویین و مجاهدین از بیست ومین دور این اکادمی فراغت حاصل نمودند.

لوی درستیز قوای مسلح طی سخنانی در این مراسم، ضمن تبریکی به فارغان روی موضوعات لازم اشاره نموده و افزود، برای یک نظام اعداد و آموزش های نظامی امر ضروری است. اردوی اسلامی ما باید مجهز و آراسته به عقیده نظامی باشند تا در مقابل دشمنان قدرت خویش را به نمایش بگذارند. وی در ادامه اضافه نمود، ما در حال حاضر متشکل از یک اردوی منظم و متعهد در منطقه هستیم که آماده هرگونه فداکاری و دفاع از ارزش های اسلامی، سرحدات کشور هستند.

این مراسم با اجرای انواع نمایشات نظامی، مانور، تحلیف عسکری، پیام های اطمینانیه بخش مجاهدین و اهدای تصدیق نامه به فارغان خاتمه یافت.

په ۲۰۳ منصورې قول اردو کې ۵۰ تنه مجاهدين فارغ شول

د ۲۰۳ منصورې قول اردو اړوند دوهمې سرحدي لواء ۵۰ تنه مجاهدین د درې میاشتني مسلکي پوځي او عقیدوي زده کړو وروسته نن ورځ د یو لړ شاندارو مراسمو په ترڅ کې فارغ شول.

د غو مراسمو کې د ۲۰۳ منصورې قول اردو مرستیال حاجي روح الامین "روحاني" د پکتیا ولایت د استخباراتو رئیس مولوي ذاهد او گن شمیر مسؤلینو او مشرانو گډون کړی وو.

مسؤلینو په خپلو ویناوو کې یادو فارغانو ته د مبارکۍ ترڅنگ زیاته کړه: چې همدغه د ملي اسلامي اردو مسلکي او زړور ځواکونو په هر ډول حالاتو کې د خپلو خلکو، هېواد او اسلامي نظام څخه په مېړانه ساتنه کړې او تل یې د هیواد له سرحداتو څخه په کلکه دفاع کړې ده. په پای کې فارغ شویو مجاهدینو د بیلابیلو وسلو په استعمال سره عملي نمایشات او مانورونه تر سره کړل او غونډه د بری لیکونو په ورکولو سره پای ته ورسېده.

د ملي دفاع وزارت د مسلخ او تصدي ریاست لپاره نوی رئیس معرفي شو

د ملي دفاع وزارت رهبري د لزوم دید له مخې او د چارو د لاسنه سمون په موخه د حضرت ابو عبیده بن جراح ملی دفاع پوهنتون مخکنی قوماندان مولوي عبدالقیوم "الیاس" د مسلخ او تصدي

ریاست لپاره ټاکل شوی وو، نن د منابعو د تنظیم ادارې رئیس مولوي صدیق الله "محسن" له لوري رسماً اړوند کارمندانو ته ور پیژندل شو.

دغه مراسمو کې د ملي دفاع وزارت گن شمیر مسؤلینو گډون کړی وو، مسؤلینو په وینا کې نوی رئیس ته د مبارکۍ ترڅنگ په چارو د بریالیتوب هیله وکړه، همدا راز نوي رئیس مسؤلینو ته د ښه خدمت کولو ډاډ ورکړ.

معاون اول ریاست اوپراسیون معرفی شد

نظر به لزوم دید رهبری وزارت دفاع ملی به منظور پیشبرد بهتر امور، مولوی عبدالکریم «نافظ» رئیس پیشین مسلخ به عنوان معاون ریاست اوپراسیون تعیین و از سوی مولوی شبیر احمد «عثمانی» رییس ارکان ستردرستیز به کارمندان معرفی گردید.

در این مراسم تعداد زیادی از روسا و مقامات وزارت دفاع ملی اشتراک داشتند و مقامات در سخنانی ضمن تبریکی به وی، آرزوی موفقیت در پیش برد امور نمودند، همچنان مولوی «نافظ» نسبت به ارائه خدمات بهتر به مسؤلین اطمینان خاطر داد.

ملي دفاع وزارت څه باندې ۳۶میلیونه افغانۍ د هرات ولایت زلزله خپلو سره نغدې مرسته وکړه

د هر اړخیزو همکاریو په لړ کې ملي دفاع وزارت مشرتابه داخل، د هرات ولایت زلزله خپلو هېوادوالو لپاره په یاد ولایت کې د کورونو جوړولو په برخه کې، ۳۶ میلیونه پنځه سوه او ۷۴ زره افغانۍ نغدې ډالۍ کړې.

د ملي دفاع وزارت دغه نغدې مرسته د ستر درستیز د اوپراسیون رئیس مولوي نور الرحمن "نصرت" او د یاد وزارت ویاند عنایت الله "خوارزمي" له لوري د یو شمېر علماوو په حضور کې د هرات ولایت د علماوو شورا رئیس شیخ محمد بشر "حلیمي" او د هرات ولایت د زلزله خپلو هېوادوالو ته د رسیدنې د کمیسیون رئیس ته تسلیم کړه.

په داسې حال کې، چې د ملي دفاع وزارت په ځانگړې توجه سره ۱۰۰ میلیونه افغانۍ مخکې هم د لویدیځ زون زلزله خپلو هېوادوالو ته د مرستې په توگه ډالۍ کړې وې. همدا راز د لویدیځ زون په ولایاتو کې د وروستۍ غمجنې پېښې رامنځ ته کېدو سره سم، د ملي اسلامي اردو ځواکونو خپل مسلکي او فني ټیمونه لکه: هوايي ځواک، انجینري، صحي او نور منسوبین واستول، چې تر اوسه یې له خپلو هېوادوالو څخه هیڅ ډول کوشنونه او هڅې نه دي سپمولي.

د اندراب او خاواک کوتل د جوړولو چارې پای ته ورسېدې

د ۲۱۷ عمرې قول اردو د رهبرۍ په هدايت د بغلان ولایت اندراب اوخاواک کوتل مواصلاتي لار د یادې قول اردو دریمې لواء انجینري ټیم له لوري د جوړولو چارې پای ته ورسېدې.

دا په داسې حال کې چې د سالنگ تونل د جوړولو چارې شروع شوي دي بدیله لار یې د خاواک کوتل او شیب لاره ده چې خاواک کوتل لارې د مسافرو لپاره یو شمېر ستونزې جوړې کړې وې؛

د ۲۱۷ عمرې قول اردو د رهبرۍ په لارښونه یاد کوتل د دریمې پلې حضرت زید ابن حارثه (ض) لواء انجینري ټیم له لوري د جوړولو چارې پیل شوي وي پای ته ورسېدې.

دغه سړک چې د پنجشېر او بغلان ولایت سره یوځای کوي د ۴۰ کیلو متره اندازې په اوږدوالي د ترمیم او جوړونې چارې یې چې څه موده مخکې پیل شوي وي کاري چارې یې بشپړې او گټې اخیستنې ته وسپارل شو.

د حضرت عبدالله ابن مسعود رض د جگړه ایزو گډو زده کړو قوماندانۍ څخه (۱۱۱) تنه مجاهدین فارغ شول

د ملي دفاع وزارت د بیلابیلو قطعاتو او جزوتامونو (۱۱۱) تنه مجاهدین د حضرت عبدالله ابن مسعود رضی الله عنه د جگړه ایزو گډو زده کړو قوماندانۍ د جگړه ایز ملاتړ ښوونځي د تطهیر، مخابري، انجینري او د جگړه ایزو تامیناتو ښوونځي د انجینري وسایطو د حفظ او مراقبت له مسلکي زده کړو څخه نن د یوې غونډې په ترڅ کې فارغ شول. په دې غونډه کې د حضرت عبدالله ابن مسعود رض د جگړه ایزو گډو زده کړو قوماندانۍ درستیزوال مولوي شیر احمد "محمدی" د جگړه ایز ملاتړ ښوونځي قوماندان مولوي عبدالله "رحماني" او گن شمیر مجاهدینو، مسؤلینو او منسوبینو گډون درلود.

مسؤلینو فارغ شوي مجاهدین خپلو راتلونکو مسؤلیتونو ته د متوجه کولو تر څنگ له هغوی څخه وغوښتل چې ترلاسه کړې مسلکي زده کړې په خپلو قطعاتو او جزوتامونو کې نورو مجاهدینو ته هم ور زده کړي او اسلامي نظام ته د خدمت په نیت ترینه گټه واخلي؛ غونډه فارغانو ته د برۍ لیکونو په ورکولو سره پای ته ورسېده.

دستگیری سه تن قاچاقچی مواد مخدر و مهمات توسط منسویین کشف و استخبارات قول اردوی ۲۰۵ البدر

بر بنیاد راپور های کشفی و استخباراتی منسویین قول اردوی ۲۰۵ «البدر» سه تن قاچاقچی مواد مخدر و اسلحه ۸۰ هزار مرمی مختلف النوع را که در پاکت های چرس جاسازی نموده بودند بازداشت کردند.

این افراد قصد داشتند چرس و مهمات را که در یک موتر نوع فلدر جابجا کرده بودند به کشور پاکستان قاچاق کنند که بلاخره توسط نیروهای بیدار کشفی و استخباراتی از مربوطات مینار چوک ولسوالی سپین بولدک دستگیر شدند. افراد بازداشت شده برای تحقیقات بیشتر به ارگانهای مربوطه تسلیم داده شد.

قوماندانانو یې بدخشان ولایت ته په سفر کې ملتیا کوله د دغه ولایت د اشکاشم ولسوالۍ تر پامیر (واخان) څخه د لویې لارې د جوړولو کار یې پرانیسته وکړه.

ستر درستیز د دې پروژې د پرانېستې په مراسمو کې د واخان - پامیر لویې لارې بیارغونه په هیواد کې د سوداگری په برخه کې مهمه وبلله او ویې ویل:

دغه لار لوی او کوچني پامیرونه د بدخشان ولایت مرکز سره نښلوي او چارې یې د ملي دفاع وزارت د رهبرۍ تر څارنې لاندې دي او تخنیکي ټیمونه به یې په پوره ایماندارۍ او امانتدارۍ سره تطبیق او گټې اخیستنې ته وسپاري.

په ورته وخت کې د سیمې اوسېدونکو د اوږدمهاله ستونزو د حل او د ژوند د اسانتیاوو په رامنځته کولو کې د ملي دفاع وزارت د رهبرۍ له پاملرنې خوښي څرگنده کړه. د ملي دفاع وزارت مسلکي او تخنیکي ټیمونه ژمن دي چې د دې پروژې په پلي کولو او بشپړولو سره به د دې لویې لارې لیرې پرتې ولسوالۍ او کلي د بدخشان ولایت له مرکز سره ونښلوي او د سوداگری او ترانزیت په برخو کې لازمي اسانتیاوې د هیواد شمال ته برابرې کړي.

د کورنیو چارو سرپرست وزیر د ۲۰۳ منصوري قول اردو دویمې پلې لوا څخه لیدنه وکړه

د کورنیو چارو سرپرست وزیر خلیفه سراج الدین حقاني د سویل ختیځ زون ته د سفر په ترڅ کې د ۲۰۳ منصوري قول اردو له دویمې پلې لوا څخه لیدنه وکړه.

د کورنیو چارو سرپرست وزیر خلیفه سراج الدین حقاني پخپلو خبرو کې وویل:

د افغانانو د وحدت وخت دی، مجاهدین باید فاصلې ختمې کړي، د هېواد له ازادۍ وروسته د ابادۍ هوډ پیاوړی شوی دی مور به د خدای او ولس په مرسته په دې هدف کې هم بري ته رسېږو.

همدا راز د دویمې پلې لوا قوماندان او نورو مسئولینو له راغلي پلاوي څخه مننه وکړه، په پای کې خلیفه صاحب د ولس د ستونزو د حل کولو او هر ډول همکارۍ ډاډ ورکړ.

د وسله والو ځواکونو ستر درستیز د بدخشان ولایت له اشکاشم ولسوالۍ څخه تر واخان پورې د سرک جوړولو کار پرانیسته وکړه

د هیواد د وسله وال پوځ ستر درستیز حافظ محمد فصیح الدین "فطرت" په داسې حال کې چې د ملي دفاع وزارت د انجنیرۍ رئیس مولوي نصرالله "منصور"، د ۲۱۷ عمري او د ۲۰۹ الفتح قول اردو

د شهيد سردار محمد داود خان په ۴۰۰ بستريز روغتون کې د (ولادي ساعد) اورتوپيډي بريالي عمليات ترسره شول

د ملي دفاع وزارت ستردرستيز روغتيایي چارو قومانداني رهبري په ځانگړو هڅو او د بريد جنرال محمد اسماعيل وردگ په مشرۍ د مسلکي او متخصصو ډاکټرانو له لوري د شهيد سردار محمد داود خان په ۴۰۰ بستريز روغتون کې د يو ځوان (ولادي ساعد) اورتوپيډي بريالي عمليات ترسره شول.

د شهيد سردار محمد داود خان ۴۰۰ بستريز روغتون مسلکي پرسونل د پرمخ تلليو طبي وسايلو په درلودلو سره د هيوادوالو او ملي اسلامي اردو ځواکونو د تداوی لپاره شپه او ورځ په خدمت بوخت دي.

د هلمند په گرشک او نوزاد کې ژورو څاه گانو ته لويديلي ماشومان وژغورل شول

د ملي دفاع وزارت تخنيکي ټيمونو او د ۲۱۵ عزم قول اردو مجاهدينو په همکارۍ د هلمند ولايت په نوزاد او گرشک ولسواليو کې دوه تنه ماشومان، چې ژورو څاه گانو ته لويديلي وو، وژغورل.

د يادونې وړ ده، چې د نوزاد ولسوالۍ په کار سفيد سيمه کې يو نهه کلن هلاک په ۹۰ متره څاه او په گرشک ولسوالۍ کې يوه ماشومه انجلۍ په ۱۵۰ متره څاه کې لويديلي وو، چې د ملي دفاع وزارت د رهبرۍ په لارښوونه او د تخنيکي ټيمونو په هڅو له نېکمرغه، ژغورل شوي دي.

ژغورل شوي ماشومان د درملنې په موخه روغتيایي مرکزونو ته ليردول شوي او روغتيایي حالت يې د ډاډ وړ ښودل شوی دی.

ترميم ۸۹ عراده وسايط مختلف النوع در قول اردوی ۲۰۳ منصورى

۸۹ عراده وسايط مختلف النوع توسط ټيم های تخنيکي و مسلکي در ورکشاپ های کندک حمايوى قول اردوی ۲۰۳ منصورى ترميم و آماده استفاده قرار گرفت. اين وسايط: ۵۵ عراده تانک، ۲۵ عراده انترنيشنل و ۹ عراده موتر نوع تريپل را شامل می باشد.

قابل ياداوری ست قبل از اين تعداد زياد وسايط مختلف النوع توسط منسوبين تخنيکي اين کندک نیز ترميم شده بود.

د ملي دفاع وزارت سرمفتشيت د سميع شکاياتو او تحقيقاتو مرستيال معرفي شو

د ملي دفاع وزارت رهبري د لزوم ديد له مسخې مولوي عبدالقهار "متوکل" د سرمفتشيت د سميع شکاياتو او تحقيقاتو د مرستيال په توگه ټاکل شوی وو، نن د سرمفتش مفتي لطيف الله "حکيمي" له لوري رسماً اړوند کارمندانو ته ورپېژندل شو.

دغه مراسمو کې سرمفتش مفتي لطيف الله "حکيمي" د لوی درستيز د دفتر رئيس او گڼ شمېر مسؤلينو گډون کړی وو.

مسؤلينو نوی مرستيال ته د مبارکۍ تر څنگ لازمي لارښونې وکړې او نوموړی ته يې په چارو کې د برياليتوب هيله وکړه.

د نرخ او دايميرداد ولسواليو نښليدونکي سرک د بيا رغونې چارې پيل شوې

تيره ورځ د ملي دفاع وزارت ۳۱۳ مرکزي قول اردو اړوند پنځمې پلې لوا د انجينيروي ټيم له لوري د ميدان وردگو ولايت نرخ او دايميرداد(جلگې) ولسواليو ترمنځ د نښلېدونکي سرک د بيا رغونې چارې پيل شوې.

دغه سرک چې تقريبا ۷ کيلو متره دی د ولس د هوساينې لپاره د صدمردې له سيمې څخه د ياد وزارت د انجينيروي ټيمونو له لوري پيل شوی دی او په راتلونکي لس ورځو کې به تکميل شي.

چاپ مطبعه اردوی اسلامی ملی